

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Dispvtatio VII. De confirmatione Privilegiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](#)

quæ inveniuntur concessæ etiam pro animabus Purgatorijs, quod est contra secundum assertum Lezan. in 3. Tom. verb. Indulg. n. 21. Negantur consequenter ad suam Doctrinam lucrari diætas Indulgentias plenarias concessas pro defunctis, in Ecclesiis stationum almæ urbis, & extra, sed nos consequenter ad nostram, ut certum judicamus lucrari, ut probavimus *supra*, num. 4.

411. 37. Hic notare oportet, ut qualibet confusio è medio tollatur, quod *Paulus V.* in hac revocatoria Indulgentiarum pro Religiosis, comprehendit exprelse etiam concessas per vivæ vocis oracula, ut ex ipsa *Conf.* patet. At in re-

vocatoriis oraculorum *Greg. XV.* & *Vrbani VIII.* non comprehenduntur oracula circa indulgentias, ut probabimus *infra* disp. 8. seb. 3. num. 2. Unde si aliquæ Indulgentiæ inveniantur concessæ per vivæ vocis oracula pro Religiosis post hanc revocatoriam *Pauli V.* non revocantur à *Greg. XV.* neque ab *Vrbano VIII.* sed permanent in sua vi, & multò minus revocatæ intelliguntur, quæ in scriptis concessæ fuerint.

Hæc pro relata revocatoria Indulgentiarum, quæ licet alicui prolixa possent videri, mihi tamen cum sint valde utilia, & non extra chorūm, visum est ea non omittere.

DISPVTATIO SEPTIMA.

De confirmatione Privilegiorum.

SECTIO I.

An privilegia expressè revocata per Tridentinum habeant hodie aliquam vim, virtute alicuius confirmationis?

412. 1. Controversia hæc ingenia Doctorum adeò torcit, ut in varia placita dispersi inveniantur. Oratum habuit ex Bullæ *Pj V.* incipiente: *Et si Mendicantium Ordines, expedita 17. Kalend. Junij anno 1567. Pontificatus sui anno 2.* quæ habetur in Bullario magno, & apud Rodericum in suo Bullario; in qua, occasione sumpta, ex varijs litibus inter Episcopos, & Regulares, fecerunt omnia, quæ in Tridentino circa Regulares disponuntur, declarat, & concedit in eorum favorem, prohibendo, ne Domini Episcopi in eis Regulares molestant. Attamen, quia ex dicta Bulla non quies, quæ expectabatur, & desiderabatur à tanto Pontifice secuta est, sed potius major inquietudo, *Greg. XIII.* omnia in ea contenta cassavit, & reduxit totum ad terminos ipsius Concilij Tridentini. Bulla incipiente: *In tantarum rerum, & negotiorum mole, expedita Kalendis Martij, anno 1573, sui Pontificatus anno primo.* Reperitur in Bullario Romano, & in diversis authoribus.

2. Multi Doctores in defensionem **413:** validitatis & subsistentiæ Bullæ *Pj V.* intrepide affirmant: Bullam *Gregorij*

XIII. revocatoriam Bullæ Pij V. nullam habuisse vim, quia etsi Pontifex intentionem haberit illam publicandi, nunquam tamen eam publicavit etiam Romæ; quod probant ex eo, quod doctissimus & dignissimus Doctor Navarras, in Curia tunc temporis existens id afferuit in Manuali Latino, cap. 27. in fine. Quem postea secuti sunt Enriquez lib. 7. de Indulgentijs, cap. 24. & Tom. 1. de paenitentia, cap. 6. num. 6. Llamas in method. part. 1. cap. 7. §. 6. Rodriguez. in addition. ad summā Tom. 4. cap. 105. & in Expositione Bullæ Cruciatæ, §. 5. num. 26. Sorb. in comp. privileg. verb. Processiones, §. an teneantur, & verb. Interdictum 3. citans Medinam, Cochier. 2. 2. quæst. 1. 2. 3. Peirinum Tom. 1. Conf. 7. Pij V. §. 1. n. 2. nostrum Thomam à JESU, de procurat. omn. gent. salut. lib. 12. cap. 8. quos sequuntur Bruno Chassaing Tract. 1. cap. 6. propos. 6. num. 1. Augustin. de Bellis in suo libello, Idiomate Hispanico, sedente Urbano VIII. impresso, cujus titulus, Allegationes en derecho, qui firmiter absque ulla hæsitatione, cum relatis existimat prædictam Bullam Pij V. in præsentiatum, firmam, & illibatam sublætere.

414

3. Sed ex hoc capite, videlicet, non fuisse publicatam dictam Bullam Gregor. XIII. nihil concludi potest. Constat enim fuisse publicatam Romæ, & affixam ad Valvas Basilicarum Principis Apostolorum, S. Joannis Lateranensis de urbe, & in acie Campi Floræ, per Joannem, & Marcum Antonium Brutum Cursores ejusdem Domini Papæ, & fuit registrata per Cæsarem Secretarium, & fuit apposita inter alias Bullas

Cameræ Apostolicae, & habetur Tom. 2. Cherub. inter bullas hujus Pontificis; & miror, quod P. Donatus, cum huic veritati firmiter adhæreat, Tom. 1. tract. 11. quæst. 17. num. 18. poste. Tract. 16. q. 8. num. 3. protegat se auctoritate ipsius Navarri, dicentis, non fuisse publicatam Bullam Gregorij XIII. revocatoriam Bullæ Pij V. unde ad minus, sentit hoc esse probabile, sed ut videbimus, de ejus publicatione non potest dubitari.

4. Nec auctoritas Navarri in hac parte favet, ut bene notavit noster Lezana Tom. 2. cap. 1. n. 14. quia quando loco citato summa, ait: Non fuisse publicatam dictam Bullam, non loquitur de dicta Bulla revocatoria Gregorij, sed de alia ipsius Pij V. quod ut manifestum fiat, & locus ambigendi non remaneat, audias precor verba ipsius Navarri in fine illius cap. 27. ubi sic ait: Quoniam in cap. 21. num. 5. promissimus inserere hic tenorem cuiusdam Bullæ felic. memoria Pij V. & moderationis eorum, de quibus in subiecta Gregorij XIII. Bulla, si exiret interim, que quia non exivit, solam hanc subiectum prout supra cap. 25. num. 63. etiam promissimus, & statim ponit ad litteram Bullam Gregorij XIII. In tanta negotiorum mole, quæ est revocatoria Bullæ relatæ Pij V. de qua in præsenti procedit controversia, ubi nota verba, & signa mysteria, Bulla de qua loquitur Navar. & de qua dicit, quod non exivit, non est aliqua Bulla Gregorij XIII. sed alia Bulla Pij V. moderativa primæ à se expeditæ in favorem Religiosorum, nempe supra relata, voluit enim Pius V. moderate suam primam Bullam propter magna

10-

inconvenientia contra suam spem se-
quuta, & morte præventus , intentum
non potuit perficere, & quod hæc sit ex-
pressa mens Navarri, constat ex verbis
iphius Cap. 27. in fine , ubi expressè ait:
*Quoniam promissum inserere hic teno-
rem cuiusdam Bullæ Pij V. & moderatio-
nis eorum (de quibus subiecta Bulla Gre-
gorij XIII.) si exiret, sed quia non exivit,
solam hanc subjecimus, videlicet Gregorij
XIII. Tenorem autem Bullæ Pij V. non
apponit, quia non exivit, ubi clarè dicit
esse Bullam Pij V. quæ non exivit; insuper
quando Cap. 21. num. 5. loquitur de de-
creto Tridentini sess. 24. cap. 4. de refor-
mat. circa auditionem Missæ, & con-
cionum in propria Parochia , saltē
Dominicis diebus, & solemnibus festis,
docet, quod Concilium hoc non præ-
cipit, sed suadet omnibus, quod non
inducit necessitatem, & sic non obstat
Concilium , si subditi adeant templa
Regularium pro Missis & concionibus
audiendis, & statim subdit hæc forma-
lia verba : *Obstat tamen fortiter id, quod
ibi subditur, posse scilicet Episcopum au-
thoritate Apostolicâ jubere circa hoc op-
portuna. Nisi respondeatur, non videri
debere opportunum, cum scandalotot lai-
corum, & Monachorum, ne tam generalis
consuetudo, quam etiam in urbe servari
videtur, tollatur, presertim, quod felicis
recordat. Pius V. in Bulla motu proprio
lata mense Iulij 1567. declaravit au-
dientes Missas f. stivis diebus in Monaste-
riis Mendicantium, satisfacere huic præ-
cepto, cuius Bulla tenor, cum moderatio-
ne, qua ipsem dicitur concepisse, si pu-
blicetur, interea ponetur in fine Cap. 27.**

Hæc Navarrus, ubi, ut vides, Bulla,
de qua dicit Cap. 27. quod non appo-

nit, quia non exivit, est illa moderativa
primæ lusæ Bullæ ipsius Pij V. eius men-
tionem fecerat Cap. 21. num. 5. & nullo
modo loquitur de Bulla Gregorij XIII.
relata; & quid mirum, quod Navarrus
tempore Pij V. Roma existens, notitiam
haberet dictæ Bullæ Pij V. quæ in publicum
nō exivit, cùm Gregorius XIII. Bullæ
revocatoriae referat verba, & inten-
tum Pij V. in Bulla, quam fecerat, & in
publicum non exiverat , cùm morte
præventus fuisset, ibi: *Demum animad-
vertens, quod ea omnia multis dubitatio-
nibus involuta, magnisque difficultatibus
obstrusa, multas magnasque dissensiones,
altercationes, & lites inter predictos lo-
corum Ordinarios, & Fratrum ipsorum
Ordines non sine gravi dampni cultus. &
animarum detrimento , ac populorum
scandalo concitaverant, contra quod ipse
sperabat, & prater suam expectationem,
ut qui interdum ipse conquereretur, ali-
ter multa, alioq[ue] ienui à se prolatæ fuisse,
quam litteris expressa essent, cupiens iu-
moderari incommodū; primum, illa om-
nia, qua Regularibus aliorum Ordinum
Mendicantium communicaverat, & se-
cundum præmissa concesserat, motu pro-
prio & certa scientia revocat. Deinde
plenus providere volens prioribus litteris,
à se, quod ad ipsos Mendicantes magna ex-
parte moderatis, omnes, & quascunq[ue] alii
litteras, qua de aliis Ordinibus & Co-
gregationibus, extra Mendicantium Or-
dines de Observantianuncupatos, emi-
nauerant, omnino aboleverit, causas om-
nes jam de his , etiam in Romana Curia
pendentes, ad se advocando, lites extin-
guendo , ac formatos super illu processus,
latas sententias annullando, quemad-
modum alii suis litteris in registro pro-*

*ximè compertis, nunquam tamen publis-
satis plenius continetur.*

Ecce sumam Bullæ Pij V. quæ nunquam exivit, licet in registro esset posita, & de qua certissimè loquitur Navar. nō verò loquitur de Bulla derogatoria Gregorij XIII. Si enim ipse Navarr. hanc ad litteram ponit circa finem illius Cap. 27. Manualis latini, ut mihi constat ex impressione Roma facta anno 1588. & ex alia Moguntiæ anno 1601. quomodo apponere : non eximerat, cùm morte præventus fuisset, ibi : Sed quia non exivit. Et si vis manifestè videre, hanc fuisse expressam mentem Navarri, lege Cap. 25. num 68. ubi loquendo de Ordinandis, ait : Et nota, quod ab his non obstat Bulla Pij V. quæ hoc onus, & aliqua alia predicti Concilij Tridentini abstulit Mendicantibus, ob revocationem ejus per Sanctissimum D.N. Gregorium XIII. cuius tenor est, qui ponitur sub Cap. 27. Quid clarius, & etiam in fine ipsius cap. 27. seipsum citat ad hunc locum.

Ergo necessariò dicendum est, quod Navarrus nec somniavit negare publicationem Bullæ Gregorij XIII. revocatoriae Bullæ Pij V. Unde primus Author, qui aliter intellexit Navarrum, deceptus est, & ceteri, qui eum tanquam ovis ovem, & tanquam avis aveum secuti sunt, etiam sunt deceptri. Quapropter suprà relatum fundamentum prorsus evanescit. Ex quo casu disces, quantum solertiæ debe int legi. Authores magni nominis, ut eorum autoritate fulciatur aliqua sententia, præcipue in rebus tanti momenti, ne decipientur multi audientes esse sententiam aliquius doctissimi, & timoratissimi viri oppositum docentis.

Sectio 1.

5. Per aliam viam intendunt aliqui enervare vim Bullæ revocatoriae Gregorij XIII. Dicunt enim, quod Gregorius in eadem Bulla declarat, se moveri ad revocandam Bullam Pij V. ex eo, quod notitiam habuerit, quod ipsem Pius V. suam primam Bullam per aliam à seipso editam revocaverat; sed Pius V. nunquam tamē Bullam revocatoriam primam publicavit, teste Navarr. Cap. 25. num. 5. Ergo neque fuit revocata Bulla Pij V. per Bullam Gregorij XIII. quia cessante causâ, à qua pender effectus etiam ad sui conservationem, cessat effectus, ut tenent communiter Doctores.

6. Sed hoc effugium facilè præcluditur, quia licet illa Bulla revocatoria Pij V. quæ, ut ait ipse Gregorius XIII. ininitur in registro, quævis nunquam fuerit publicata, & est, de qua locutus fuit Navarrus suprà, fuerit causa movens, ut Gregorius XIII. suam Bullam revocatoriam ediderit, at causa finalis non fuit illa Bulla Pij V. sed tollere lites, dissensiones & scandala, quæ orta erant ex Bulla prima Pij V. inter Episcopos & Regulares, ut fatetur ipse Gregorius in sua Bulla. Hæc autem causa finalis est, quæ debet attendi, non verò causa impulsiva, maximè, quia Bulla propria, quam revocare voluit Pius V. & non perfecit, est, quam de facto revocavit Gregorius XIII.

7. Dices : Ergo in his, quæ neque dissensiones, neque scandala generant, ut sunt quæ pertinent ad secretum forum Sacramentorum, seu aliorum in bonum animarum, non revocavit Gregorius Bullam Pij V. Respondetur, Quod non desunt, qui hoc affirmant; sed

sedan probabiliter, constabit ex dicendis infra sect. 3. à num. 3. usque ad 6. inclusivè, & sect. 7. dub. 4. & 5. usque ad finem, quibus omnia manifesta fient. Videatur etiam disp. 4. sect. 2. 3. & 4. ubi multa ad intentum invenies.

419. 8. Alii dicunt, quod multa, quæ inveniuntur, imò præcipua in Bulla Pij V. non sunt privilegia, sed declarationes ipsius Concilii Tridentini: Ergo saltem hæc manent in sua vi, quia Gregor. XIII. revocat privilegia concessa à Pio V. in illa Bulla, sub qua revocatione non cadunt declarationes. Confirmant hoc ex eo, quod multa in illis declarationibus Pij V. inveniuntur confirmata à Clemente VIII. Urbano VIII. & à sacra Congregatione Tridentini. Nam declaratio Pij V. ad sess. 22. cap. 9. videlicet, quod Sæculares possint audire Missas & conciones in Ecclesiis Regularium diebus festis, fuit confirmata à Clemente VIII. ut refert Hieronym. Rodrig. Resol. 25. num. 5. & ab Urbano VIII. anno 1625. & declaratio sess. 23. cap. 1. 5. & sess. 25. cap. 10. quod Confessarii Monialium exemptarum non examinentur ab Ordinario, confirmata fuit à sacra Congregatione Tridentini, referente Barbosā ad sess. 25. cap. 10. in remissionibus. Declaratio sess. 5. cap. 2. quod Concionatores non sint ab Ordinario examinandi ad prædicandum in propriis Ecclesiis, fuit confirmata à sacra Congregatione, teste Reginaldo lib. 18. num. 123. Riccius decif. 290. Barbosā ad sess. 5. cap. 2. Declaratio sess. 25. cap. 5. quod Episcopus non possit dare licentiam ad ingredendum in exemptatum Monasteria subjecta Regularibus, confirmata fuit ab eadem sacra Con-

gregatione, ut referunt Barbosā ad sess. 25. cap. 5. Farinac. & Joannes Andreas. Declaratio 13. sess. 25. quod quarta generalis non intelligatur, nisi de illo, quod assertur die sepulturæ, fuit etiam confirmata à sacra Congregatione, ut docent multi, & sic de quibusdam aliis, quas in discursu hujus Tractatis referemus. Ergo, &c.

9. Revera hic modus dicendi probabilissimus est, dummodo intelligatur de declarationibus, quæ non contrariantur Tridentino, ut sunt relatæ, & aliae similes: non verò de illis, in quibus i. semet Gregorius aperit suam mentem, dicendo se velle ut omnia permaneant integra, sicut erant ante Bullam Pij V. quatenus Tridentino opponebantur. Unde meras declarationes non irritat, sed solùm declarationes, quæ in aliquo derogant Concilio. Ita P. Hinojosa in direct. de c. f. Regular. verb. *Confirmatio gratia, assert. 1. per totam, & alii multi;* nec mirum: Si enim aliae declarationes, quæ doctrinaliter possent fieri à viro docto, essent probabiles, cur probabiles, imò & firmæ, non remanebunt, factæ à sapientissimo & sanctissimo Pio V.? Adde, quod post Gregorium XIII. Gregorius XIV. anno 1591, die 24. Septembri communicando Camaldulensis omnibus privilegia omnium Ordinum, includit, §. 5. omnes declarationes factas à Romanis Pontificibus, nullà restrictione factas à Concilio Tridentini: habetur hæc Bulla, quæ amplissima est apud Cherub. Tom. 2. circa finem.

10. Sed non possum h̄c iterum non mirari assertum Brunonis Chassaing. relati in principio hujus Sectionis, pro prima

prima sententia, ubi probat, quod licet Bulla *Gregorij XIII.*, fuisse publicata, (quod ipse deceptus, sicut & alii negat) tamen postea ait: Idemmet *Gregorius* revocavit suam Bullam confirmando amplissima confirmatione privilegia Minorum cum Clausula derogatoria sive ante dicta Constitutionis per Bullam expeditam die 25. Maii 1573. que incipit: *Ex benigna*; sed haec Bulla, ut ex ipsa patet, apud Rodericum in suo Bullario, Bullâ 1. hujus Pontificis non fuit expedita anno 1573. sed an. 1575. sed hoc parum esset, nisi adderet ipse Pater Chassaing. : *Et quoniam omnia verba illius adducere nimis prolixum esset;* Ideo clausulam derogatoriam, quam post confirmata, & concessa de novo, motu proprio, & ex certa scientia Minorum privilegia & declarationes, non obstantibus primitu, &c. concludit: *Lege, amice Lector* hanc Bullam, & videbis amplissimum privilegium Regularium, confirmationem multorum capitum, cum amplissimus etiam clausulis litterarum Apostolicarum, Conciliorum, iuris communis, & aliorum hujusmodi revocatoris. Necnon etiam videbis, quod Pontifex omnibus iudicibus, etiam S. R. E. Cardinalibus iudicandi, & interpretandi Concilij Tridentini decreta, & privilegia in dicta Bulla concessa, facultatem auferit. Hac ille.

422.

11. At ego vidi Bullam relatam ab isto Authore apud Rodriguez ubi supra totam attente legi, & non video quomodo ex illa probetur, quod prima Bulla *Pij V.* esti Mendicantium Ordines; maneat in suo robore, ex eo quod Bulla revocatoria *Gregorij XIII.* In tantum mole, fuit revocata ab ipso met *Gregorij* in hac Bulla; *Ex benigna*; nam in

parte dispositiva approbando, confirmando, & innovando omnia privilegia quomodolibet concessa, etiam vivæ vocis oracula, tam per concessionem, quam per communicationem, & hoc ex certa scientia, & de plenitudine potestatis; adducit restrictionem: *Quatenus sint in usu, & in sacris Canonibus, & decretis sacri Concilij non adversentur.* Nota clausulam, & argue, si *Pius V.* multa concessit, quæ Tridentino adversantur, & omnia ista revocavit *Gregorius* Bullâ: *In tanta rerum mole, anno 1573.* quomodo revalidantur ab ipso *Gregorio* per Bullam: *Ex benigna*, anno 1575. cum in ea expresse apponat clausulam restrictivam: *Dum non adversentur sacris Canonibus, & decretis Tridentini.* Ego, inquam, non video, sed potius video oppositum, nempe remanere magis firmâ Bullam *Gregorij XIII.* revocatoriam Bullæ *Pij V.* Nec video quomodo in hac Bulla: *Ex benigna*, tollatur authoritas Eminentissimorum Cardinalium, aliter interpretandi decreta Concilii Tridentini, quia in tota Bulla, nec nominantur Cardinales, neque de Tridentino aliqua fit mentio, nisi solum in illa clausula restrictiva, quæ omnia legenti Bullam patebunt. Amice Lector, propter haec, & alia similia attente lege Authores, maximè in rebus tanti pondetis, & ne decipiatis, fontes inspice.

Ad alia autem extra Tridentinum, fateor hanc Bullam esse amplissimam, ut agendo de confirmatione privilegiorum dicemus. Restabat hic examinare, an virtute cuiusdam Oraculi ipsius *Pij V.* omnia à se concessa in dicta Bulla contra Tridentinum, in favorem Religio-

giosorum, habeant vim pro foro conscientiae, sed quia hoc longiorum postulat discussionem, in sect. 3. remitto.

SECTIO II.

Quomodo intelligenda sint clausulae, quas post Tridentinum apponere solent Pontifices in Concessionibus, confirmationibus, & innovationibus privilegiorum Regularium?

423. 1. PRIMUS Pontifex, qui post Tridentinum posuit dictas Clausulas restrictivas, fuit Gregorius XIII. Successor Pij V. in relata Bulla: *Ex benigna, confirmando privilegia Minorum sub ann. 1575.* Idemque fecit confirmingo privilegia Ordinis Sanctissimae Trinitatis, die 18. Novembris ejusdem anni. Sed postea ipse Pontifex 11. Februarii anno 1582. apud Bullat. Rodrig. Bull. 26. *Greg. XIII.* motu proprio, & certâ scientiâ, & de Apostolicae plenitudine potestatis, confirmavit omnia privilegia Societatis IESU, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta ab omnibus suis Prædecessoribus concessa, qualiacunque sint; & ea omnia, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, pro expressis habere, & nullam clausulam restrictivam, neque ex non usu, neque ex revocatione, neque ex Tridentino apposuit, & sic fuit magna concessio, & notanda pro dicendis *infra.*

424. 2. *Gregorium XIII.* securus est Sixtu V. creatus anno 1585. & in omnibus suis concessionibus, & confirmationibus privilegiorum (ut vidi) usus est unicâ tantum clausulâ restrictivâ, videlicet:

cet: *Dum non sint contra decreta Tridentini.* Neque in communicatione privilegiorum, factâ ab ipso Sexto pro Fratribus Minoritis Conventualibus reformatis, Bullâ incipiente: *Apostolici munera*, ann. 1587. Idibus Octobris aliquid in contrarium invenitur; nam solùm declarat prædictos reformatos gaudere omnibus privilegiis pro Conventualibus concessis. Ex quo nihil ad intentum deduci potest. Nam si revocata à Tridentino comprehendebat Conventuales, etiam comprehendunt dictos reformatos, quâvis in eorum communicatione nulla fiat mentio Tridentini. *Sixtum V.* securus est *Urbanus VII.* sed quia dies duodecim tantum vivit, nihil fecit.

3. Postea electus est *Gregorius XIV.* & coronatus nonis Decembris anno 1590. & quâvis solùm per decem menses vixerit, alias Bullas expedivit, & quidem ad intentum anno sequenti 1591. duodecimâ die mensis Julii confirmavit privilegia Ordinis Cruciferorum, eisque communicavit privilegia aliorum Ordinum, à quibusunque Romanis Pontificibus concessa, & concedenda. Sed posuit has clausulas: *Quatenus in usu sint, & decretis Concilij Tridentini non adversentur, & nullam facit mentionem de Canonibus Concilii, quod nota pro dicendis infra.* Sed ipse Pontifex eodem anno 1591. die 6. Septembri confirmavit omnia privilegia Ordinis Cisterciensis D. Bernardi & D. Benedicti, concessa ab omnibus suis Prædecessoribus, & à se ipso, irritando & annullando quidquid in oppositum posset inveniri, & hoc ex motu proprio, certâ scientiâ, & de ple-

425.

nitudine potestatis, absque alia restri-
ctione non usus, & absque mentione
Tridentini, quæ est maxima confirma-
tio, & expressè loquitur de quibusvis
privilegiis, concessionibus, indultis, gra-
tius quomodolibet concessis culibet
loco, & personis, in qualibet parte
mundi, & de Indulgentiis, etiam plena-
tiis. Et addit, quod non solum omnia
confirmat, & extendit, sed de novo
concedit cum clausulis amplissimis o-
mnium derogatoriarum derogatoriis.

446.

4. Insuper eodem anno 1591. 11.
Kalendas Octobris concessit & com-
municavit Congregationi Ministran-
tium infirmis, omnia privilegia omnium
Ordinum, & Clericorum Regularium,
etiam Societatis IESU!, cum amplissi-
mis clausulis extensivis, & derogativis
in contrarium. Sed inducit sequentes
Clausulas: *Quæ tamen sunt in usu, nec
ullis revocationibus comprehensa, neque
decreto Tridentini, &c.* Rursus idem
Pontifex die 24. Septembbris 1591.
communicando culibet Conventui
Camaldulensem privilegia, quæ in a-
liquo illorum erant, addit tamen: *Qua-
tenus sint in usu, intellige in ipsis Con-
veniibus, de quibus expressè ibi loqui-
tur, ut constat ex §. 9. Postea verò quan-
do in §. 11. communicat eis omnia &
singula privilegia cuiuscunque Ordinis
& Congregationis, tam virorum, quam
mulierum, quomodolibet concessa &
concedenda, etiam si talia sint, vel fue-
rint, quæ speciale & individuam re-
quierent mentionem, seu in præsentibus
de verbo ad verbum insertionem,
seu particularē expressionem petant,
ait: *Eis autoritate, & tenore perpetuo
communicamus, extendimus, & concedi-**

*mus, aquæ, & pariformiter, & ab-
sque ulla penitus differentia, perinde ac
si illi, & eorum singulis personaliter, &
specialiter, & expressè, ac nominativi,
necnon ad instar concessa essent, uti, frui,
potiri. & gaudere liberè, & licet pos-
sint, & valeant, & nullam apponit
restrictionem non usus, nec decreto-
rum Tridentini; sed potius §. 15. in
derogatoris derogatoriarum derogat
omnia & quæcunque his contraria sub
quibusdam clausulis, tenoribus, &
verbis à suis prædecessoribus emanati,
etiamsi de verbo ad verbum es-
sent insérenda ad sui revocationem,
& concludit: quod omnia hæc non
possint derogari, nisi præsentium te-
nor de verbo ad verbum inseratur
in derogatoria; quæ fuit magna con-
cessio.*

5. Nota differentiam concessionum 447
& confirmationum hujus Pontificis
in eodem anno respectu diversarum
Religionum, & quomodo in aliquibus
apposuit clausulas restrictivas, in aliis
verò nullam apposuit restrictionem, &
cum hæc privilegia sint amplissima, &
cum derogatoris quatumcunque de-
derogatoriarum, ab ejus tempore om-
nia privilegia usque tunc revocata, et
iam à Tridentino, revixerunt, & viden-
tur remansisse in sua vi.

Rursus nota, quod licet non expli-
cat vivæ vocis Oracula, tamen com-
prehendit illa, siquidem repetit indulta,
concessiones, & gratias quomodolibet
concessas, & hoc ex certa scientia, motu
proprio, & de plenitudine potestatis, sup-
plendo omnes, & singulos, tam iuris,
quam facti, solemnitatum quarumcun-
que, quomodolibet omissum, alios

que

que defectus, si qui forsan intervenient in eisdem privilegiis concessis. Habentur istae Bullæ in Bullario Romano Cherub. in fin. Tom. 2. ad Bullam *Gregorij XIV.* quæ valde notanda sunt prodictis, & dicendis in sequentibus.

448. 6. Successor *Gregorij XIV.* fuit *Innocentius IX.* creatus anno 1591. vixit tandem duos menses, & sic ad rem nihil praestare potuit.

7. Secutus est *Clemens VIII.* creatus 3. Kalendas Februarii, & coronatus anno 1592. rexit Ecclesiam annos 13. iste Pontifex confirmavit omnia privilegia Minorum, cum extensione communicationis omnium aliarum Religionum Mendicantium, & non Mendicantium, etiam viuæ vocis oracula ex certa scientia, & cum amplissimis clausulis. Bullâ incipiente: *Pastoralis officij*, die 20. Decembris anni 1597. sui Pontificatus anno 6. ut refert Rodriguez in Bullario, sed apposuit restrictionem: *In hiis omnibus, quibus decretis Tridentini non adversantur, omisit, quod sint in usu, & quod non fuerint revocata.* Rursus confirmavit privilegia Ordinis S. Benedicti Vallisolei cum ista clausula: *Dummodo non sint revocata à Concilio Tridentino, ac et non sint contraria.* Idem fecit confirmingando privilegia Premonstratensem.

Idem confirmavit, & extendit ad omnes Conventus, & ampliavit omnia privilegia Ordinis S. Hieronymi in Hispania, *motu proprio, certa scientia, & de plenitudine potestatis*, cum amplissimis clausulis communicationis privilegiorum aliorum Ordinum, quomodo libet concessionum, in quibusunque mundi partibus, sed apposuit restrictionem:

clauses: *Quatenus sunt in usu, & decretis sacri Concilij Tridentini non adversentur. Canones omisit Bullâ incipiente: Noverint universi, die 2. Octobris anno 1601. & prius concederat idem, Bullâ incipiente: Romanus Pontifex, die 20. Septembris an. 1593. apud Rodericum; & in ista posuit: Quatenus sunt in usu, & non sunt revocata, nec adversantur decretis Tridentini.* Utramque Bullam concessit ad instantiam nostri Catholicorum Regis Hispaniae.

449. 9. Confirmavit etiam, & ampliavit 449. privilegia Ordinis S. Benedicti, Bullâ incipiente: *Romanus Pontifex, die 30. Septembris, an. 1592. posuit restrictiones: Quatenus sunt in usu, & non sint revocata, & non adversantur decretis Tridentini, apud Rodericum.* Rursus confirmavit omnia privilegia ejusdem Ordinis S. Benedicti, usque tunc concessa ab omnibus suis Prædecessoribus, cum specialissimis clausulis, & in clausula: *Non obstantibus, posuit hæc verba: Non obstantibus Apostolicis, ac universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Concilijs, editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, nec non dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavù firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis illorum, sub quibusunque tenoribus & formis, etiam derogatoriis derogatorijs, ac instantijs, & alijs decretijs, etiam motu simili, ac ex certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine per quoscunque Romanos Pontifices predecessores nostros, etiam consistorialiter, & alijs in contrarium concessis, approbatis, & innovatis:*

quibus omnibus & singulis, etiam si de illius specifica expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo labore permanens, hac vice dunt axat specialiter & expressè derogamus, ac omnibus & singulis, que dicti predecessores nostri in eorum litteris voluerunt non obstat, caterisque contrariis quibuscunque. Hæc Bulla, quæ ut nota Rodericus, amplissimam & exquisitam confirmationem habet, fuit expedita 24. Martii anno 1593. Pontificatus sui anno 3. & refertur à Rodriguez, sed habet duas clausulas restrictivas, vide licet: *Quatenus sint in usu, & decretū sacri Concilij Tridentini non adversentur.* De revocatione nihil dixit, & sic omnia & quæcumque privilegia concessa, usque ad hunc diem, etiam si revocata essent, remanserunt revalidata & firma, exceptis tantum quæ revocantur in Tridentino; nam per non usum nulla erant extincta, ut ex supra dictis patet.

Insuper nobis Carmelitis Discalceatis, Bullâ incipiente: *Cum dudum, die 23. Martii anno 1594.* communicavit, & de novo concessit omnia & quæcumque privilegia Mendicantium, & non Mendicantium concessa, & concedenda in futurum, cum amplissimis clausulis, & solum apposuit restrictionem: *Dummodo sacro Concilio Tridentino non adversentur.* Habetur in nostro Compendio, fol. 183. & cùm ex disp. 2. scilicet 1. nr. 9. & ex antecedenti ad istam constet, Religionem Benedictinam, & nostram, per communicationem gaudere omnibus privilegiis ejuscumque

Ordinis, omnia iterum innovata sunt, usque ad hunc Pontificem, præter revocata in Tridentino: nam revocata in Tridentino exclusit hinc Pontifex, quod non fecit Greg. XIV. & sic hæc innovatio fuit minus ampla, quam relata Greg. supr. dum. 1. 2. & 3. vide infra/est. 5. per totam, præcipue à num. 6. & infra num. 8.

9. Clementem VIII. secutus est Leo XI. Florentinus, ex familia Ducis Florentiae creatus die 1. Aprilis, anno 1605. coronatus die 18. ejusdem mensis, vixit tantum 27. dies, & nihil edidit.

10. Post hunc electus est Paulus V. ex familia Burgesia, creatus die 15. & coronatus die 28. mensis Maii anno 1605. vixit in Pontificatu annos 15. menses 8. dies 13. confirmavit omnia privilegia diversis religionibus, & nullam Bullam inveni, in qua non apposuerit clausulas restrictivas: *Quatenus sint in usu.* Et in aliis addidi: *Et non sint revocata.* Et in omnibus posuit: *Quod non adversentur Tridentino.* In confirmatione privilegiorum Congregationis Cœlestinorum Ordinis S. Benedicti plus addidit, ibi: *Quatenus sacri Concilij Tridentini decretū, ne non Regularibus, dictæ Congregationū institutis à Sede Apostolica approbatis non adversentur, ac revocata non sint, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa.* In confirmatione Cisterciensium B. Mariae Fulensis, dixit: *Quatenus sunt in usu, & dicti Concilij Tridentini decretū, ac alijs Canonico Sanctionibus non contrariantur, nec sub illis revocationibus comprehendantur.* In confirmatione & innovatione privilegiorum Ordinis B. Mariæ

Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, dixit: *Dummodo tamen Sacra Canonibus, & decretis Concilij Tridentini, ac Constitutionibus Apostolicis contraria non sint, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa.* Et iste Pontifex fuit, qui post Gregorium XIII. usus est illa geminata clausula: *Canonum, & decretorum Concilij.* Et postea usus est eodem modo loquendi in communicatione privilegiorum Mendicantium pro Congregatione Sommaschorum. Hac omnia in Bullario Cherub. Nec inveni aliquam concessionem ab hoc Pontifice, sine dictis restrictivis.

431: *II. Paulum secutus est Gregor. XV.* Ludovisius dictus, creatus die 8. Februarij, & die 14. Coronatus anno 1621. Canonizavit simul, & semel quinque Sanctos, inter quos, Matrem nostram S. Theresiam à JESU, nostræ Carmeliteæ reformationis Auctricem, vixit annos duos, mensis 5. diem unum. Ulus est eisdem clausulis restrictivis in confirmatione privilegiorum diversarum Religionum, quibus usus fuerat sius antecessor Paulus V. exceptâ confirmatione omnium privilegiorum pro Clericis Regularibus Theatinis, facta ab hoc Pontifice, die 21. Octobris anno 1621. Pontificatus sui anno primo, & estenoris sequentis videlicet: *Motu itaque proprio, & ex certa scientia, de Apostolica potestate plenitudine, omnia, & singula privilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & induit principaliter, vel per communicationem, alias quomodolibet, Congregationi, & Clericis predictis, per quoscumque Romanos Pontifices predecessores nostros, ac Se-*

dem Apostolicam concessa, quorum tenores pro expressis presentibus haberi volumus: Apostolicâ authoritate tenore presentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus, ea que omnia, & singula innovamus, & de novo etiam concedimus.

Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, ac alijs personis in Dignitate Ecclesiastica constitutis per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, aut duo, vel unus eorum per se, vel per alium, seu alios easdem presentes litteras, & in eis contenta quocunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Propositi Generalis, aliorumque superiorum dicta Congregationis pro tempore existentium, fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in premissu efficacius defensionis praesidio absentes, faciant auctoritate nostrâ hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari. Non permittentes eos desuper à quocumque quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet, ac rebelles per sententias, censuras, & Ecclesiasticas penas, aliaque oportuna iuris, & facti remedii appellatione postpositâ como pescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxiliij brachij secularis.

Non obstante, forte recordat. Bonifacij VIII. predecessoris nostri de una, & in Concil. Gen. edita de duabus dietis, dummodo ultratres dietas aliquis auctoritate presentium adjudicium nostrum trahatur, illisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac decretis per quoscumque Romanos Pontifices, similiter prae-

decessores nostros, etiam viva vocis Ora-
culo, aut alios quomodolibet hactenus edi-
tu, nec non aliorum Ordinum; etiam ju-
ramento, confirmatione Apostolicā, vel
quaruī firmitate aliā roboratis, statutis,
& consuetudinibus, privilegijs quoque in-
dultis, & litteris Apostolicis, quibuscum-
que personis, sub quibusvis verborum for-
mis, & tenoribus, ac cum quibusvis etiam
derogatoriā derogatorijs, alijs effica-
cioribus, & insolitis clausulis, & irritan-
tibus, & alijs decretis in contrarium pra-
missorum, quomodolibet concessis, confir-
matis, & innovatis.

Quibus omnibus, & singulis, etiam si de
illis, illorumque solis, specialis, specifica,
expresa, & de verbo ad verbum mentio
habenda foret, eorum omnium, & singulo-
rum tenores presentibus pro plenē, &
sufficienter expressis, & ad verbum inser-
ti habentes illis, alias in suo robore per-
mansuris, hac vice duntaxat, specialiter,
& expresse derogamus, caterisque con-
trarijs quibusunque. Volumus autem, ut
presentium transumptis, & impressū
manu Secretarij dictæ Congregationis,
vel Notarij publici subscriptis, & sigillo
Propositi Generali ejusdem Congrega-
tionis, aut persona in Dignitate Ecclesi-
astica constituta munitis, eadem prorsus
fides in iudicio, & extra illud adhibetur,
qua illis presentibus adhibetur, si forent
exhibitæ, vel ostense. Datum Roma apud
Sanctam Mariam Majorem, sub annulo
piscatoris die 16. Octobris 1621. Pontifi-
catus nostri anno primo. Ubi, ut vides,
nulla restrictio ponitur, sed est abso-
luta confirmatio, & notare oportet, quod
haec sacra Religio participat omnia pri-
vilegia Mendicantium, & non Men-

dicantium, immo ei de novo omnia con-
cessa sunt, sive per concessionem, sive
per communicationem alijs Religioni-
bus convenienti; quæ verè maxima con-
cessio fuit.

12. Post Gregorium XV. creatus est 432.

Vrbanus VIII. Barberinus, die 6. Augusti
anno 1623. & die 19. Septembris ejus-
dem anni Coronatu, vixit in Pontifi-
catu annos 22. non expletos, & in con-
firmationibus, innovationibus, & ex-
tensionibus privilegiorum semper, ut
vidi, usus est eidem clausulis restricti-
vis, quibus usi sunt Clemens VIII. &
Paulus V. videlicet, dum non sint revo-
cata, nec sub aliquibus revocationibus
comprehensa, ut videre est in confir-
mationibus pro Cœlestinis, Mercena-
rijs, & Minimis, factis ab hoc Pontifi-
ce, apud Cherubin, in Bullario Magno
Solū invenio confirmationem am-
plissimam omnium privilegiorum, &
declarationum sacræ Congregationis,
factam ab hoc Pontifice absque aliqua
restrictione, ad instantiam Reverendi-
simi Patris Dominici de Molina Ordi-
nis Prædicatorum, & est tenoris se-
quentis: VRBANUS Episcopus, servus ser-
orum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

In plenitudine potestatis Apostolica
nullis nostris meritis, sed solâ Dei benigni-
tate assumptè varios in Militanti Ecclesia
Regularium personarum Ordines diver-
simode pro querunt: ubi Christi Fidelium
devotione institutos, contemplantes
Sacrum B. Dominici Prædicatorum Pa-
tris, & Ducis institutum, quasi fax ar-
dens, & matutinum sydus irradians,
totumque Christiana Republica firma-
mentum illustrans meritis, nostram potis-
simū dirigimus aciem, ac dignum, quin-
imo

imo aquum, & ratione consonum repudiamus, ut ea, que à pluribus Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, ad favorem tam Religiosi instituti, illiusque dormorum Regularium, & in eis sub suavi Religionis jugo altissimo simulacrum personarum, justè, rationabiliterque concessa fuisse dignoscuntur, ne longavi temporis cursu obveterata sepiantur, sed iugiter in viridi observantia persistant, favoris nostre præsidio confoveantur, ac etiam gratia Sedi Apostolicae innovata re-viviscant.

Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Dominici de Molina Ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici expressè propositi, ac ejusdem Ordinis Provinciae Bethia Procurator Gene-ralis, petitio continebat. Neconon ipsorum privilegiorum, & indultorum declaratiōnes, & decreta, à Congregationibus venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium desuper legitimè emanata. Apostolica Authoritate, tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac de novo concedimus, illisque inviolabilis Apostolica firmitatè robur adiūcimus, ac omnes, & singulos tam juri, quam facti, & quosvis alios quantumvis substantiales defectus, si desuper intervenierint, supplemus. Datum Roma apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Domini 1625. tertio Idus May. Pontifica-tus nostri anno secundus.

433. Etiam est notanda amplissima communicatio privilegiorum, quam fecit idem Pontifex Patribus Discalceatis Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Congregationis Hispaniae in Bulla incipiente: Redemptori nostri IESV Chri-

sti, quinto Kalendas Aprilis anno 1634. habetur in Appendice Bullarij hujus Pontificis apud Cherubinum, ubi con-cedit: Ut gaudeant omnibus, & singulis privilegijs, libertatibus & immunitatibus, exemptionibus, indultis, favoribus, indulgentijs, alijsque prarogatiis, & gratijs universis, & singulis dominibus, & Conven-tibus, alijs Regularibus locis, ac personis, tam Canonicorum, quam Clericorum Regularium, ubi ex existentium institu-tio, & non solum Ordinibus Monasticis, Regularibus Mendicantibus, & quibus-cunque Congregationibus, & pricipue Clericorum Regularium, infirmis mini-strantium, & Congregationis Sanctissimi Salvatoris Lateranensis, Sancti Salvato-ris de Bononia, ac etiam Sancti Russi V. A-lentia, & Sancte Crucis Conimbrica, Cle-ricorum Regularium de Sommacha, & Pauperum matris Dei, & scholarum pia-rum, ipsique Monasticis Congregationi-bus, etiam Castrensi, alijsque Monachis, & Monasterijs Sancti Benedicti, Hierony-mi, Carmelitis Discalceatis, Conventui Beatae MARIAE de Guadalupe, nec non Societatu IESU, ipsique Cartusiensium, & Præmonstraten-sium, & reformatorum Cisterciensium, Servitorum, Olivetano-rum Ordinibus; alijsque familiis, & societatibus Regularibus, militiis, Hospitalibus quibuscumque, & p̄ijs locis Regularibus, ac quibuscumque personis, nunc, & pro tempore existentibus, praesatorum, & quorumlibet Ordinum per nos, & Se-dem Apostolicam, ac alios quoescunque Prædecessores nostros Romanos Pontifices, nec non S. R. E. Cardinales, & de latere legatos, & quosvis Sedi prædictæ Nun-cios, vel etiā tā apostolica predicitā quam

Ordi-

Ordinariâ, & Regiâ, vel Imperiali, au-
thoritatibus respectivè aut aliâs quomo-
dolibet, quibus cuncte verborum expre-
sionibus, & tenoribus in genere, vel in spe-
cie, ac particulariter tam per modum
communicationis, ac ampliationis, quam
simplicis, & individua, ac particularia, &
specialia concessionis, ac etiam motu pro-
prio, & ex certa scientia, & de Apostolica
plenitudo potestatis etiam iteratus vici-
bus: Concessus hactenus, vel confirmatus,
aut approbatus, & quibus illi tam in vita,
quam in mortu articulo, etiam circa pec-
catorum remissiones, & injunctiarum pa-
nitentiarum relaxations, aut aliâs quo-
modolibet de jure, usu aut privilegio, vel
consuetudine, quomodolibet utuntur, fru-
untur, potiuntur, & gaudent, uti, frui, po-
siri, & gaudere possunt, & poterunt insu-
turum, quamvis illa sint speciali nos à dig-
na, difficultisque concessionis, & que in ge-
nerali concessione non veniunt, non solum
per participationem, communicationem,
illorum extensionem, & ad illorum instar,
sed specialiam, & nominatim pariformi-
ter, aquâ principaliter in omnibus, & om-
nia absque illa prorsus differentia, perin-
de, ac si dicta Congregationis illiusque Ca-
pitulis Generalibus, Ministro Generali pro
tempore existenti, illiusque superioribus,
& personis prefatis, specialiter, expressè,
& nominatim etiam per viam, & modum
simplicis, & individua, ac particularis,
& specialis concessionis, etiam motu pro-
prio, & de certa scientia, & de Apostolica
potestatis plenitudine, aut communica-
tionis, & ampliationis concessa suissent.
Et idem concedit pro secularibus visi-
tantibus eorum domos, Ecclesias, &
capellas quoad quascumque Indulgen-
tias lucrandas. Sed addit, quatenus ta-

men sit in usu, & non revocata, nec sub
aliqua revocatione comprehensa, uti,
frui, potiri, & gaudere possint non ob-
stantibus, &c. & licet nullam faciat
mentionem expressam Tridentini, suffi-
cienter intelliguntur in sua vi, quæ per
ipsum Concilium revocantur, & sic ea-
dem est hæc restrictio, ac sunt aliæ rela-
tæ.

14. Sed cupio intelligere, id quod 434
in parte præservativa, tam hujus Bullæ,
quam alterius nobis concessæ, & alia-
rum similium, ubi additur, S. 3. Easdem
præsentes sub quibusvis similium, vel dis-
similium graciarum revocationibus, sus-
pensionibus, limitationibus, derogationi-
bus, & alijs contrariis dispositionibus, et
iam per nos, & successores nostros Roma-
nos Pontifices, pro tempore existentes, se-
demque prefatam, sub quibusvis tenori-
bus, & formis, & cum quibusvis clausulis,
& decretis pro tempore factis, minime
comprehendi, vel confundi, sed semper, &
perpetuò ab illis excipi. & quoties illæ
emanabunt, toties in pristinum, ac val-
disimum statutum, restitutas, repositas,
& plenariè redintegratas, & de novo et
iam sub quacumque posteriori data, quan-
documque eligenda, concessas esse, & fore.
Hoc est, quod non intelligo, & desidero
in hac parte edoceri; nam vel per istam
clausulam ligantur manus successorum
Pontificum, ad derogandum huic pri-
vilegio, & hoc non potest dici, ut nosi-
sum est; vel non ligantur, sed rema-
net in eis potestas derogandi. Si ergo
manet, ut revera manet, suppono, quod
Pontifex Successor, v. g. Sanctissimus
D. noster Alexander VII. revocat, cum
omnibus requisitis, hoc privilegium,
certè manebit revocatum, à quo inqui-
to;

34
x; restituendum est in pristinum statum? A Pontifice concedente, nempe **Urbanus VIII.** hoc non, quia migrando à vita expravit sua potestas revalidandi privilegia revocata à suis successoribus, etiam si de novo miraculose resurgeret; non ab alio (Romano Pontifice excepto) quia hoc non potest fieri, nisi delegando illi talem potestatem, v. g. ipsi Religioni, vel Generali illius: Sed hoc est inauditum; imò impossibile, alias darentur de facto dua potestates Pontificiæ Supremæ in Ecclesia, una ad revocandum, & alia ad renovandum, toties quoties revocentur, quod est plusquam falsum.

Addo, quod si Pontifex absolute cum omnibus clausulis requisitis revocaret hoc privilegium, & cum omnibus contentis in illo, necessariò etiam revocaret dictam clausulam, & sic periret totum ædificium; quia destrueretur ejus fundamentum, unde ignoro, quid speciale per dictam clausulam concedatur, nisi aliqualem majorem firmatatem, & expressionem antecedentium.

435. **15.** **Urbanum VIII.** sequutus est **Innocentius X.** Pamphilus dictus, creatus 15. Septembris, & coronatus die 4. Octobris anno 1644. Hujus Pontificis vidi tantum unicam confirmationem Privilegiorum Regularium, sed cum clausulis restrictivis, de usu, & revocatione à Tridentino. De praesente autem Romano Pontifice **Alexand. VII.** creato die 7. Aprilis anno 1655. nihil novum de hac re vidi. In quo non præcipiat de creta Trident. custodiri.

16. Vidisti, candide Lector, seriem, & varios modos concessionum, innovationum, extensionum, & confirmationum

tionum pro Regularium privilegijs, à tempore confirmationis, & publicacionis Concilij Tridentini? Attentè, & sincerè perpende ea omnia cum dicendis, & non otiosum, nec inane judicabis laborem, in supradictis summarie referendis, afferent enim huic intricatissimæ difficultati, non mediocrem lucem.

17. At nota **primò**, quod quando

Romani Pontifices utuntur illis duabus clausulis restrictivis, Canonibus, & decretis Concilij, quod non loquantur de decretis contentis in alijs juribus extra Tridentinum, v. g. Decreto, & Decretalibus aut similibus, sed de inclusis in ipso Tridentino, alias nihil concederent Pontifices in suis Bullis pro Regularibus, quia vix invenientur privilegia (indulgentiis exceptis) quæ vel in toto, vel in parte non contrariantur juri communii, & sic esset otiosa talis confirmatio, & innovatio privilegiorum, quod non est, nec suspicandum, & constat ex diversis modis loquendi Pontificum, nam licet aliqui apposuerint illas clausulas generales geminatas, alij tamen possuerunt solum decreta, ut fecit **Sixtus V.** pro Minoritis, & **Gregor. XIV.** pro Cisterciensibus, ut supra: Ergo quia loquebantur tantum de contentis in Tridentino. Ita veribus in **Compendio privilegiorum Mendicant. verb. Privilegium fratrum**, vers. Est etiam advertendum, Rodrig. Tom. 1. qq. Regular. q. 8. art. 8. Mirand. Tom. 2. manual. Prælat. q. 12. art. 15. in respon. ad argum. desumpt. ex Bulla **Gregor. XIII.** Hieronym. Rodrig. in **Comp. resolut.** 116. de privileg. num. 16. vers. Quartum resolvo, Nald. in summ. verb. **Clausura**, vers. Dummodo, Diana 3. p. tract. 2. de dub.

regul. resolut. 59. in fine, verb. Notandum, Donat. tract. 11. q. 14. n. 4. & 5. & communiter alij.

437. 18. Secundò nota, quod illa particula Canones, adiuncta illi Decretis Tridentini, non indicat Canones ipsius Concilij, quia contra Canones nullum est privilegium, neque potest esse cum in Canonibus Concilij definitur, seu exprimentur res de fide. Significat ergo idem, quod decreta, nam verbum *Canon*, largè sumptum, idem est, ac *regula*, *statutum*, *disspositio*, seu *decretum*. Unde decreta per Gratianum collecta, Canones appellantur, & *Cap. primo de Constit.* præcipitur, ut custodiantur Sacri Canones, idest, statuta, seu decreta Pontificum, & contra verberantes Clericos stat pœna Canonis, idest, excommunicationis à Canone, seu à jure lata, *Cap. si quis suadente diabolo 17. q. 4.* & incipit: *In omnibus Canonibus Canonice vivant.* Nec est inconveniens, ut geminarentur diversa verba, idem significantia, nam frequenter hoc videmus in Bullis Pontificum concedentibus, seu confirmantibus privilegia, uti, *fuantur*, *potiantur*, & *gau deant*, & sunt synonoma, quæ idem significant, & ideo, ut diximus, al qui Pontifices omittunt verbum *Canones*. Sic Bordonus *Resolut.* 52. n. 313. Donat. Dian. & ferè omnes supra relati.

438. 19. Tertiò nota, quod quando Pontifex confirmans privilegia, dicit; *Dum modo non sint contra Concilium Tridentinum*, non intendit revocare privilegia contraria statutis Concilij Tridentini, sed solum illa, quæ illi sunt contraria, & expressè revocata ab ipso Concilio, & propterea illa clausula revocatoria Concilij, *Non obstantibus Privilegijs*, additur interdum, & interdum non; ut patet ex *sess. 12. ubi posuit clausulam revocatoriā*, ut nullus ordinetur ante legitimam statutem, quam non apponit *sess. 23. cap. 8. cum decreto, extra temporis sic Rodrig. Tom. 1. q. 8. art. 6. dicens*; sic fuisse responsum à Doctoribus Salmanticensibus; tenet etiam Suan. lib. 8. de leg. cap. 18. num 18. ad fin. Portel. verb. Privilegiorum confirmatio, n. 31. Castro Palao, p. 1. tract. 3. disp. 4. num. 2. §. 10. in fin. Peirin. Tom. 2. ad const. *Gregorij XIIII. n. 3. Tambur. de jar. Abbat.* Tom. 1 disp. 18. qq. clausula 1. num. 3. Merola disp. 6. c. 5. num. 20. cum alijs.

20. Itaque sentiunt isti Authores (licet aliqui oppositum sequantur) quod quæcumque privilegia, quæ non revocantur expressè à Tridentino, non manent revocata, ex vi illius clausula, imò potius manent confirmata, ut diximus *disp. 6. sect. 1. num. 33.* & dicemus *infra*, quia revera in tali clausula, *Dum non sint contraria Tridentino*, apposita à Pontificibus in suis confirmationibus, seu novis concessionibus, nec verbum adest, ex quo aliqua revocatio inferri possit, sed solum non revalidare privilegia, quæ opponuntur expressè revocatis in Tridentino; & sic est restrictiva tantum, quodad illam partem, sed confirmativa quodad aliam, ex regula communi, *infra* referenda. Nam dicere, confirmo omnia privilegia, dummodo non sint contraria Decretis Tridentini, facit hunc sentium: Si aliqua privilegia dantur contra Tridentinum, non illa confirmo, sed abstineo à confirmatione talium privilegiorum; at si forte aliqua

439.

aliqua inveniantur, post promulgationem Tridentini, ab aliquo Pontifice concessâ, ego non denuo confirmo, nec tamen revoco, quia non confirmare, non est revocare.

Hanc doctrinam destitutus auctore, sed ductus ratione, prius apud me cogitaveram, sed postea latius inveni eam traditam à P. Merola Tom. 3. de leg. disp. 6. cap. 4. dub. 1. n. 36. ubi reddens rationem illius ait, quod valor privilegij, prius acquisiti, non pendet à posteriori confirmatione. Aliud enim est revocare, aliud nolle confirmare de novo; per quod nullo modo lèditur, quod antea confirmatum, & validum erat. Sic sentit etiam sapientissimus noster Urbanus ab Ascensione in sua Theologia Morali tract. 2. cap. 3. de confirmatione privileg. Regul. 7. §. 4. Super additum, ubi latè, & doctè probat intentum, & reg. 8. sequenti, adducit in confirmationem varia exempla, & declaratio nem sacræ Congregationis Concilij, sequitur etiam Portel, verb. Privilegium, num. 16. universaliter loquendo. Quæ doctrina pro dicendis infra est valde notanda.

440. 21. Dices, si per dictam clausulam, nihil revocatur: ergo superflue adhibetur, siquidem sine illa intelligerentur revocata privilegia, quæ expressè revocantur à Tridentino, quia, ut diximus supra, ad derogandum decretis Tridentini (quæ habent clausulam derogatoriæ privilegiorum) requiritur, ut fiat de illis saltem generalis mentio per clausulam. Non obstantibus revocationibus Conciliorum Generalium, dixi saltem; nam plus requiritur in Tridentino, ut diximus disput. de revocat. sect. 3. & 4.

22. Concedunt Rodriguez, & alij 441. quod etiamsi illa clausula non apponetur expressè, intelligeretur apposita implicitè; negant tamen, quod superflue, & otiosè apponatur, ex varijs rationibus. Primo, ait Rodriguez, quod utiliter apponitur ad firmandam regulam in contrarium, idest, ut intelligerentur confirmata à Tridentino, quæcunque privilegia contraria alijs Concilij, juxta regulam multorum Doctorum dicentium, quod in generali concessione potestatis absolvendi à peccatis, non veniant casus reservati, simili ter quamvis per confirmationem in forma communis non restituantur privilegia invalida, vel amissa, seu revocata, nihilominus si in tali confirmatione addatur exceptio unius privilegij, alias invalidi, revocati, aut amissi; eo ipso intelligitur mentem confirmantis esse, confirmare omnia alia, etiam si essent amissa, vel irrita, vel revocata, quia exceptio firmat regulam in contrarium, in casibus non exceptis, ut docet Bald. in seud. tit. per quos fiat investitura, Cap 1. num. 2. & 1. Tribunus, §. ult. ff. de milit. testam. quem allegat, & sequitur Jason in 1. ult. ff. quod quisque jur.

23. Neque obstat dicere, quod ex hac solutione sequitur, quod magis extensa reddatur confirmatio privilegiorum, cum illa clausula, quam sine illa, quia cum illa solum excipiuntur revocata expressè à Tridentino, & confirmantur omnia alia, & sine illa omnia Concilia Generalia intelligerentur excepta, consequens verò videtur falsum. Sed Rodrig. Portel. & alij supra relati liberè concedunt, & etiam Barbosa de clausulis, claus. 124. num. 3. & 4. cum alijs,

alijs, quod haec clausula ad hunc tantum finem apposita est, ut servatis illæsis, quæ expreſſè revocantur à Tridentino, cætera omnia privilegia, etiam contra disposita in Concilis Generalibus, intelligantur ab ipso confirmata, & revalidata. Unde, ut diximus *notabiliter* in tali clausula nulla revocatio includitur, sed servatum tantum manet Tridentinum, in his quæ expreſſè revocatur.

443. 24. Aliam solutionem exhibet P. Suar. cap. 19. n. 7. dicendo illam exceptionem positam esse à Pontificibus, quia voluerunt omnino certas manere revocationes factas à Tridentino, quod non ita esset, sine illa clausula, quia cum illa non remanebat locus opinionibus, & interpretationibus diversis. Si enim, ut vidimus diff. 4. sect. 3. n. 21. multi, & graves Authores sentiunt, quod per clausulas generales post Tridentinum, derogatur omnibus contentis in decretis ipsius Tridentini, licet hoc ne gent, de decretis aliorum Conciliorum, propter ibi dicta de remissione facta ab ipso Concilio summis Pontificibus, circa statuta in Tridentino. Igitur, ut obviaret huic, & similibus interpretationibus necessarium fuit apponere dictam clausulam, ut sacrum Concilium indemne servetur, in his, quæ revocat.

444. 25. Instabis adhuc, quod aliqui Pontifices exprimunt in suis Bullis se confirmare privilegia, quæ non sunt sub ulla revocationibus comprehensa, & postea addunt, nec sint decretis Concilij Tridentini contraria, sic fecerunt Gregor. XIV. in Confirmatione privilegiorum pro Clericis Ministrantibus infir-

mis, & Clemens VIII. pro confirmatione privilegiorum Benedictinorum Vallisoleti, & Præmonstratenſium, sed per prima verba generalia excipiuntur etiam privilegia revocata à Tridentino. Ergo per secunda verba excipiuntur quælibet decreta Tridentini, & sic revocata manent omnia privilegia, ex vi dictæ clausula in 2. part. verborum apposita. Sic sentiunt non pauci dicentes; per illam clausulam: *Dummodo non sine contraria Tridentino*; derogari omnibus privilegiis, quæ quovis modo decretis Tridentini contrariantur, & ideo dicunt, quod solum ad hoc declarandum Pontifices addiderunt, *Quatenus Concilio Tridentino non contrariantur*, ut fecerunt Gregor. XIV. in confirmatione privilegiorum Ordinis Cruciferorum, ministrantium infirmis, & aliorum, ut vidimus in hac sect. à num. 4. Quod etiam fecerunt alii Pontifices, ut ibi dicitur, & refert Hieronym. Rodr. resolut. 116. n. 8.

26. Sed respondet persistendo in 445. resolutione nostræ sententiae, per ea, quæ responderet Suarez *supra*, quod licet confirmatione ex certa scientia habeat vim restituendi privilegia annisa per non usum, vel contrarium usum, nihilominus aliqui Pontifices confirmingando aliqua privilegia ex certa scientia addiderunt etiam si in suu esse desierint, ut fecit Gregor. XIII. in Confirmatione pro Cisterciensibus, teste Rodriguez ubi *supr.* Unde sicut hic illa verba addita, ex eo, quod sunt quasi repetita, seu repetitio priorum, non judicantur otiosa, sed ponuntur majoris explicationis gratia, & majoris soberoris, sic in nostro casu, omnia

omnia alia verba diversa unum finem respiciunt, nempe, quod quaecunque opponuntur derogatis a Tridentino, intelligantur firma in suis derogatoriis, ut praeccludantur effugia omnium interpretationum.

446. 27. Et quod haec fuerit mens Pontificum appontentium illas clausulas generalatas, firmari potest ex confirmatione supradicta ab Urbano VIII. pro Patribus Trinitariis Discalceatis, addendo: *Quatenus tamen sint in usu, & non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa*, nihil dicens de Tridentino, quia judicavit, quod si adderetur clausula, nec sint contraria decretis Tridentini, relinqueretur locus opinandi probabiliter, quod solum in illis clausulis continebantur revocata in Tridentino, & sine illa cum solis, quae ibi apponit, exprimebantur quaecunque privilegia, quae non erant in usu, vel sub aliquare revocatione comprehensa, sive in Tridentino, sive extra; unde communicatio & confirmatio hujus Bullæ pro Trinitariis, & similium, minus amplæ sunt quoad hoc, quam alia mlnæ.

447. 28. Habes ex dictis in tota hac sectione, quibus clausulis restrictivis sibi sunt Pontifices in confirmationibus, seu concessionibus privilegiorum, & quomodo per eas nihil intendentes revocare, sed solum coarctare & restringere quoad ea, quæ expresse in Tridentino fuerunt revocata. At quia circa clausulam: *Dummodo sint in usu*, nihil diximus, audi quid dicit P. Suarez cap.

28. Non enim ei placet intelligentia Rodrig. Tom. I. quest. 8. art. 1. qui acci-

pit eam universaliter, ita ut per restrictionem saltem significetur Pontificem solum velle confirmare privilegia, quæ sunt in viridi obseruantia, ac suum valorem retinent, non autem illa, quæ ex qua cuæque causa invalida sunt, sive per revocationem, sive per aliam causam, quod Suario non placet; sed ait, quod intelligenda est de sola illa nullitate, quæ per non usum, vel per contrarium usum inducta est, quia in rigore haec tantum significant verba: *Quatenus sunt in usu*, quare alia privilegia, quæ suum valorem amiserunt per revocationem, censentur manere confirmata.

29. Addit tamen postea Rodrig. 448. quest. 20. art. 28. quem sequitur Portel. verb. Privilegium, num. 62. quod quando privilegia confirmantur *ex certa scientia* absque dicta clausula, ut fecit Sextus V. in confirmatione pro Minoritis, manent confirmata etiam, quæ non erant in usu, vel erant deperdita per contrarium usum, secus si non apponatur clausula, *ex certa scientia*; sed addit Portel. quod sui Ordinis privilegia cum clausula, *ex certa scientia*, sunt confirmata à septem Pontificibus, nominatis à se ibi. Recolantur quæ diximus de admissione privilegiorum per non usum, vix enim repetiri poterit privilegium, quod ex hac parte inveniatur: deperditum. De aliis autem clausulis, quæ solent apponi in confirmatione, seu concessione privilegiorum, sufficienter constat ex dictis, quomodo intelligendæ sunt.

SECTIO III.

An hodie quodam forum conscientia habent valorem privilegia revocata etiam expressè à Concilio Tridentino?

449. 1. Quæstio æquè gravis, ac utilis sunt fundamenta, tam intrinseca, quam extrinseca, quæ pro utraque parte affirmativa, & negativa inveniuntur in Authoribus.
2. Et quidem loquendo de revocationis extra Tridentinum, sive in jure communis, sive in aliis Conciliis Generalibus, partem affirmativam tenent omnes Autores sentientes per Tridentinum solum revocari, quæ in eo expressè revocantur, & cætera omnia ab ipso Concilio confirmari; quos retuli Sect. 2. anteced. & constat ex ibi dictis, & ex diversis privilegiis ibidem & alibi adductis, quæ quia facile possunt videri in Bullario, & Authoribus, ideo ab eis abstineo.

450. 3. Tota ergo difficultas sita est in privilegiis expressè revocatis à Tridentino, videlicet, an hodie ex aliquo vivæ vocis oraculo, vel ex alio capite sint in sua vi, saltē pro foro conscientiae? Negant multi ex revocatione facta à Gregorio XIII. in sua Bulla: *In tanta rerum & negotiorum mole*, relata supra sect. 1. num. 1. hujus disp. per quam sentiunt isti Autores, quodd revocavit Bullam Pj V. cum omnibus ab eo concessis in favorem Religiosorum, sub quibusunque formis, etiam vivæ vocis oraculo; ait enim Gregorius: *Quin et-*

iam abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, & quacunque alia ipsi litteris, & constitutionibus opposita (intellige à Pio V. suo Antecessore) & alias eorum occasione, vel causâ facta, huic nostro statuto, ordinationi, & reductioni contraria. Non ergo ex tunc valorem potest habere aliquod privilegium, seu oraculum contra revocata in Tridentino. Tenant sic Ludovicus Lopez part. 1. inst. cap. 8. Miranda Tom. 2. quest. 42. art. 3. & expressius Tom. 1. quest. 39. art. 1. conclus. unic. Joan. de la Cruz lib. 8. cap. 3. dub. 3. conclus. 3. Basileus verb. Privilegium, num. 64. & Merola disp. 6. cap. 5. dub. 1. num. 39. ubi ait: *Quidquid sit de his opinionibus, certum est hodie non posse Regulares uti, nec in foro conscientiae supradictis privilegiis, quia Gregorius XV. & Urbanus VIII. omnes concessiones à Summis Pontificibus vivæ vocis oraculo factas revocarunt.*

4. Nihilominus alii multi defendunt, posse hodie Regulares uti suis privilegiis etiam expressè revocatis à Tridentino pro foro conscientiae. 451.

5. Probant primò, quia Constitutio revocatoria Gregorij XIII. loquitur solum de concessis à Pio V. contra disposita, & ordinata in Tridentino, non utcunque, sed prout ex illis litigia, & perturbationes inter Episcopos & Regulares poterant oriiri in foro externo, ut constat ex verbis proœmit dictæ Constitutionis Gregorij, in quibus mens Papæ maximè dignoscitur, ut suo loco probavimus, nempe disp. 1. sect. 3. num. 2. ait igitur: *Demum animadvertis, quod ea omnia multū dubitationibus involuta, magnissimè difficultati-*

bns

*bis obstrusa, multas, magnaq[ue] dissensio-
nes, altercationes, & lites inter prædi-
catores locorum Ordinarios, & Fratrum
ipsorum Ordines, non sine gravi divini
cultus, & animarum detimento, ac po-
pulorum scandalo concitaverant, &c.
Hæc Gregorius in sua revocatoria, men-
tionem faciens de illa Bulla reformati-
va, quam postea voluit publicare Pius
V. sed nunquam publicavit.*

452. 6. Cùm ergo usus præ privilegiorum
Mendicantium in foro conscientiae se-
creto cum prudentia & circumspectio-
ne exercitus, nec magnam, nec parvam
litem inter prædictos excitare possit,
ut ait P. Donatus *infra* referendus, &
soprà dicta fuerit causa finalis revoca-
toriæ *Gregory XIII.* ex qua debent in-
terpretari privilegia amplè, vel strictè,
ut habetur *Cap.* Cum cessante, *de appellat.*
& probavimus *disp. 1. sect. 3. num.*
2. firmum fundamentum præbet di-
ctum procœniū intelligendi, seu inter-
preterandi Bullam revocatoriæ *Gregorij*,
ut loquatur solum de foro externo, non
verò de foro conscientiae occulte exer-
cito, ex quo lites, & scandala non oriun-
tur, sed maxima consolatio animarum,
& sic tenent *Enriquez lib. 7. de indulg.*
cap. 24. num. 8. & *lib. 13. de excommu-*
niciat. cap. 40. num. 2. *Rodrig. Tom. 3.*
quest. 15. art. 6. *Thom. Sanch. Tom. 2.*
summ. lib. 5. cap. 4. num. 16. *Vega 4. p.*
caſu 38. *Comp. Soc. verb. Concilium*
Tridentinum, 6. 3. *Capuccinus in*
Compend. 1. p. fol. mihi 68. *Joan. Præ-*
positorus 3. part. quest. 83. art. 3. num. 151.
Batholom. à S. Fausto in Theſauro Re-
lig lib. 5. quest. 167. num. 2. & dicit esse
multorum Doctorum, probabilemque
reputant Portel. *verb. Privilegium, num.*

64. & Diana de dub. regul. *refol. 59.* Et
quod mihi magni ponderis est, quod
hanc opinionem est sequutus P. Petrus
à Conceptione, nostræ reformatæ fa-
miliæ vir doctissimus, & valde prudens
ac timoratae conscientiae, in manuscri-
ptis, quæ ego ab ipso accepi, & vidi, qui
in nostra Carmelitana reformata Fami-
lia per 30. annos & amplius Cathedram
sacré Theologie summa cum laude oc-
cupavit Salmanticæ, & Compluti, &
plenus dierum & meritorum in ipso ex-
ercitio litterario è vita migravit, cum
magna sanctitatis opinione.

7. Potest confirmari ex instantia
adducta ab his Authoribus ex privile-
gio Bullæ *Pj V.* die 23. Augusti 1570.
quod ad litterā referunt *Rodrig. ubi suprā*, & in Bullario ad *Constitutionem Pj*
V. Paſſarell. citatus à *Rodrig. Ibidem.*
Tambur. de jure *Abbatifl.* *disp. 4. quæſt.*
6. num. 14. & alii, ubi concedit Ponti-
fex Monialibus Ordinis Prædicato-
rum, ut Novitiæ in articulo probabili
mortis constitutæ, possint emittere
professionem solemnem in manibus
Abbatissæ, seu *Priorissæ,* etiam si annum
novitiatûs non expleverint, dummodo
habeant ætatem requisitam, nempe an-
nos 16. quo privilegio gaudent aliae
Religiones participantes in privilegiis,
& non solum fœminæ, sed etiam viti,
ut docet *Faustus ubi suprā num. 1.* cum
aliis. Quæ concessio est expresse con-
tra Tridentinum *sess. 25. cap. 15. de Re-*
gularibus, & cum revocatione omnia
privilegiorum, & *Cap. 22.* annullat pro-
fessionem, quæ non fit post annum ex-
pletum probationis, & nihilominus
præfati Doctores tentiunt esse in sua vi
privilegium suprā dictum *Pj V.* contra

453.¹

Tri-

Tridentinum; nec revocatum fuisse à Gregorio XIII. quia ejus revocatio solam intelligitur de his, quae lèdunt jurisdictionem Episcoporum, quod non habet professio Novitiorum, quantum ad integratorem Novitiarū.

454. 8. Et quāvis aliqui ex p̄fatis Authoribus sentiant talem professionem esse irritandam, si Novitus redeat ad pristinam salutem, Sanchez tamen & Bartholomæus à S. Fausto, & alii multi defendunt, quod talis professio sit absurè & undequaque valida; supposito dicto privilegio, eodem modo, ac sunt aliæ professions, ac perinde non indigere aliquâ repetitione, seu renovatione, si Novitus supervivat. Unde hæc sententia non potest negari, quod sit probabilis, ob authoritatem tantorum Doctorum, & hoc absque recursu ad vivæ vocis oraculum, de quo jam dicam.

455. 9. Alii Doctores probant hanc eandem sententiam ex alio fundamento, nempe ex vivæ vocis oraculo Pij V. relato à Rodrig. Tom. 2. Bullarij ad fin. Bullæ Pij V. & à Comp. Societatis, tit. de Concil. Trid. §. 3. sub an. 1566. die 13. Martii, & servatur ejus copia authentica (ut refertur) in archivio S. Joannis Regum Tolitanæ civitatis, in quo concedit Patribus Minoritis, ut uti possint omnibus suis privilegiis, etiā revocatis à Tridentino pro foro conscientiæ tantum, quod extenditur ad ceteros Religiosos, propter mutuam privilegiorum communicationem; & cum in probabilissima sententia Innocentii Cap. Constitutus, num. 2. Felin. Conf. 6. Lezan. Tom. 1. cap. 3. num. 21. Peirin. Tom. 1. privileg. ad constit. 17. Julii II. & alio-

rum, sub nomine privilegii, salem odiosis, non comprehendantur Oracula, quia in rigorosa significatione verborum, privilegium non significat oraculum, non mansit revocatum dictum Oraculum Pij V. per Bullam Gregorij, quia de Oraculis non facit expressam mentionem in sua Bulla revocatoria, quod erat necessarium, ut revocata inteligerentur, juxta Doctores allegatos, quos sequitur P. Hinojola in dīctorio decis. regul. verb. Confirmatio gratia. decis. 4. & alii referendi infra disp. 8. de Oraculis, et. 4.

10. Sed objicies, quod omnia Ora-
cula revocavit primò Gregorius XV. sub
annum 1622. die 2. Julii, Bullâ incipi-
ente: Romanus Pontifex in specula; &
postea Urbanus VIII. confirmavit & ampliavit eandem revocatoriam, in sua
Constitutione, an. 1631. die 20. De-
cembri, ubi cum Gregorius reliquisset
in sua vi Oracula authentica, manu
alicuius Eminentissimi Cardinalis sub-
scripta, vel concessa ad instantiam Re-
gum: omnia ista revocavit Urbanus, li-
cet postea Const. 29. in appendice Che-
rubiini, incipiente: Alias felicis recorda-
tionis, in hoc temperamentum adje-
tit, de quo infra disp. 8. sect. Ergo ho-
die nihil valet Oraculum Pij V. relatum,
& similia, licet sine his revocationibus
valerent, per doctrinam traditam.

11. Diversimodè intendunt aliqui 457.
hanc difficultatem evincere. P. Dona-
tus tetigit eam Tract. 11. quest. 17. art.
20. & postea Tract. 16. quest. 1. & 8.
& in utroque loco insinuat duplē solutionem. Primam, quod Oraculum
Pij V. fuit tantum pro foro conscientiæ,
at revocatoriae Gregorij XV. & Urbanæ

VIII. cùm fuerint generales, non comprehendunt forum conscientiae, quia veluti odiosæ debent restringi ad solum expressa. Unde sicut multi relati supratenent probabiliter, quod sub revocatione generali privilegiorum per Bullam, non veniunt Oracula, nisi exprimantur, ex eo, quod sub nomine privilegii rigorosè sumpti, non significatur Oraculum, sicut sub revocatione Oraculorum non cadunt Oracula, quæ solum forum conscientiae respiciunt, nisi exprimantur. Sed hæc solutio pro casu præsenti aliqualem patitur difficultatem: quia tam Gregorius XV. quam Vrbanus VIII. videntur loqui de omnibus Oraculis, tam pro foro interno, quam pro foro externo, ut ex ipsis videtur constare. Nec alia solutio, quam adhibet ibidem Donatus ex Portel. videlicet, quod Vrbanus VIII. revalidavit omnia Oracula pro foro conscientiae, habet fundamentum, quia non inveniatur tale Oraculum Vrbani VIII. unde Portel. cui innititur Donatus, postquam hoc dixerat, ex quadam relatione privata, Tom. 1. respons. in fine. Postea Tom. 2. respons. etiam in fine, suam retractavit sententiam, quia remelius inspecta, invenit non habere firmum fundamentum, ut videri potest in ipso. Nec potui invenire hucusque Authorem, neque in Romana Curia ferè per octo annos existens, tale quid audiri, quamvis solerter inquisiverim, qui hunc modum dicendi sequatur, & sic omnino rejiciendus videtur, non enim hoc unquam concessit Vrbanus VIII.

458. 12. Alii dicunt, quod Oracula, quæ jam sortita sunt suum effectum, licet habeant tractum successivum, expref-

sæ excipiuntur à Gregor. XV. in sua revocatoria, & quāvis hoc nō exprimat in sua Bulla Vrbanus VIII. videatur talia Oracula excipere, quia juxta mentem Gregorij XV. in iis, quæ non expressit Vrbanus, se conformare intendit revocatoriae Gregorii. Ita Lezana Tom. 1. summ. cap. 2. num. 21. Peirin. Tom. 3. privileg. ad Constit. 18. Vrbani VIII. Navar. in Lucerna Regul. verb. Privilegiū, num. 4. Donatus Tract. 16. q. 5. n. 7. P. Leander Trinitarius reformatus Tract. 9. de Matrim. disp. 24. qui probant sic fuisse declaratum à sacra Congregatio ne Regularium ad instantiam R. Patris Moline Ordinis Prædicatorum. Quam declarationem inter alios adducunt Peirinus Tom. 2. privileg. ad Constit. 3. Gregorij XV. & P. Castellinus de election. Canon. cap. 5. n. 37. & nos infrā disp. 8. sect. 3. Quā doctrinā ductus P. Leander relatus intendit probare, quod Religiosi possint dispensare cum conjugi impedita ad petendum debitum, vel ex voto castitatis, vel ex affinitate contracta ex copula cum consanguinea uxoris, quia eis privilegia hanc potestatem concedentia sint vivæ vocis oracula, cùm jam fuerint sortita suum effectum, & habeant tractum successivum, & respiciunt effectum pro tempore futuro, non sunt revocata, neque à Gregorio XV. neque ab Vrbano VIII.

Quæ doctrina meo videri fundatur in alia, quam tradit P. Donatus Tract. 16. q. 4. de Oraculo, n. 2. ubi ait: Verum quia reperiuntur quædam indulta, gratia, & facultates, oraculo vivæ vocis concessa, quæ eis sunt adeptæ actum primum, & primarium effictum, non tamen sortita sunt actum secundum, & effectus

fectus omnes secundarios, successivè futuros, & totales, videlicet, si quis Oraculo vivæ vocis habeat facultatem absolvendi omnes ad se accedentes, vel à reservatis, vel dispensandi in votis, nihilominus hucusque respectu aliquorum predicatorum facultate non est usus: & ipsa gratia concessa, & acceptata, dicitur actus primus, vel primarius effectus; actus vero secundus erit actuale exercitium ejusdem potestatis: & per primum reparatur absolute gratiam sortitam suis se suum effectum primarium, nempe per acceptationem, quod sufficit. Hæc Donatus: & statim subdit, quod à Religiosis sui Ordinis propositum fuit sacræ Congregationi Regulari. hoc dubium: An vivæ vocis oracula, qua habent tractum successivum pro tempore futuro, comprehendantur sub revocationibus Gregorij XV. & Urbani VIII. & respondit, quod non, sed manent in saevis, ut per extensum refert Castellinus de electionibus canon. cap. 5. num. 37. verl. Pro parte. Peitin. Tom. 2. privileg. ad Conf. 3. Gregorij XV. nam. 2. Itaque videatur clarè sentire P. Donatus, & cum eo P. Leander citatus, quod semel gratia facta per vivæ vocis oraculum, & acceptata ante præfatas revocationes, siue fuerit reducta ad exercitium, siue non, quod ad omnes actus pro futuris temporibus occurrentes, manet in sua vi, etiam post revocationes Gregorij XV. & Urbani VIII. fatetur enim, quod præfatae gratiae sortitæ sunt iam suum effectum primarium, qui consistit in ipsa acceptatione, & sic poterit exerceri circa omnes actus profuturis temporibus occurrentes, v.g. absolutiones, & dispensationes, & alia similia, alias non

benè deduceret ex relato fundamento P. Leander, quod Regularis possunt dispensare cum uxoratis impeditis in petitione debiti, ex vi oraculorum vivæ vocis, etiam post revocationes dictas.

Quæ doctrina sic latè intellecta, mihi non placet; ex ea enim sequitur, quod revocationes Oraculorum Gregorij XV. & Urbani VIII. essent prorsus inutiles, & nullius momenti, quia cum omnes gratiae & facultates concessæ Religiosis ante ipsas revocationes per vivæ vocis oracula, sint acceptatae, & multæ positæ in execuzione, quod ad aliquos actus, si hoc sufficeret, ut dicatur quod sortitæ sunt suum effectum, cum tractu successivo, pro futuris temporibus, & nullæ istarum sub relatis revocationibus clauduntur, quid est quod revocarunt dicti Pontifices, cum nullum Oraculum inveniretur tempore revocationum, quod non esset acceptatum vel à Religionibus, vel à Religiosis, & per consequens, quod tunc non fuisset sortitum suum effectum, saltem primarium, immo & ferè omnia, etiam secundarium, quod ad aliquos actus, cum tractu successivo ad omnes futuros? Certè ego non invenio quid revocaverint. Unde sicut P. Leander colligit ex dicta doctrina, quod Regularis possunt hodie uti potestate sibi concessâ per Oracula dispensandi in impedimento pettionis debiti, poterit ipse, & quilibet aliud dicere, quod possunt similiter uti Oraculis pro dispensationibus & absolutionibus sibi concessis à Summis Pontificibus ante dictas revocationes. Quod difficile videtur, & contra mentem Gregorij XV. & Urbani VIII.

13. Non tamen improbo, sed po- 459;
nus

tius approbo doctrinam à multis tradi-
tam de exceptione Oraculorum, quæ
sortita sunt suum effectum; etiam cum
tractu successivo, pro futuris temporis-
bus; si intelligatur solum de Oraculis,
quæ in suo effectu principaliter unicum
tantum habent actum, licet successivè
transseuntem. Sit exemplum in Religio-
so, qui à Romano Pontifice obtinuit
per vivæ vocis oraculum gradum Ma-
gistra, seu Præsentati. Iste talis gaudet
gradu recepto, & præminentius illi an-
nexis quandiu vivit, etiam post prædi-
ctas revocationes, siquidem effectus
principalis est constituere graduatum
in tali dignitate, & cum præminentibus,
honoribus & exemptionibus illi anne-
xis, quibus per totā vitam gaudet, quia
reputatur, & est unicus effectus, licet in
exercitio non semper manifestetur ex
defectu casuum occurrentium. Alia ex-
empla ad ducam, quæ videnda disp. ult.
de Oraculis.

460. 14. Praefata autem doctrina minimè
currit in recipiente, v.g. potestatem ab-
solvendi, seu dispensandi cum quolibet
ad se accidente, sive cum aliquo, vel al-
iquibus exerceret suam potestatem, sive
non; quia respectu cuiuslibet non abso-
luti, vel non dispensari, res est integra,
cum nullam connexionem habeat dis-
pensatio, seu absolutio unius cum dis-
pensatione, seu absolutione alterius, ne-
que enim illa potestas habet tractum
successivum per unicum actum, ut re-
quiritur; unde adveniente revocatione
manet revocata illa potestas respectu
eorum, qui nō sunt absoluti, seu dispen-
sati. Quæ doctrina præterquam quod
eam confirmabimus ex declaratione
sacré Congregationis disp. ult. de Oracu-

lis, constare videtur ex verbis revocato-
riæ Gregorij XV. ibi: *In ijs videlicet, quæ
non sunt sortita suum effectum; tenore
præsentium revocamus, cassamus, tollimus,
abrogamus, & annulamus.* Quando ergo
potestas conceditur ad plures actus in-
ter se minimè connexos, seu dependentes,
videtur necessariò concedendum, manere facultatem revocatam quoad
illos actus, qui in executione, seu in effec-
tu non sunt positi. Hoc enim expri-
munt illa verba: *In ijs videlicet, quæ non
sunt sortita suum effectum, apposita post
omnia & singula indulta, facultates, pri-
vilegia, gratias, concessionesque.* Ecce
quomodo clarè revocat hæc omnia in
iis, quæ non sunt sortita suum effectum:
Ergo in his, quæ sortita sunt suum effec-
tum, non cadit revocatio. Unde ma-
nifestè appetet esse verissimam doctri-
nam traditam: alias inutiles omnino fa-
rent revocationes Gregorij XV. & Urbani VIII. Sic sentiunt Bordon. Tom. 1.
Concilior. seu resolut. Regul. resol. 31. n. 8.
noster Lezan. Tom. 4. sum. verb. O-
racula, n. 5. circa finem, male intellexus
ab aliquibus, & male citatus pro oppo-
sita sententia, ubi merito conqueritur
hos non rectè percepisse id, quod de
hoc puncto dixerat Tom. 1. cap. 3. n. 21.

15. Aliud fundamentum pro dicta
sententia potest desumi ex fine deroga-
toriarum Gregorij XV. & Urbani VIII.
quo cessante cessat revocatio, ut dixi-
mus. Finis ergo Gregorij fuit, ut occur-
reretur abusibus, & variis difficultati-
bus ex privilegiis à Sede Apostolica vi-
væ vocis oraculo scèpè concessis, ut ait
Urbanus VIII. in relatione revocatoria
Gregorij XV. §. 1. Insuper addit ipse Urba-
nus se moveri: *Quia scèpè ab his, in quorum*

12 favo-

savorem vive vocis oracula emanarunt, minus Canonica interpretatione exten-debant, & perperam in disciplina Ecclesiastica detrimentum, executioni manda-bant. Igitur quando cestant abusus, & difficultates, & cum prudente scientia, & matura deliberatione oracula exer-centur, non manent revocata, neque à Gregorio, neque ab Urbano, quod cum ferre semper à viris doctis & prudenti-bus pro foro conscientiae fiat, in sua vi remanebunt dicta oracula, præcipue il-lud p. V. nuper relatum.

462. 16. Ex quo fundamento colligit P. Donatus Tract. 16. q. 7. quod oracula concessa Pralatis pro bono regimine Religionis, & salute animarum suorum subditorum, non comprehenduntur sub dictis revocationibus, quia Pralati non abutuntur Oraculis sibi concessis, neque sine magna prudentia & ci: cum-spectione illa interpretantur. Et sic suis se declaratum à sacra Congregatione Regularium testatur Castell. de elect. canon. c. 5. n. 37. & ipse Donatus. Sed an hęc doctrina sustineri possit, & quomo-do dicemus d. sp. 8. de Oraculo. sect. 8 à num. 1. usque ad 3. inclusivę. Aliam rationem in favorem hujus sententia: ministrabit doctrina Sectionū sequen-tium, præcipue sect. 7. à n. 15. videan-tur ibi dicenda.

(Animadverendum, quod sententia, quam Author anno 1665. in prima hujus operis editione, cum Doctoribus ab ipso re-latu, hac Sectione num. 4. & seqq. ut probabilem docuerat, nunc talis esse definit, post emanatum die 18. Martij an. 1666. Alexandri VII. decretum, juxta proposi-tionem 8. ejusdem decreti, qua hujus est tenor: Regulares possunt in foro con-

scientiae uti privilegiis suis, quae sunt ex-presē revocata per Concilium Tridentinum. Hanc quippe eo decreto cum alijs 16. damnavit, atque in posterum doceri prohibuit.

SECTIO IV.

De diversitate confirmationum pri-vilegiorum.

1. PRO intelligentia supponi debet 463;

vulgaris distinctio duplicitis con-firmationis. Una dicitur, in forma com-muni, ut constat ex Cap. Diversitatibus, de concess. præbend. Alia dicitur, in for-ma speciali, & communiter appellatur ex certa scientia, Cap. 1. de transact. ibi: Plenissimam notionem, ubi id notat gloss. & in c. Veniens, eodem tit. Nec defunt qui sentiant, quod nisi in confirmatione addatur verbum aliquod, quo declaretur mens Pontificis intendentis confirmare solū in forma communi, v.g. confirmo privilegium prout factum est, vel prout est in usu, vel quid simile, confirmatione absolute prolatā censabitur perfecta, & valebit, sicut si esset ex certa scientia. Sic sentiunt Abbas, Joan. Andreas in Cap. Examinata, de confir-mat. util. vel inutil. Alexander cons. 540. n. 9. lib. 1. & Bartol. cons. 196. n. 2. lib. 1. Sed oppositum tenendum est cum co-muni sententia. Unde nisi in confirmatione inveniantur ea, que jam dicam, semper reputanda erit in forma com-muni, sic Suar. lib. 8. cap. 18. num. 3.

2. Supponendum est secundō, con-firmationem privilegiorum poss. fieri, uno modo, cum perfecta notitia eo-rum, quæ confirmantur, alio modo,

cum

nam sola cognitione confusa privilegij, quod proponitur confirmandum, ut antea concessum erat, sine alio examine, vel distictiore notitia illius. Quando igitur confirmatio fit priori modo, dicitur *ex certa scientia*: quando vero fit posteriori modo, dicitur in *forma communis*. Unde quando in ipsa confirmatione adduntur verba aliqua, quibus sufficienter significatur praeceps examen, seu cognitionem perfectam, erit *ex certa scientia*: quando vero in confirmatione hoc non invenitur, erit in *forma communis*.

465. 3. Ut autem agnoscas hanc differentiam, adverte quod si in instrumento confirmationis inseratur totus tenor prioris privilegij confirmandi, tunc proculdubio confirmatio est *ex certa scientia*, quia agnoscit Pontifex totum negotium, & suam adhibet autoritatem, & voluntatem confirmandi, *juxta Cap. Venerabile*, de confirmat, util, ibi: *Et ad maiorem rei evidentiam in litteris confirmationis, tenor compositionis inseritus*, ubi gloss. addit: *Illam confirmationem fuisse ex certa scientia, quia Papa cum omnia ea viderit, confirmavit*, sed tenor verborum non requiritur, cum in confirmatione ponitur clausula *ex certa scientia*, ut late diximus, quia haec clausula est sufficiens signum talis cognitionis; nam cum per eam Princeps afficeret se confirmare *ex certa scientia*, illud quod facit, illi credendum est; ita Panormit & alij communiter, quos refert, & sequitur Felin. *Cap. cum inter, de except. ubi à principio disputat late hanc, & aliam questionem; an videlicet necessaria sint in rescripto formalia verba ex certa scientia*, & *Suar. lib. 8.*

cap. 18. num. 6. ait: Cum ipso Felino,

quod non est necessaria clausula expressa; ex certa scientia, ut confirmatio dicatur talis; sed sufficere, quod ex aliis

verbis ejusdem rescripti; seu ex narratis

in illo, constet principem cum plena facili cognitione processisse; & sic sufficit

clausula æquipollens illi, ex certa scientia,

qualis est illa de plenitudine potestatis,

quia per hanc clausulam significat

Pontifex se velle operari, non tantum

secundum commune jus; sed etiam supra

vel contra illud, quod non presumitur facere, nisi ex certa scientia ope-

retrum, sic Suarez ibidem cum alijs. Et eadem

ratione ait, censetur sufficere clausula, non obstante lege disponente in

contrarium, vel si dicat: Non obstantibus

quavis lege, statuto, consuetudine, & pri-

vilegio, quorum tenores pro expressis, &c.

quia tunc censetur uti plenitudine po-

testatis.

Similiter quoties est secunda jussio, seu germinatio rescripti, quia haec germinatio habet vim certae scientiae; sic Decius *conf. 6. 49. in fin. Tusch. Tom. 2. lit. C. conclus. 7. 08. n. 41. & alij, cum Merola disp. 6. cap. 5. num. 5. Donat. Tract. II. q. 5. num. 6.* Denique addit *Suar. communiter* hanc certam scientiam, intelligi de scientia facti, nam de scientia juris semper presumitur in confirmatione, quæ sit *ex certa scientia*, quia Princeps habet jus in pedatore, & illud ignorare non presumitur, *Cap. 1. de constit. in 6.*

Quod in privilegijs omnes admittunt, et si non in omnibus rescriptis idem concedant, ut videri potest in Felin.

Cap. nonnulli, in 2. object. contra quar-

tam fallentiam.

4. Ex quibus facile colligitur, quod 466.

quando in confirmatione nullum verbum sufficiens additur, ex quo constet, confirmationem processisse, habitâ plenâ notitiâ prioris privilegij, semper erit in forma communi, quæ nihil aliud est, quam quædam simplex approbatio facti præteriti, neque ampliat, neque supplet defectus, si forte inveniuntur in privilegio confirmando; neque validum reddit, quod erat nullum, ex qualibet causa: & ratio est, quia licet beneficium Principis sit latè interpretandum, non tamen ultra proprietatem verborum, sed verbum *Confirmo* purè prolatum, non est verbum donandi, nec faciendi aliquid de novo simpliciter: sed tantum approbandi, quod factum est, ut aperte supponitur *in Cap.inter.de fid.instrum. §. ceterum, & §. cum igitur; sic Suar.num. 7. cum com-*

466:

*s. Dices, quid si addatur tali confirmationi clausula *innovamus, vel de novo concedimus?* dixi, si addatur, quia vix invenietur posita in confirmatione privilegiorum, nisi quando confirmatio fit ex certa scientia, ut bene notat Suar. num. 5. cap. 20. Responder ipse Suarez, quem sequuntur Merola, Castro Palao, & alij moderni, quod si forte talis clausula inveniatur, posita in confirmatione communi, nihil de novo concedit, neque revalidat, sed est quasi repetitio ejusdem rei, posita ad majorem expressionem, & sic non dat novum jus, nec valorem actui, neque addit aliquid supra confirmationem communem, & ideo raro, ut dixi, ponitur, nisi quando confirmatio fit ex certa scientia; sic Suarez num. 7. & prius cap. 18. num. 9. dixerat quod in confirmatione in forma communi subin-*

telligitur conditio, si id quod confitatur subsistit validum. Quare si haec conditio non purificatur, nihil fit per talem confirmationem, etiam si addatur verbum *innovamus*, vel *de novo concedimus*.

6. Neque enim proprietas verbi *innovandi*, cogit interpretationem ex vi illius fieri cum nova concessione privilegij. Verum est, quod quando cadit talis confirmationis communis super actum validum, & confirmabilem, seu capacem confirmationis, accipit robur, & authoritatem à Papa confirmante; si quidem illum approbat, & quodammodo facit suum, licet non sicut facit, quod confirmat ex certa scientia, & de plenitudine potestatis, ut dicemus; sed ait Rodrig. Tom. 1. quest. 8. art. 1. §. ult. confirmationem in forma communi, quando additur verbum *Innovamus*, prodesse ad non præscribendum contra privilegium; nam tempus præscriptionis debet computari à tempore talis confirmationis, seu innovationis, & sic si præscriptio erat incepta, & non completa, debet inchoari ab hoc tempore renovationis; quæ doctrina, & si non placeat Patri Suario cap. 20. num. 7. eam tamen amplectitur novissime Merola disp. 6. dub. 4. num. 18.

7. Confirmatio autem, *ex certa scientia*, juxta dict. n. 3. & dicenda fusiis infra, habet vim novæ concessionis talis privilegij, & confirmandi actum nullum, reddendo illum de invalido validum. Insuper æquivalet clausula derogatoria, & restituit privilegia amissa per non usum, aut per usum contrarium, & restaurat revocata, & quomodolibet deperdita; sic tenent Panormitan.

mitan .in Cap.fin. de decimis. Rodrig.
Tom: 1. qq. quest. 8. art. 3. Suar. de leg.lib.
8. cap. 14. num. 1. Donat. Tract. 11. qu.
7. Ricc. curia multis in Collectan. 3099.
& alii communiter. Ratio hujus est,
quia Pontifex , quando confirmat *ex certa scientia* , confirmat ex certa noti-
tia rei, quam confirmat, & utitur pleni-
tudine potestatis , quam habet. Ergo
non sicut & inaniter, sed verè & solidè
vult confirmare , & dare valorem rei
confirmatae, etiamsi anteā non haberet
valorem.

469. Rursus, quando Princeps ait, pro-
cedere *ex plena cognitione negotij* , &
quod operari ex plenitudine sua potesta-
tu illi credendum est absque difficulta-
te; sed quando confirmat *ex certa scientia* , hoc modo procedit, ut fatentur
Doctores. Igitur omnia suprà dicta in-
cluduntur in confirmatione , seu con-
cessione *ex certa scientia* , & quāvis
aliqui velint hoc solū tenere, quando
clausula , *ex certa scientia* , ponitur ex-
presa in rescripto; nihilominus dicen-
dum est sufficere , quod & equivalenter
ponatur per verba, ex quibus talis scien-
tia colligitur , ut diximus num. 3. cum
Suarez, & aliis. Verum est, quod in casu
dubii de certa scientia , præsumendum
est non adfuisse talem certam scientiam,
quia cùm *certa scientia* sit quid facti ,
non præsumitur, nisi probetur, ut do-
cent Gonzalez ad regulam 8. Cancell.
gloss. 25. §. 1. Rodrig. Tom. 1. quest. 8. art.
2. Ricc. Collectan. 1592. Barbos. de
claus. claus. 25. n. 5. Garcia de benefic.
p. 3. cap. 2. n. 225. Suar. & aliis.

8. Sed quia non desunt Authores an-
tiqui, & moderni sentientes confirma-
tionem *ex certa scientia* , non causare

supradictos effectus , nisi inseratur in
ipsa confirmatione tenor privilegii
confirmandi, ut constet præcessisse in
Principe cognitionem defectus , &
nullitatis prioris privilegii , oportet
in sequentibus hoc fuisus exami-
nare.

9. P. Diana part. 11. Tract. 2. Mis. 470.

cell. resol. 7. præsens dubium excitat,
quod & prius fecerat P. Pasqualigus in
qq. canon. cent. 2. q. 107. per totam, &
cum aliis multis, resolvit, quod nisi in
confirmatione interatur tenor privile-
gii confirmandi , vel constet habuisse
Principem plenam informationem &
notitiam illius, clausulam *ex certa scientia* ,
non operari effectus à nobis assi-
gnatos, etiamsi velit ut supremâ po-
testate & plenitudine ipsius; quia nec po-
testas plenissima se extendit ad impossi-
bilis; impossibile autem est quod confir-
matio sit in forma specifica , nisi pro-
cedat ex cognitione specifica determina-
ta , & explicita rei, quaē confirmatur;
non secus ac est impossibile , quod sit
volitum , quod non est cognitum :
quia non potest facere quod non con-
cipit, cùm operatio procedat ex scien-
tia ; nec potest confidere confirmatio-
nem in forma specifica, nisi habeat no-
titiam specificè & explicitè illius, quod
confirmat. Non ergo erit confirmatio
in forma specifica ex eo, quod in confir-
matione apponantur clausulæ , *ex certa*
scientia , & de plenitudine potestatus, mo-
tu proprio, & quilibet aliæ, quantumvis
prægnantes; nam quæcumque sint ta-
les clausule , non operantur ultra in-
tentionem confirmantis. Et intentio
autem non operatur ultra id , quod
mentē concipitur, quia impossibile est,
quod

quod intentio sit eorum, quæ non sunt mente concepta; & nemo vult, quod non potest. In hoc consistit totum fundamentum P. Dianæ, Pasqualigi, & aliorum, qui hanc partem sequuntur.

471. 10. Sed hoc fundamentum, pacem tantorum virorum, parum firmum mihi videtur: Tum, quia ut optimè notavit P. Suat. lib. 8. de leg. cap. 18. quem alii sequuntur, talis modus sentiendi, nimis scrupulosus est; reddit enim incertas, & iniuriles ferè omnes hujusmodi confirmationes; quis enim novit, an eas exactè Princeps examinavit? vel unde constare poterit, quod intellexerit nullitates, quas privilegia confirmando habebant? Dicere autem, quod tenor verborum privilegiorum, quæ confirmantur, est necessariò inferendus in confirmatione, vel quod constet explicitè de informatione individuali Principis, est nimis onerosum, & ferè impossibile, & contra praxim communem.

Addet, posse Pontificem habere pro expresso factō, quod expressum formale, seu verum formale non est, quod facere potest ad validitatem actus à se facti, & sic expressè factum æquivalet expresso vero, & formaliter in Clement. I. de probat. & Cap. 1. de translat. & Cap. illa, de elect. Clement. Pastorū, de re judic. & Cap. si motu proprio, de praebend. in 6. & tenet Butrius conf. 5 f. Germonius Tract. de indul. Cardinal. §. ac veri, num. 5. Barbol. de clausulis, claus. 112. num. 6. & cum inventitur sufficiens fundamentum ad hoc judicandum, prudenter creditur fieri, ut sit in praesenti.

11. Tum etiam, quia sequeretur, quod idem esset necessarium in revocatione, & in communicatione privilegiorum, quæ quotidie *excerta scientia* communicantur, & communicata sunt Religionibus inter se, & nemo petit, neque quod tenor omnium privilegiorum Ordinum inferatur, in communicatione nova alicujus particularis Religionis; neque quod Pontifex habeat notitiam individualem illorum, ut communicatio sit firma, & teneat, sed cum sola notitia confusa, & in communione omnium privilegiorum, quæ habentur sufficienter ex presumptione, quod omnia privilegia communia, quæ aliqui, vel aliquibus Religionibus concessa sunt à Romanis Pontificibus antecessoribus, prudentissimè concessa sunt. Unde præsens Pontifex, etiam prudentissimè judicat fore communicanda alijs Religionibus, in quibus eadem, vel æquivalens ratio militat; ut sic quæ pares sunt in laboribus, pares etiam sint in favoribus. Nec necesse est, ut major notitia, & cognitio habeatur, quam ipse Pontifex fatetur habere, ut voluntas Principis, efficaciter extendatur ad omnia dicta privilegia communicanda, & idem dic de revocationibus: Ergo proportionaliter philologhandum est in nostro casu.

12. Tum denique, quia quando 473 Pontifex confirmat omnia privilegia, quæ jam derogata erant, dicendo: Se omnia illa confirmare, de novo concedere, dummodo derogatus in Tridentino non opponatur, & addit in confirmatione; se omnia illa quacunque sunt, confirmare ex certa scientia, de plenitudine potestatis,

6 motu

& motu proprio, quis dubitet confirmationem tenere, cum exceptio firmet regulam in contrarium, quamvis tenor omnium dictorum privilegiorum non inseratur in confirmatione, nec constet de explicita, & individuali notitia concepta à Principe.

474. 13. Si autem instes, quod ista non potest dici specifica, & individualis notitia, & sic nec confirmatio. Respondeatur concedendo; in rigore, non esse notitiam formalem, specificam, & individualem privilegiorum confirmandorum; esse tamen æquivalentem, & hoc sufficit, ut ipsa confirmatio æquivalenter sit specifica, & operetur ita efficaciter, ac si esset formalis ac rigorosa. Hoc patet, quia talis confirmatio non potest dici, quod sit solum in forma communii, nam illa repetita verba, *ex certa scientia, & de plenitudine potestatis*, nunquam apponuntur in confirmationibus, solum in forma communii, ut ex ipsis patet; neque apponuntur de stylo Curiæ, ut vult P. Diana, sed potius stylus est in contrarium, ut multoties expertus sum; nec minus apponuntur cum exceptione, *dum derogatu à Tridentino non opponantur*: Ergo magis operantur, quam si essent tantum in forma communii; ac proinde constituent formam specificam, licet non receptam ex notitia individuali formalii, benè tamen æquivalenter, quæ ad intentum idem operatur. Ad instantiam autem, quæ adducitur à Diana, & alijs ex Iulio II. statim respondebitur.

475. 14. Dicere autem cum ipso Diana, quod clausula *ex certa scientia*, non operatur circa ea, quæ in facto consistunt; de quibus præsumitur, quod

Princeps non habet notitiam; sed solum circa ea, quæ sunt juris, cum ista non præsumantur à Principe ignorari; minus placet, nam ut benè vidit Suarez quando apponitur dicta clausula *ex certa scientia*, præcipue in privilegijs, *de scientia facti* intelligitur, nam *scientia juris* semper intelligitur adesse in Principe; alias frustra adhiberetur in aliquibus concessionibus, & in alijs omitteretur, ut sit semper in concessionibus in forma communi; nec verba Pontificis in proprietate sermonis verificantur, neque est inconveniens concedere, quod multæ Bullæ derogatoriaæ privilegiorum, expeditæ à Prædecessoribus Pontificibus, corruant, ex confirmatione, & renovatione præsentis; sed hoc est necessarium admittere, imò in aliquibus casibus accidit idem respectu aliquarum Bullatum ejusdem Pontificis, ut patet in Pio V. & alijs; nam pro diversitate causarum, rationum, & temporum, prudentissime variant de cœta aliena, & propria, Supremi Principis, & hoc sive revocando, sive confirmingando, aut communicando, per quod satisfit scrupulo R. P. Diana in principio suæ conclusionis posito.

15. Dicendum est igitur, quod eo ipso quod constet privilegium aliquo ex modis dictis, fuisse ex certa scientia, censetur confirmationem habere efficaciam ad effectus relatos, quia sufficenter præsumitur Principem habere scientiam, quam profiteretur in suis verbis, ne mendax reputetur. Addo, dato casu, quod talem scientiam non haberet, censetur habere voluntatem confirmingandi actum, sicut indiget: Nam ut

Z

benè

benè notat P. Merola *infra* sufficit resoluta voluntas Principis ac confirmanda, quæ vult & confirmata manent, absque eo quod constet de præscientia Principis, & nota, quod hoc dictum laudat P. Diana; & meritò, licet contra se, nec per hoc dicimus, quod voluntas fertur in incognitum, sed quod voluntas sine cognitione distincta rei, prout in se est, sufficit ad conferendum valorem actui, si in se fuit nullas; etiam si ignoraretur nullitas à concedente, quia materia privilegiorum talis est, ut ad concessionem illorum sufficiat voluntas Principis, quia ipse est propria causa efficiens privilegij, in his, quæ suam potestatem non excedunt, ut dicemus *infra*. Sic etiam dubitans de valore suæ professionis, illam ratificat per novum consensem, & dicitur ratificare *ex certa scientia*, non quia cognoscat illam esse nullam, sed quia non cognoscit esse validam, & nihilominus absolutè, & efficaciter vult, nunc illam de novo facere, & validare, si necesse sit; & quotidie contingit in absolutionibus censuratum, quando dantur sine certa notitia illarum à Prælatis in suis Capitulis, & extra, sub hac forma; *in quantum possum, & tu indiges*. Et in absolutionibus, & dispensationibus, seu habilitationibus, quæ quotidie apponuntur in Bullis Pontificiis, ad cautelam pro omnimoda securitate, & nullus dubitat, quod sint efficaces, quando revera necessariae sunt absolutiones, ut docent omnes.

477-

16. Ergo similiter in nostro casu, quamvis quando res ignoratur, vel est dubia, possit dici conditionata ex parte rei, quia ignoratur, an indiget validitate, at ex parte voluntatis concedentis est

efficacissima, & causat effectum, ac si esset nova, & absoluta concessio, si opus est, & innovat antiquata, & desperita, & abrogata, absque eo, quod constet de præscientia specifica Principis; sic cum Suarez Sanchez Tom. I. summ. lib. 7. cap. 29. Merola disp. 6. cap. 2. num. 114. Donat. quest. 4. nam. 9. ubi testatur, sic fuisse decisum à Sacra Rota anno 1614. coram Burato die 27. Januarij teste Farinac. decis. 513. num. 6. in 2. part. Ex quo ruit ædificium stratum à R. P. Junipero à Drepano in defensorio juris Pontificij disp. 2. quest. 4. cap. 2. & 3. ubi latè intendit probare, quod sàpè datur clausula expressa *ex certa scientia*, in confirmationibus, & nihilominus confirmationes remanent intra rationem formæ communis, & idem dicit de clausula de *plenitudine potestatis, & motu proprio, & quorum tenores, pro insertu, &c.* non ex fundamento relato à Diana, sed ex alio à se cogitato, destructo jam per nostram doctrinam.

17. Hic autem advertere oportet, 478 quod licet confirmatione fiat *ex certa scientia, & de plenitudine potestatis*; tamen si privilegium fuit invalidum à principio, ex virtute subreptionis, tacendo aliquid necessarium, vel obreptionis occultando, & palliando, quod declarari debebat, non tollitur talis nullitas per confirmationem *ex certa scientia*, nisi expressè dicatur in confirmatione, non obstante subreptione, vel obreptione, quia privilegium subceptitum, seu obreptitum, fuit irritum, & falsum, & revera non fuit concessum, ex defectu voluntatis in concedente. Cum igitur confirmatione

matio cadat supra privilegia valida in principio, sed postea revocata, seu deperdita, non revalidat privilegia, quae nunquam fuerunt valida, sic tenent Decius cons. 10. ad fin. Paris. cons. 1. num. 83. volum. 1. Suar. lib. 8. cap. 19. num. 3. Barbos. de claus. claus. 59. num. 50. Tamb. de jur. Abb. Tom. 1. disp. 18. quest. 6. num. 27. Castro Palao Tom. 1. tract. 3. disp. 4. part. 2. §. 10. num. 4. Portel. Merola, & alij communiter; si verò defectus, qui invalidarunt privilegium à principio sunt juris positivi, & sine dolo commissi, præcipue cum adest clausula, *supplentes omnes defectus iuri;* & facti, redditur validum privilegium, quod fuit nullum à principio, dixi præcipue, quia ut constabit ex dicendis infra num. 15. clausula *ex certa scientia*, vel de plenitudine potestatis, sufficiens est ad supplendum omnes defectus juris, ut tener cum multis Suarez lib. 8. de leg. cap. 19. num. 4. Castro Palao Tract. 3. disp. 4. punct. 2. §. 10. num. 5. Potel. num. 32. Megala Tom. 2. variar. resolut. resolut. 199. num. 8. Merola disp. 6. cap. 5. dub. 1. diff. 2. num. 56. sed vide infra sect. 6. num. 4.

479. 18. Contra supradicta objiciunt adversarij responsum Iulij II. ad instan-
tiā Fratrum Minorum exhibitū super concessionem Sixti IV. in quo declaravit confirmationem privilegiorum dicti Ordinis, per Sextum IV. ample factam, non vivificari privilegia semel extincta, seu deperdita, sed solūm, quae in usu erant, non obstante, quod Bulla confirmativa Sixti IV. facta fuerit *ex certa scientia*, & de plenitudine potestatis, & cum clausula de novo concedimus & cum derogatoria, non obstantib[us] revocationibus Apostolicis, ut

constat ex ipsa Bulla aurea, quam Confettiū refert in Collect. privilegiorum post Bullam Maris magni, & incipit: *Sacri Prædicatorum, & Minorum Fra-*
trum. Ergo idem dicendum erit de alijs confirmationibus *ex certa scientia*, mo-
tu proprio, & plenitudine potestatis.

19. Hoc tamen non obstante, non est recedendum à jam tradita doctrina, quia illa declaratio Iulij II. fuit sic gene-
raliter facta ob defectum relationis, & informationis imperfectæ; nunquam enim fuit Papæ relatum, *Sextum IV.* confirmasse, & concessisse omnia illa *ex certa scientia*, & de plenitudine pot-
estatis, & quod usus fuerit illis verbis: *Ex de novo concedimus*, & quod adjecerit clausulas derogatorias: *Non obstantibus revocationibus Apostolicis*; nam si de his fuisset plenè in formatu *Iulius II. securus*, & aliter declarasserit, ita Rodrig. Tom. 1.
qq. quest. 8. art. 2. Ubi ait hoc fuisse de
mente Doctorum Salmanticensium,
Cordub. ad Compend. Privileg. Panor-
mitan. ad Cap. cum super, de caus. poss.
& propriet. Rosel. verb. Absolutio tom.
1. num. 122. & post multos Suarez cap.
18. num. 12. Merol. Tom. 3. disp. 6. cap.
§. dub. 4. num. 8. Donat. quest. 7. num. 6.
quidquid in contrarium dicant Barbos.
in Collect. DD. ad Cap. cum dilecta,
de confirmat num. 28. Menoch. cons. 1.
num. 432. Sanch. lib. 8. de matrim. disp.
4. num. 6. Tambur. de jur. Abb. Tom. 1.
disp. 18. q. 5.

20. Tum propter rationes assigna-
tas, tum etiam, quia intentio Papæ, &
voluntas, per tota repetita verba, manet
expressa, & declarata, alias cogeremur
fateri, mentiri, vel loqui contra vim, &
proprietatem verborum, & præcipue

Z 2 illo-

illorum de novo concedimus. Tum, denique, quia omnino tolleretur differentia communiter recepta, & assignata à DD. inter confirmationem in forma communi, & forma specifica, quod non est admittendum.

482.

21. Neque obstare videtur decretum Sacra Congregationis approbatum ab Urbano VIII. qui jussit illud inviolabiliter observari die 18. Novembris anno 1628. tenoris sequentis: *Sacra Congregatio Episcoporum, & Regularium, &c. censuit per confirmationes privilegiorum, quas Regulares à Sede Apostolica post. S. Concil. Trid. obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia prius ab eodem Concilio; ac deinde etiam ipsius Congregationis decretū, sublata, atque extincta, si qua habebant absolventi à casibus Ordinario loci reservatis, quemadmodum nec indules absolventi à casibus contentis in Bulla Cœna Domini legi confueris, utpote sublata per annuam ipsius Bullæ publicationem, vires, aut robur acquisivisse, ex subsequentibus privilegiorum confirmationibus, ac proinde Regulares eiusus à Ordinario Congregationis, Societatis, & instituti, etiam necessariò exprimendi, nec intra, nec extra Italiam ex vi privilegiorum, aut confirmationum ejusmodi, quas vel hactenus obtinuerint, vel deinceps forte obtinebunt, posse quemquam absolvere ab eisdem casibus in Bulla Cœna Domini, aut Ordinario loci reservatis. At si secus egerint solutiones nullas, atque irriterentur, ac fore. Ab alijs vero casibus, & censuris Sedi Apostolica reservatis siquidem habeant Regulares à Sede Apostolica facultatem absolventi, illam extra Italiam nivitam sublatam suisse.*

22. Non obstare hoc decretum, dicunt aliqui, nam loquitur tantum de privilegijs confirmatis, confirmatione simplici, & in forma communi, non autem de confirmatis, seu concessis ex certa scientia; sic docet P. Merola Tom. 3. de privileg. cap. 5. de confirmat. num. 61. & hoc posito, quod tale decretum sit authenticum, quod addit, quia dubitat de hoc, cum non reperatur in Bullario novissimo Romano, ubi in appendice ad Bull. Urbani VIII. alia decreta à se confirmata pponuntur, Quintanadvenn. idem dubitat Tratt. 3 singul. 15. num. 5. ex eo quod Eminensissimus Cardinalis de Lugo de illo nullam faciat mentionem cum anno 1638. egregium opus de penitentia Romæ ediderit, decem annos post hoc decretum Urbani VIII. ubi rem hanc ex professo discutit, & alia decreta adducit, quo satis indicatur (ait Quintanadvennas) vel quod hanc revocationem vim nullam habere existimaverit, vel quod ad ejus notitiam non pervenerit; ac proinde non sufficienter promulgatam fuisse, & saltem potest dubitari de sufficienti publicatione, de qua mihi non constat, neque inuenio apud Authores modernos, solùm P. Donatus hoc decretum supponit, ut authenticum, & publicatum, ex eo quod vidit in libello impresso intitulato: *Bulla, & decreta recentiora Urbani VIII.* sed quod tale decretum sit authenticum, videtur certum, ut multi referunt apud Dian. 1. p. tract. 5. resol. 6. & 3. part. Tom. 2. resol. 122. Didac. Frances in suo pastorali tract. 5. quest. 1. num. 14. Ludovic. à Cruce in Bull. Cruciat. cap. 3. dub. 4. n. 8. Trullenbach. lib. 1. Cruciat. dub. 3. sed

an omib[us] in locis sufficienter publi-
catum sit; ita ut pro omnibus provinciis
obliget, non est ita certum quia firmiter
hoc negat Quintanadven. Tract. 3. de
p[enitentia]. singul. 15. n. 4. ubi docet sic re-
stari à relatis doctis, & veritatis in hac re-

Sed quidquid sit de hoc, ipse Dona-
tus sequitur Merolam in prima solutio-
ne; videlicet, quod solum loquitur de
confirmationibus, & concessionibus in
forma communi, siquidem illud decre-
tum est nimis generale, nullam faciens
mentionem formæ specificæ, quod
erat necessarium, ut limitatae & restri-
cta intelligentur confirmationes ex
certa scientia, amplè factæ, & sine ulla
limitatione, ut patet in Bullis revoca-
toriis Pontificum, in quibus per clausu-
las solum generales non derogatur
privilegiis qualificatis per specialem
clausulam, qualis est ex certa scientia, &
de plenitudine potestatis, præcipue si
concessa sint Religionibus, ut diximus:
Ergo multò minus per decreta genera-
liter loquentia, etiam confirmata genera-
liter à Romano Ponifice, revocata
manebunt, quæ ex certa scientia fue-
runt priùs concessa: aliás omnes con-
firmationes factæ, & facienda, ut lo-
quitur præsens decretum, essent solum
in forma communi, ut diximus n. 11.
quod nullo modo est admittendum.

484.

23. Sed an hæc interpretatio legiti-
ma sit, nec approbo, nec reprobo, do-
cti judicent: solum mihi in præsenti
aliqua notatu digna occurunt, videli-
cer, quod ante Tridentinum concessa
est Religiosis potestas absolvendi à ca-
sibus Sedi Apostolice (saltem extra
Bullam Cœnae) & Episcopis reservatis,
ut constat ex privilegiis relatis à Rodri-

guez Tom. 1. qq. qu. 61. art. 3. Miranda
Tom. 1. quest. 46. art. 3. videlicet à Sexto
IV. Urbano IV. Eugenio IV. Iulio II. & re-
feruntur in Comp. verb. Absolutio quoad
seculares, & verb. Casus reservati, &
idem concessit Paulus III. Societati Je-
su, Bull. incip. Cūm inter cunctas, ibi:
Nec non illis ex vobis, qui Presbyteri fue-
rint quorumcunq[ue], utriusque sexus Chri-
sti fidelium, ad vos undecunque acceden-
tium confessiones audiendi, & confessioni-
bus diligenter auditu, ipsos, & eorum sin-
gulos, eorum peccati, criminibus, exceſ-
ibus, & delictis, quantumcunque gravibus
& enormibus, etiam Sedi Apostolica re-
servatis, & à quibusvis ex ipsis casibus re-
sultantibus sententias, censuras, & penas
Ecclesiasticas (exceptis contentis in Bulla
Cœna Domini, quæ solita est legi) absol-
vendi, ac eis pro commissu p[re]nitentiā am-
fis' usarem, &c. Nec non vota quacunq[ue] per
eos pro tempore emissæ (ultra marinū vi-
sitationis liminum D. Petri, & Pauli Apost.
de urbe. ac S. Iacobi in Compostella; ne[non]
Religionis, & castitatis votū dunt axat ex-
ceptis) in alia pietatis opera commutandæ,
plenariam & liberam facultatem autho-
ritatis Apostolica beneplacito concedimus.
Ubi aperte concedit potestatem absolvendi
à reservatis Episcopo, quia omnia
concedit præter ibi exclusa, ex eo quod
exceptio firmat regulam in contrarium.
Quo privilegio absque dubio fruuntur
alia Religiones, teste Quintanadven-
tas, tract. 3. de p[re]nitent. sing. 16. num. 3.
ubi bene notat, quod cūm dicta privi-
legia concessa sint Regularibus ante
Tridentinum, minimè revocantur per
præfatum decretū Urbani VIII. quia in
illo tantum revocantur privilegia, quæ
à Tridentino fuerant extincta, & con-

Z 3 figura-

firmationes, quæ eorundem privilegio-
rum post Tridentinum obtentæ sunt; ut
patet ex ipso decreto *Vrbani ibi: Censuit*
per confirmationes privilegiorum, quas
Regulares à Sede Apostolica post sacrum
Concilium Trid. obtinuerunt, nequaquam
*revixisse privilegia prius ab eodem Concil-
lio sublata atque extinta, absolvendæ à*
casibus Ordinario reservatis. Ergo cum
*supradicta privilegia Pauli III. & alio-
rum per Tridentinum revocata seu ex-
tincta non sint, hoc decretum *Vrbani**
*VIII. nèc circa illa, nec circa illorum de-
clarationes versatur. ac proindenec de-
rogat, nec contra illa aliquid dispo-
nit.*

485. 24. Quod verò per Tridentinum
non fuerint dicta privilegia extinta,
nec revocata, docent *Enriquez lib. 6.*
cap. 6. §. 4. litt. Q. *Rodriguez Tom. 1.*
quæst. 61. art. 1. & 3. *Suarez Tom. 4. in 3.*
part. disp. 30. sect. 2. num 16. *Martinus*
del Rio disquis. mag. lib. 6. cap. 6. sect. 3.
Vivaldus in Candel. 26. de absolut. Lu-
dovic. à Cruce disp. 1. in Cruc. cap. 3. dub.
§. Quintanadvennas ubi suprà singul.
14. & alii plures contra Mirandam &
Sorbum.

25. Probatur primo, quia si aliquis
locus esset assignabilis ex Tridentino,
ubi dicta, & similia privilegia annulla-
rentur, maximè ex Cap. 6. sect. 14. ubi sic
statuitur: *Extra mortu articulum, Sacer-
dotes cum nihil possint in casibus reser-
vati, id unum pénitentes persuadere nitan-
tur, ut ad Superiores & legítimos judices*
pro beneficio absolutionis accedant. Sed
hoc decretum nihil obstat, quia clare
loquitur de Sacerdotibus habentibus
solam ordinariam jurisdictionem au-
diendi confessiones, non verò de ha-

bentibus etiam delegatam, ut habe-
bant Regulares. Quod constat ex ver-
bis ipsius Tridentini, id paulò ante de-
clarantibus, ibi: *Ut verisimum esse, Sy-
nodus hac confirmat, nullius momenti ab-
solutionem eam esse debere, quam Sacer-
dos in eum profert, in quem ordinariam,*
aut subdelegatam non habeat jurisdictionem: quid clarus? Cùm igitur Regu-
lares habeant jurisdictionem delega-
tam per dicta privilegia, manifestè ap-
paret, nec de illis verbum loqui Tri-
dent.

26. Hanc doctrinam aperte satis 486.
trudit *Ludovicus de Beia part. 2. cas.*

21. §. Tandem, ubi ait: *Concilium cùm*
dicit, quod nihil possint Sacerdotes in
casibus reservatis, prohibet jurisdictionem
*activam respectu casuum reserva-
torum, ita ut nullus autoritate pro-
priæ ab illis valeat absolvere;* sed non
prohibet eam, quam per privilegia spe-
cialia concedit Papa Religiosis, vel alii
personis. Tandem quia intentio Con-
cilii ibi non est limitare autoritatem
Pontificis, nec de his loqui, qui ex com-
missione Papæ absolvunt, ut aperte
constat. Tum, quia privilegia Religio-
sis in communi, & non in particuliari
concessa, non videntur revocata, nisi
fiat de eis specialis mentio, ut latè pro-
bat *Enricus Salmanticensis in Relectio-*
ne de privileg. hæc ille, & nos hanc ultimam
partem probavimus suprà, & ex
dicendis etiam constabit.

27. Sed objicies primò, ex verbis 487.
relati decreti *Vrbani VIII. num. 21.* ubi
concluditur: *Ac proinde Regulares cu-
jusvis Ordinis in vim privilegiorum, aut*
*confirmationum ejusmodi, quas vel hacte-
nus obtinuerint, vel in futurum obtine-*
bunt;

bunt; nec posse quemquam absolvere ab eisdem casibus in Bulla Cœna, aut Ordinario loci reservatis.

- 488.** 28. Respondetur facile, quod cum de eisdem privilegiis & confirmationibus loquatur, ut constat ex particula ejusmodi, seu hujusmodi, quæ relativa est præcedentium, cum omnibus suis qualitatibus, ut docent Navarr. *Cons. 5. n. 5. de rescript. Gonçal. reg. 8. Cancel. gloss. 4. num. 4. Seraphin. Rot. Rom. de- sis. 388. Farinac. in decisionib. decif. 373. num. 6. Tom. 1. part. 2. solam debent intelligi de illis privilegiis, que extincta fuerunt per Tridentinum, & de confirmationibus eorumdem, non autem de aliis.*

- 489.** 29. Objicies secundò, responsum factæ Congregationis de mente Gregorij XIII. cuius meminit Suarez, & Enriques supra, ubi Episcopo, de hoc dubio interroganti, sic responsum fuit: *Hoc de re cum Congregatio accuras è egisset, ac deinde illam ad S.D.N. retulisset, Sanctitas Sua censuit ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave privilegia Regularibus concessa, eu non esse factam potestem absolvendi à reservatis. Roma 10. Septembri 1577.*

- 490.** 30. Respondent aliqui, & bene, quod cum haec fuerit epistola data pro quodam particulari interrogante, nec fuerit promulgata per modum legis, non obligat, nisi pro incolis illius Vicarii. Quibus addo, quod etiam si hoc decretum esset universale, per illud minime annullarentur confirmationes privilegiorum, quæ postea à multis Romanis Pontificibus factæ sunt, & sic pro casu presenti nihil obstat. Alia, quæ pro reservationibus futuris deli-

derati possunt, tractabimus sect. 10. *bullius disputationis.*

31. Occasione acceptâ ex revocatione privilegiorum praefati decreti Virbani VIII. placuit hic annexere in peculiari Sectione alias similes, & generalissimas revocationes, sub Clemente VIII. & Paulo V. ut commodius Lectores possit cum distinctione percipere, & scire ad quas personas se extendant, & quibus in locis; nam apud aliquos Authores non sine confusione & difficultate inveniuntur expositæ.

SECTIO V. INCIDENS.

Quomodo intelligenda sint revocationes generales omnium privilegiorum sub Clemente VIII. & Pau- lo V. editæ?

- 12.** SACRA Congregatio Eminen-
tissimorum Cardinalium anno
1601. die 9. Januarii decreum appro-
batum, & confirmatum à Sanctitate
Clemente VIII. edidit, & publicari fecit,
ubi prohibetur: *Omnibus confessoriis
secularibus, & Regularibus, ut sub quovis
prætextu, seu privilegio non possint absolv-
vere à casibus clare vel dubie in Bulla Cœ-
na Domini solita legi contentis, vel alias
quomodo curque Sedi Apostolica reservat-
is, aut in futurū per Sanctitatem Suam,
eiusque Successores, pro tempore in ea-
dem Bulla, vel aliter reservatis, nec etiam
à casibus, quos Ordinarij locorum habentus
reservarunt, vel in posterum reservabunt,
nullo casu, etiam neecessariis, vel impedi-
menti, nisi mortis articulo sine nova &
speciali Sanctitatis Sua, aut Successorum
suorum, vel Ordinatariorum, quod ad casus*

ab

ab ipsis tantum reservatos respectivè, imperat à licentia in scriptis Ordinarij locorum exhibenda, & absolutionis beneficium suspendit, & revocat omnia privilegia sub quibusvis clausulis, & formis concessa, & annullat confessiones aliter factas. Ubi est advertendum, quod hoc decretum non loquitur de absolutione circa Religiosos facienda pro foro conscientiae; sed circa seculares, ut bene notat Donatus Tract. II. de potest. dispens. & absol. q. 17. n. 2. in fin. cum alijs, & quod sic declaravit in sua Conf. Urbani VIII. testatur ipse. Secundò est advertendum, quod dictum decretum solum ligat per universam Italiam extra urbem, non verò alibi, ut ex verbis ipsius constat ibi: *Per universam Italiam extra urbem degentibus.* Et sic commortantes in alma urbe, & extra Italiam minimè tangit.

- 492.** Sed propter varia dubia, quæ circa hoc emergerunt, ipse Clemens VIII. die 26. Novembris anno 1602. suum primum decretum moderavit, & declaravit, videlicet, illo tantum deinceps comprehendi causus, qui in Bulla Cœna Domini continentur: *Et præterea, violationis immunitatis Ecclesiasticae in terminis Conf. felic. record. Gregorij Papa XIII. incip. Ad collendum.* Ubi extendit excommunicationem Tridentini provocantium ad duellum, etiam ad privatum. Tertio injicientium manus violentas in Clericos, juxta Canon. si quis suadent. cap. 17. quest. 4. & juris dispositionem. Quartò, simoniae realis, scienter contractæ, atque etiam confidentiæ beneficialis. Quintò, omnes causus, quos Ordinarij locorum sibi reservarunt, vel imposterum reservabant. In quibus om-

nibus, jam enumeratis casibus, dumtaxat currit decretum, & solum intra Italiam, & extra urbem, non verò in alijs locis, nec alibi, sic Bordon. in resolutionib. resol. 6. quest. 9. n. 10. in fine, Leciana I. p. summ. cap. 19. num. 16. Trulench. lib. I. in Cruc. dub. 3. num. 11. Villalob. part. I. tract. 9. difficul. 67. Cardin. Lug. disp. 20. de pœn. sect. I. num. 5. Quintanadyenn. sing. 14. num. 4. & idem affirmant de alio decreto Sacrae Congregationis approbato, & confirmato à Paulo V. die 7. Januarij anno 1617. ubi confirmatur, & innovatur decretum Clem. VIII. juxta declarationem ab ipso factam.

3. Et licet in eo circa finem addantur hæc verba: *Hac insuper, ut nulli ex Sacerdotibus prædictis, quibuscumque privilegijs, indultis, & facultatibus suffulti, ab excommunicatione, vel à casibus eisdem Ordinarij, vel Sedi Apostolice reservatu, tam ad forum contentiosum deducti, quam non deducti præterquam in mortis articulo absolvere audeant, vel presumant.* Ex qua clausula aliqui Doctores affirmant, quod à nullis censuris, & casibus Sedi Apostolicae reservatis, possint Religiosi absolvere, ex vi suorum privilegiorum, cum hæc omnia ibi revocentur; ex eo quod particula *insuper* designat novam legislatoris dispositionem, à præcedentibus omnino distinctam, ut patet ex Cap. statutum, de rescript. in 6. §. insuper, & ibi gloss. & notat Diana de dub. reg. resol. 13. §. notat etiam (quamvis hoc refellat Duard. lib. 3. Bull. §. 2. quest. I. num. 31.) & confirmare intendunt suam opinionem dicti Authores etiam ex decreto relato. sect. præcedenti Urbani VIII.

4. No-

494. 4. Nobis tamen dicendum est, quod in decretis relatis *Clem. VIII.* & *Paul. V.* solum annullantur privilegia Religio forum intra Italiam, & extra Urbeim, & respectu secularium tantum, & in casibus expressis in 2. decreto *Clementis VIII.* declarativo prioris, non verò quoad alios casus Pontifici reservatos ibi non expressos, quia privilegia Religionibus concessa, censentur leges perpetuae, ut diximus, ac proinde habentur, ac si in corpore juris foreat inserita, ut docent Oldradus *conf. 300.* num. 4. §. considerandum, Enriq. *lib. 7.* cap. 22. num. 3. Sanch. *lib. 8.* disp. 1. num. 13. & alij. Unde perpetua firmitate constare debent, cap. 1. 2. & 25. quæst. 2. sed à lege, seu jure non est recedendum, nisi quatenus in novo est expressum, cap. 1. de transl. Episcop. Ergo idem dicendum est de privilegiis Regularium antiquis, à quibus non est recedendum, nisi oppositum exprimatur: sed nullibi invenitur expressum, quod à Confessoriis Regularibus, etiam intra Italiam, sublata sit facultas absolvendi ab alijs reservatis Papæ, ibi, nec alibi. Ergo stare debent privilegia antiqua, quandiu de alio non constat.

495. 5. His addo, quod innovatio Pauli V. fuit confirmatio facta solum in forma communi, quæ non est nova dispositio, sed præcedentium simplex approbatio, prout eruditè advertit Duardus ubi *supr. num. 32.* verf. Nec obstat videatur, & noster Lezan. 1. part. *summ. cap. 19. numer. 15.* verb. *Clausura*, num. 20. in fine, & sic non plus se extendit, quam ipsum decretum, quod declaratur, & confirmatur, sed intra terminos illius debet claudi, teste Sanch. *lib. 3. cap. 12.*

summ. num. 8. cum Navarr. *conf. 15.* de Simonia, num. 2. cum aliis, ad decretum *Clementis* prohibet absolutionem solum à quinque casibus Papalibus ibi expressis, & à casibus quos Ordinarij sibi refervant, & non ab alijs. Ergo, &c. sic sentiunt Bordon. *de Confess.* erga secularres resol. 6. num. 10. Donat. *de potest. dispens.* & *absolu. tract. 11.* quæst. 17. num. 3. Quintanaduenn. *de pæn. sing. 14.* n. 4. & alij.

496. 6. Ad primum fundamentum opposita sententia ex particula *insuper.* Resp. Quod solum addit novam dispositionem, quando lex non est intelligenda juxta aliam immediatè relata, cuius est declarativa; at in præsenti referratur ad supra relata, & juxta ea est intelligenda. Ad secundum ex decreto *Vrbani VIII.* præter ea, quæ scilicet *præcedentia* diximus. Relp. illa verba nihil contra nos, quia solum significant facultatem, si quam habent Confessarij Regulares, extra Italiam, absolvendi ab illis casibus exceptis, non esse illis sublatam per decretum *Clem. VIII.* qui derogavit privilegiis Confessoriorum existentium tantum intra Italiam; sic Bordon. ubi *supr. num. 10.*

7. Sed noster Lezana part. 1. 497. *summ. cap. 19. n. 16.* agendo de dicto decreto *Vrbani*, ait; quod illa verba Urbani: Ab alijs verò casibus, & censuri Sedi Apostolica reservatis, siquidem habens Regulares à Sede Apostolica privilegia, debent intelligi, sic: Ab alijs verò casibus (scilicet præter casus Bullæ Cœnæ Domini, & reservatos Ordinarijs) & censuri Sedi Apostolica reservatis, & in fine ita subnectit, comprehenduntur Confessarij tam Romæ, quam ubilibet ex-

Aa

istene

istentes, quantum ad ea, quae in prædicto decreto continentur, quod est dicere; Confessores hodie, nec intra, nec extra Italiam posse absolvire a casibus Bullæ Cœnæ Domini, & loci Ordinatio reservatis.

- 498.** 8. Sed quodam alios casus in decreto Clementi VIII. expressos, ait: Confessores extra Italiam existentes, posse absolvire, si habeant privilegia absolvendi; secus autem Confessores existentes intra Italiam, & extra urbem, etiamsi habeant facultatem absolvendi, quod videtur amplecti Barbol. cap. 19. de officio, & potest. Paroch. in fine. Proinde videatur, ait Donatus, num. 10. remanere privilegia it: sua vi, quodam alios casus non comprehensos in dicto decreto Clement. VIII. & num. 11. repetit id, quod sect. antecedenti dixit, circa hanc reuocationem *Vrbani*, videlicet illa verba: Privilegia Regularium, senes sublata, & extincta per subsequentes confirmaciones, nequaquam reviviscere; procedere de confirmationibus factis in forma communi, secus autem si siant ex certa scientia, & constat ex decisis ab ipso lib. tract. 9. de claus. claus. 3. n. 6. & Tract. 11. de confirmat. quaest. 2. Pro quo vide supra disp. 7. sect. 2. num. 8. privilegium Greg. XV. pro Patribus Theatinis, & num. 9. privilegium *Vrbani* VIII. pro Dominicanis, & nota, quod dicti Pontifices creati sunt post Clement. VIII. & Paul. V. & hæc de hac incidente difficultate.

*****

****

**

SECTIO VI.

Explicantur alia, que de confirmatione ex certa scientia desiderari possunt.

- 499.** 1. Cum in aliquibus confirmationibus, & concessionibus ex certa scientia, & de plenitudine potestatu addi contingat clausulam, & de novo concedimus; meritò dubitatur, quid addat supra certam scientiam, & plenitudinem potestatis; cum quilibet istarum vim habeat restituendi, quæcumque privilegia extinta, & sint innovationes privilegiorum, & derogatoria derogatoriarum? Respondetur, quod conferit de se ius novum, si opus est; est enim quasi conditio naturalis, ex parte rei concessæ, & tollit omnem vetustatem, & restituit deperdita majori claritate. Insuper ampliat renovationem ad omnem modum possibilem, qui sub propria significatione talis verbi cadere potest; quia talis renovatio, cum sit favor Principis, & ab eo detur, ex certa scientia, & consequenter ex plenitudine potestatu, amplè interpretanda est; tam ex parte personæ, quam ex parte modi; ac proinde habet de se vim novæ concessionis, quod magis indubitatum videtur, per eam clausulam, & de novo concedimus, quia nulla possunt esse clarius signa voluntatis Pontificis, neque amplius desiderari potest ad dictos effectus præstandos; ita Suar. Cap. 20. n. 8. Merol. cap. 4. num. 78. & 79. Comp. Min. verb. Privileg. fratrum, §. 15. ubi testatur Collector, hanc fuisse sententiam

tiam doctissimorum virorum Salman-
ticensium, Rodrig art. 2. Portel, & alij
multi, quidquid in contrarium dicant
Barbos. ubi supr. & alij Doctores relati
ab eo.

500. 2. Rursus inquires, si tanta est vis
renovationis privilegiorum, ex certa
scientia, quid necesse est, post illam ad-
dere, ut fieri solet, supplentes omnes de-
fectus juris, & facti, si qui forsitan inter-
venerint in eisdem. Nam eo ipso, quod
per talern renovationem, privilegia
omnino instaurantur, & de novo fiunt,
si necesse sit supplentur necessariò om-
nes juris, & facti defectus?

3. Respondet Suar. dicto cap. 2.
num. 10. has clausulas non semper addi-
propter novos effectus, sed ad majo-
rem evidentiam, & ad tollenda omnia
dubia, & scrupulos, & insuper ad magis
præcludendam viam litibus, & con-
troversiis; sic etiam Merol. num. 8.1. &

82. Sed duo advertit Suar. cum alijs.
Primum, quod licet aliqui Pontifices,
ut fecit Sixtus V. confirmando privile-
gia Minorum, adjecerint: *Supplentes
omnes defectus juris, & facti, ac solemnitas
dei iuris necessitate, aut alias quo-
modolibet requisitam, & forsitan omnissam,*
*& alios quoescunque defectus, si qui forsita-
tan intervenerint in eisdem.* Quod hæc
verba licet specie tenus videantur ma-
jorem concessionem continere, revera
in substantia non continent.

501. 4. Secundò advertit, per relatas
clausulas minimè suppleri defectus ex
jure naturæ provenientes, & valori
actus repugnantes, ut si privilegiandus
est mente captus, vel furiosus, qui tales
defectus suppleri non possunt, ut tradit
Hostiens. in Cap. 1. de transact. & inno-

vat. Imò, & si de facto posset supplere
Pontifex tales defectus, sed cum non
explicer, non est credendum velle sup-
plere, quia Princeps tantùm censetur
ea concedere, quæ justè potest conce-
dere, ut ibidem Hostiens. & Suarez, ne-
que defectus per subreptionem, aut
obreptionem commissi supplentur, ut
diximus supra sect. 4. num. 17. Nec sup-
plentur substantiales defectus per do-
lum commissi, quia semper præintelli-
gitur conditio sine dolo, falsitate, frau-
dulenta, & taciturnitate malitia; ita
Suar. & Sanch. in simili lib. 8. de matri-
mon. disp. 24. n. 6. & alij. Sed supplentur,
per privilegium *Sixti V.* relatum, non
solum defectus juris positivi inventi in
privilegiatis, sed etiam defectus partis
imperialis, ita quod si ipsa pars impe-
trans esset excommunicata, cui non va-
let rescriptum, ex jure, valeret Minoris;
ita Rodrig. ubi supr.

Sed addit Suarez, quod aliquando
possunt verba clausulae esse tam distin-
cta, & ampla, ut etiam defectus prædi-
ctos, dolosos, & subreptitos suppleant,
sed rarissime hoc evenier. Nihilominus
de hoc adducit mirabile exemplum
Rodrig. Tom. I. quast. 8. art. 17. ex Leo-
ne X. qui anno 1519. in vigilia Visita-
tionis Beatissimæ Virginis MARIAE
vivæ vocis Oraculo facto Reverendissi-
mo P. Francilico Licheto Generali
Minorum sequentia concessit. Quod
omnibus privilegijs, & indultis, & con-
cessionibus in utroque foro impetratis,
per fratrem Joannem de Costa Com-
missarium, quondam ultramontanum;
qua habentur in supplemento Ordinis,
quod liceat Fratribus Minoribus uti
securè privilegijs, quamvis fuerint im-
petrata

A a 2 petrata

perrata indebet, absque causa legitima, vel quovis alio modo indebito, etiam malitiosè, & mendaciter, dolosè, & hujusmodi, &c. Quæ omnia Dominus Papa habuit pro sufficienter expressis, & supplevit quoescunque defectus in talibus imprestationibus repertos, & tanquam si debet, & legitimè imprestata fuissent, Fratribus Minoribus, licet uti concessit, quæ fuit maxima confirmatione, cum sint multa, & varia privilegia in supplemento dicti Ordinis. An vero hoc vivæ vocis Oraculum sit nunc revocatum, dicemus *disputatione de Oraculo*. Tamen est certum, quod respectu privilegiorum antecedentium non fuit revocatum, quia jam fortissimum est suum effectum respectu illorum, qui solus fuit confirmatione talium privilegiorum.

SECTIO VII.

Ad qua privilegia revocata, seu perdetia, se extendat confirmatio ex certa scientia, & de plenitudine potestatis.

502. 1. Difficultas procedit, quando confirmatione seu concessio ex certa scientia & de plenitudine potestatis est absoluta, & absque aliqua restrictione, seu limitatione; quia si limitatio aliqua adsit, ultra illam non poterit confirmatione, seu concessio extendi.

2. Dubitatur ergo Primo, an privilegia revocata à jure communis restaurantur per confirmationem ex certa scientia? Negant Corduba in *Comp. verb. Absolutio, quoad secularis* 2. ad §. 16. Portel, *verb. Privilegiorum confirmatione, num. 33.* dicentes esse commun-

nem Doctorum, sed nullum præter Cordubam citat Portel, nullamque rationem adducit. Sed meo videri, idem sentire tenentur Diana, & Pasqualius relati supra sect. 4. *bujus disputationis, num. 14.* quia non invenitur disparitas in sua doctrina, ut consideranti patet, sed potest probari

3. Primò, quia jus commune qualificatum, per specialem clausulam resistente privilegiis, seu revocantem illa, nisi in confirmatione fiat mentio talis juris communis, non revocatur, sine expressa mentione illius: Ergo idem dicendum erit de confirmatione, etiam ex certa scientia. Secundo, ut lex revocet privilegium non satis est, quod contra illud disponat; sed necessarium est, ut addat clausulam revocatoriam illius: Ergo propter eamdem rationem, ut confirmatione restituat privilegium revocatum à jure communis, non sufficit, ut illud confirmet ex certa scientia, nisi expressè dicat illud confirmare, non obstante revocatione juris communis; imò nisi hoc dicat, non videatur confirmatione ex certa scientia, quodad hunc effectum.

4. Sed oppositum sequentur communiter DD. Juristæ, & Theologi, quia in Pontifice non præsumitur ignorantia juris communis, & clausula ex certa scientia æquivaler novæ concessionis, & clausulis derogatorijs derogatoriarum, ut latè cum multis probavimus supra diff. 4. sect. 1. adestque expressa voluntas Pontificis, ut ex ibi dicitur constat; Ergo nullum est fundamentum contrarium dicendi, sic Suar. lib. 8. de leg. cap. 13. num 5 Riccius Collect. 1044 Rodriguez Tom. 1. q. 8. art. 3. Donat Tract.

Tract. II. quest. 7. Rosell. verb. Absol.
nu. 123. Merol. disp. 6. c. 5. n. 53. & alii.

505. 5. Neque fundamenta in contrarium
aliquid probant, ut manifestum est ex
nosta doctrina. Nec obstat inconveni-
niens adductum ab aliquibus, videlicet
quod sequeretur, ut etiam confirmationis
in forma communi causaret eundem
effectum, quod est omnino falsum.
Probant, quia etiam in confirmatione
comuni presumitur in Pontifice scientia
juris communis. Ergo quomodo
cunque confirmet revocata, in eo revi-
sient.

506. 6. Nihil hoc obstat, quia nos non
dicimus, quod sola scientia juris com-
munis in Pontifice sufficit ad revalida-
dum privilegium in eo revocatum; sed
requiritur etiam clausula, vel deroga-
toria formaliter, vel aequivalenter, seu
quod includat vim novae concessionis;
& hoc nullo modo invenitur in confir-
matione sub forma communi, sicut in-
venitur quando apponitur clausula *ex
certa scientia*, quae formam specificam
declarat. Unde cum illa communis
confirmatio sit tantum simplex qua-
dam approbatio, relinquens rem in sta-
tu, quem ante habebat; nec habeat vim
novae concessionis, ut diximus dicta
disp. 4. sect. I. nequit dictos effectus cau-
fare.

507. 7. Dubitatur secundo, an confirma-
tio *ex certa scientia*, habeat vim iusti-
tuendi privilegia ab homine revocata? *Communissima sententia est affirmativa*
propter easdem rationes assignatas
in precedenti dubio: & quia quando
Pontifices volunt perseverare revoca-
tiones antecedentes post confirmationem
privilegiorum *ex certa scientia*,

illas excludunt, ut cum dicunt: *Dum-
modo sub nullis revocationibus sint com-
prehensa*, vel quodad aliqua confirma-
tionem limitant. Igitur quando nihil
excludunt, absque dubio tenendum
est quod revalidant privilegia revocata
ab homine.

8. Si vero objicias, quod Pontifices
post confirmationem *ex certa scientia*,
solent addere clausulas derogatorias,
v.g. *non obstantibus*, &c. quae frustra ad-
derentur, si clausula *ex certa scientia*,
idem contineret: Ego, &c. Respon-
detur facile, quod Pontifices id faciant
aliquando ad tollendam omnem du-
bitationem, vel ad maiorem abundan-
tiam, seu expressionem, ut passim do-
cent Doctores.

9. Dubitatur tertio, an confirmatio *ex certa scientia* confirmet actum, seu
privilegium in praedictum tertii? Re-
spondeatur sub distinctione, & dico,
quod loquendo in rigore, omnia con-
firmat, quia si confirmatio est absoluta,
ad omnia se extendit, sicut extenditur
potestas Papæ. At loquendo de aequi-
tate, quae dictat nemini inferendum es-
se praedictum, ut dicitur in Cap. Super
eo, de offic. deleg. non operatur in praedictum
tertii in jure aquæsito, circa
rem magnam & gravem; ita Cardinal-
Tusch. litt. C. conclus. 340. num. 130.
Menoch. de præsumpt. lib. 2. præsumpt.

9. Ludovic. Gomez in Reg. Cancell.
quest. 1. regul. de non tollendo jus quæ-
sumum. Riccius in praxi variar. resolut.
resolut. 190. in fin. Rota in noviss. decisi.
divers. ab anno 1626. per Coccin. decisi.
166. per totam, & alii multi apud ipsos.
Imo de jure communis idem probatur
in Cap. Quamvis, de rescript. in 6. &c.

Aa 3

Cap.

Cap. Super litteris, de rescript. ubi Fe-
lin. & alii docent, talem præsumti inten-
tioneum Principis, qualem legis; & con-
firmant ex Cap. ult. de confirmat. ubi de
jure nunquam præsumitur Principem
velle juri tertii derogare in re magni
momenti, nisi exprimat, & sic debere
impropriari verba privilegii, seu confir-
mationis, ne inferant tale præjudicium
tertii, L. Si quis à Principe, 3. ff. Ne quis in
loco publico. Panormitanus Cap. Cùm
in nostris, de concess. præbend. Parisi. Conf.
1. num. 82. volum. 1. Cancer. Tom. 1. va-
riar. cap. 3. num. 194. & alii multi.

510. 10. Si verò clausulae, ex certa scien-
tia addatur: Non obstante jure, & præju-
dicio tertii, etiam in magnis rebus jus
tertii abrogat, & tollit, quia per hæc
adjecta apparet, quod Princeps cum
sufficienti motivo voluit prædicare
illi, cui erat jus quæsitum; sic multi,
quos refert, & sequitur Barboli. claus. 25.
num. 7. Nald. in sum. verb. Clausula, §.
ex certa scientia. Nec de potestate
Pontificis potest dubitari, quia omnia
beneficia mundi dicuntur manualia, &
obedientialia respectu Romani Ponti-
ficii, quippe qui & potest etiam Episco-
pos à sua Cathedrali deponere, absque
eo quodd possit ei dicere, cur ita facis?
Romani enim Pontifices in tertis Su-
periorem non habent, omnesque judi-
cant, & à nemine judicantur, sic Bartol.
in l. rescript. a. C. de precib. Imper. & l. qui
se Patris, C. Vnde liber. & sequitur Soccin.
Conf. 1. 56. & alii, quos refert Gomez in
dicta Regula Canc. de non tollendo jus
quæsit, quæst. 1. ubi laicè de jure quæsito
disputat; idem tenent Navarr. de spolijs
Clericorum, §. 3. de sponsalib. num. 1. 5.
Menoch. remed. 1. 5. recuper. num. 33. Fari-

nac. de delict. p. 7. fragment. crimin. loc.
cit. num. 87. &c Conf. 1. num. 425. Gar-
cia de benefic. pars. 5. cap. 4. num. 2. &
alii.

11. Hoc verò maximè locum ha- 511:
bet in his, quæ à Pontifice sunt favore
boni publici, cujus ob causam à juris
regulis receditur, & jus tertii aufertur,
& violatur, Rom. Conf. 31. & Angel.
Conf. 3. 51. incip. generosus, in 1. colum.
& sic Pontifex ob bonum publicum
potest jus quæsitum tollere, & deroga-
re, ut bene probat Gomez ubi supra
quæst. 19.

12. Idem præsumitur, quando Pon- 512.
tifex aliquam concedit gratiam, quam
scit non posse verificari, nec suum effe-
ctum sortiri, nisi cum præjudicio juris
tertii, & sic fuisse decisum à sacra Ro-
ta, testatur Riccius in Collect. 1752.
in causa Burgen. quinderior. 5. Decem-
bris 1601. coram Seraphin. & in Caus.
Oscens. indulti 10. Decembbris 1599. co-
ram Merlino, tenet etiam Merola Tom.
3. de privileg. disp. 6. cap. 5. de confirmat.
num. 32. Ratio est, quia quæcumque
verba in privilegiis & Bullis apposita
debent aliquid operari, alias essent
otiosa, & impertinenter apposita, Cap.
Si Papa, in fin. de privileg. in 6. Gonça-
lez ad Regulam 8. Cancell. §. 7. proemial.
num. 63. Tambur. de jur. Abb. Tom. 1.
disp. 18. quæst. 6. num. 63. Minus enim
malum est jus tertii violati, quam præ-
fata inconvenientia sequi. Hic nota,
quod idem operatur clausula, motu
proprio, & similiter alia de plenitudine
potestatis, ut docent Doctores, quia
mutuò se includunt.

13. Dubitabis quartd, an per con- 513.
firmationem ex certa scientia, motu
pro-

proprio, vel de plenitudine potestatis, renoventur, seu restituantur privilegia revocata in Conciliis generalibus antiquis, et si nulla mentio fiat Concilio rum etiam in communis?

14. P. Suarez lib. 8. de leg. cap. 19. num. 5. sentit, & ut omnino certum putat non restitui, nisi fiat in non obstantia, mentio Conciliorum, saltem in communis, quia non est verisimile per confirmationem generalem privilegiorum, adeo confusam & communem derogari speciali dispositioni Concilii generalis revocantis in particulari aliqua, vel aliquid ex dictis privilegiis. Nam regula est, ut potius species derogat generi, quam è contrario, etiam si species antecedat: Ergo maximè servanda est, quando auctoritas Concilii Generalis intervenit. Unde nisi fiat mentio saltem in communis Conciliorum Generalium in non obstantia, privilegia in ipsius revocata, non restaurantur per clausulam *ex certa scientia*. Siquidem confirmatio est solùm generalis, & genera revocatio autem est specialis & individua pro illo casu, de quo Concilium loquitur.

514: 15. At multi Doctores partem affirmativam defendunt, alias clausula *ex certa scientia*, nihil operaretur, siquidem sine illa quando in revocatione fit mentio Concilium Generalium, in communis revocata manent, etiam si clausula *ex certa scientia*, non apponatur. Rursus, clausula *ex certa scientia*, supponit noticiam Conciliorum in Pontifice; siquidem sunt jura communia. Insuper includit in se specialem derogationem antecedentis, in his quæ omnino contrariantur, & exprimit voluntate.

tem Pontificis utentis plenitudine potestatis, ut ex supradictis constat.

Non ergo ita certa est opinio P. Suarez, ut ipse judicat, quin potius hæc probabilior videatur, etiam quando nulla alia obstantia additur in confirmatione; ita docent Garcia de Benesic. part. 4. cap. 5. n. 45. Mata voto 159. n. 6. Merola dis. 7. cap. 1. dub. 7. n. 46. in fine. Et sic fuisse decimum à sacra Ro. a Romana, testatur Puteus de c. 494. lib. 2. & Mandosius de signature gratiæ, tit. de provis. versic. Derogatio dicitur Concilij, quod maximè verum judico, quando additur clausula, Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, vel quando agitur de merè gratiosis, & quæ respi ciunt bonum animarum, neque jus tertii, in re magni momenti lèdunt, vel quando confirmatio esset prorsus inutilis sine derogatione Concilii, cui opponitur, quia hæc ut favorabilia, debent ampliari; videantur dicta dis. 4. sect. 3. à nu. 12. notando semper, quod sicut odiosa debent restringi, ita favorabilia ampliari, juxta proprietatem verborum, dummodo ad multum exorbitantia & inusitata non extendantur, quia in talibus non presuinitur voluntas Pontificis, nisi exprimatur propter ibi dicta. In his enim impropriari debent verba confirmationis, sicut & concessionis.

16. Dubitabis quidem, an per confirmationem, *ex certa scientia*, motu proprio, & plenitudine potestatis, absolute, & sine aliqua limitatione factam, restaurantur privilegia expressè revocata in Tridentino, absque aliqua mentione expressa illius?

515. 17. Au-

17. Authores, qui supra disp. 4. sect. 3. & 4. affirmant nullam differentiam reperiri inter Concilia Generalia antiqua, & nova, facile se expediunt ab hac difficultate, & multò facilius, qui defendunt, minus requiri ad derogandum Tridentino, quām alijs Concilijs antiquioribus, propter specialem facultatem reliqtam summis Pontificibus, ab ipso Tridentino, disponendi circa ejus statuta.

18. Et quidem P. Merola huic modo dicendi adhærens, pro resolutione hujus difficultatis, sic loquitur disp. 6. cap. 5. num. 27. Responderi potest illam exceptionem dummodo Concilio Tridentino non sint contraria, non frustra positam esse in concessionibus seu confirmationibus privilegiorum; nam sine illa censerentur confirmata, etiam privilegia per Concilium Tridentinum revocata. Ratio est, quia licet, ut per concessionem, seu confirmationem privilegij, censeatur derogatum iuri communi, habenti clausulam derogatoriam privilegiorum, aut in Conciliis Generalibus necessarium sit, ut in concessione, vel in confirmatione de illis juribus, vel Conciliis fiat saltem generalis mentio per Clauſulam non obstantibus juribus, vel Conciliis contrarijs; nihilominus hoc non requiriatur ad derogandum Tridentino, sed satis est, ut Pontifex aliquid concedat contra decreta illius, ut ostendi Cap. 1. num. 49. Et per consequens si Pontifices non adderent illam exceptionem, confirmando privilegia ex certa scientia, remanerent confirmata illa, quæ Concilio Tridentino contraria sunt.

Adde quod quamvis ad derogan-

dum Tridentino esset necessaria clausula derogatoria non obstante Concilio Tridentino, nihilominus ad hoc satis esset clausula ex certa scientia addita in confirmatione privilegij; quia haec æquivaler clausulae derogatoriae non obstante, &c. ut dixi cap. 1. num. 51. ubi probat cum multis dictam clausulam, ex certa scientia, habere vim specialis derrogationis; ac per consequens privilegium, seu confirmationem habentem illam, derogare cuicunque clausulae derogatoriae privilegiorum, neque ab hac regula excludit revocata, neque à Tridentino, neque ab aliquo alio jure; etiam si in fine privilegij seu confirmationis non exprimatur clausula, non obstantibus, &c. Rationem reddit eod. cap. dub. 4. numer. 79. quia Clauſula ex certa scientia posita in confirmatione, innovat prius privilegium; est enim quasi nova concessio. Sed quando priuilegium innovatur, amplianda est renovatio, cum sit favor Principis, & ab eo datur ex certa scientia, & consequenter de plenitudine potestatis, amplè interpretanda est, tam ex parte personæ, quām ex parte modi.

19. Senuit ergo præfatus P. Merola quod positâ solâ clausulâ ex certa scientia, sine limitatione, in confirmatione privilegiorum, post Tridentinum, ut invenitur in aliquibus relatis supra disp. 6. sect. 2. per totam, quod restituuntur privilegia, etiam expressè revocata in Tridentino, & licet cap. 5. eiusdem disp. dub. 2. difficult. 1. dicat, contrariam sententiam esse probabilem, sed hanc probabilitatem affirmat, adducendo, num. 46. in terminis casum Tridentini, cui satisfacit num. 53. in fin. ex

ex fundamento relato. Cum Merola debent sentire omnes, qui affirmant, statuta Tridentini, vel non habere maiorem resistentiam, quam alia Concilia vel haberem in ore, ut per se patet.

518. 20. At P. Suarez, ubi supr. num. 2. renuit hoc concedere; ait enim, quod licet privilegia Societatis IESU confirmata fuerint absolute, & absque aliqua restrictione à Gregor. XIII. Bulla Quand fructuosis, & Bulla Ascendentes, & Gregorius XIV. & Paulus V. & alij Pontifices in suis Bullis idem concesserint pro alijs Religionibus, ut vidimus supradisp. 6. sect. 2. à num. 1. & hoc ex certa scientia, & potestatu plenitudine; nihilominus ipsa societas ex vi saltē confirmationum, non agnoscit fuisse hībi restituta privilegia expressè revocata in Tridentino; fundamentum est, quod supra pro aliis Conciliis Generibus adducit; ipse enim nullam differentiam ponit inter alia, & Tridentinum. Sed sentit, numer. 4. quod si revocatio particularis facta fuit per aliquod Concilium Generale, non sufficit clausula ex certa scientia, & de plenitudine potestatus, ut renovetur, sed requiritur in non obstantia, mentio Concilij Generalis, saltem in communi; sed Thomas Sanchez, & alii telati supra disp. 4. sect. 3. numer. 18. 2. 5. & sequentibus, & sect. 4. num. 4. & deinceps; non solum requirunt mentionem in communi Conciliorum Generalium, ad derogandum Tridentino, sed expressam, & individualem.

519. 21. Nobis tamen dicendum est per confirmationem ex certa scientia, & de plenitudine potestatus, &c. sine alia obstantia, confirmari, maximè pro fo-

ro conscientia, privilegia revocata expressè in Tridentino, quando exorbitantia non sunt, nec difficultate, & inusitate concessionis; sed de facili solent dispensari, nec laedunt jus tertij in re gravi, & respiciunt bonum animarum, quia hoc de pia mente Pontificis debet præsumi, & clausula ex certa scientia, & de plenitudine potestatis, idem suadent, ne dicantur esse prorsus inutiles, & nihil de novò concedere, respectu Tridentini. Secus verò in alijs difficultatibus, & quæ rarissimè, vel nunquam conceduntur, & sic in hoc casu respectu Tridentini debet impropriari clausula ex certa scientia, ut dixit Suarez, propter maximam autoritatem illius, & prudenter satis, potest hoc præsumi de mente Pontificum, juxta varietatem opinionum tantorum virorum. Nam sicut in concessionibus non veniunt exorbitantia, & inusitate, nisi exprimantur; sic nec veniunt in generalibus confirmationibus privilegiorum, juxta ea, quæ latè diximus disp. 4. sect. 4.

520. 22. Ex quibus facilè convincitur, immitterò aliquos affirmare, posse Regulares, ex vi confirmationis privilegiorum, ordinari in foro conscientia, ante legitimam ætatem, quia casus iste est valde exorbitans, & omnino inusitate à tempore Tridentini, revocataque sunt expressè privilegia antiqua, quæ circa hoc erant concessa, non solum à Tridentino, sed etiam à diversis Pontificibus, post illud. Unde numquam debent reputari instaurata per subsequentes confirmationes, nisi omnino exprimantur.

23. Ad illa autem, quæ possent ob-

B b jia

pici ex decreto Urbani VIII. relato supra
sest. 4. num. 21. & similibus, exhibi dictis
satisfactum manet iuxta doctrinam
Metropolitæ & Dorati ibidem relati, videa-
tur tota illa sest. 4. & notentur ibi dicta.

521. 24. Hoc unum adverte, quod si da-
reatur casus, in quo Pontifex ex certa
scientia confirmaret privilegium revo-
catum expresse in Tridentino; taliter,
quod confirmatio nullum alium effe-
ctuum posset habere, nisi Tridentino, in
illa parte derogando, derogatum ma-
nerer, quamvis esset circa rem difficulti-
mam, & inusitatam, & nullam mentio-
nem Tridentini faceret, quia in tali casu
confirmatio, & derogatio essent speci-
fice, cum de nullo alio casu possent
intelligi, adesseque scientia, & præsum-
meretur voluntas Papæ circa illum de-
terminatum casum. Si vero confirmatio
fiat in generali omnium privilegio-
rum, etiam sine restrictione, & ex certa
scientia, cum possit intelligi de rebus
parvæ difficultatis, & quæ solùm con-
cernunt forum conscientiæ, & bonum
animarum, ad hæc debet coarctari, ut
patet in concessionibus absolutis om-
nium Indulgientiarum, quæ secundum
aliquos, non extenduntur ad plenarias,
nisi exprimantur; & similiter in com-
municatione omnium privilegiorum,
quæ non extenditur ad personalia, &
localia, nisi exprimatur. Nec per hoc
concessiones, & confirmationes pos-
sunt dici inutiles, sed intellectæ juxta
regulam rationis, & iuris, ut
constat ex dictis disp. 2o.

sest. 3. num. 12.

SECTIO VIII.

An confirmationis privilegijs unius Religionis
censeantur confirmata privilegia
aliarum, quæ cum illa com-
municant in privi-
legijs?

1. Pro resolutione notandum est 522.
primò, quod sub duplice sensu
procedit difficultas. Primus est, an con-
firmatis privilegijs unius Religionis,
cui primò fuerunt concessa, eo ipso
censeantur illa eadem confirmata pro
omnibus Religionibus, quæ cum illa
participant in ipsis privilegijs. Alius
sensus est, an confirmatis privilegijs
unius Religionis, eo ipso confirmata
censeantur omnia privilegia aliarum
Religionum, etiam si diversa sint:
Dummodo gaudent communicatione
in privilegijs, cum prima Religione,
pro qua facta fuit confirmatio? Quod
est inquirere, an confirmatio facta de
privilegijs unius Religionis, intelligatur
facta de privilegijs aliarum, ratione
generalis communicationis?

2. Secundò est notandum, dupli-
cem esse communicationem privile-
giorum, vel solùm de privilegijs jam
concessis, vel de concessis, & in futu-
rum concedendis, ut in multis com-
municationibus invenitur. Et quia con-
firmatio privilegiorum potest fieri, vel
in forma specifica, vel in forma com-
muni, de utraque difficultas procedet,
& præcipue in forma specifica.

3. Loquendo igitur de difficultate 524.
in priori sensu; dico primò: si secunda
Religio solùm communicat in privi-
legijs:

legiis concessis anteriori Religioni, cui nunc de novo confirmantur sua privilegia, non gaudet confirmatione privilegiorum de novo facta pro prima Religione, etiamsi communicatio concessa secunda Religioni facta fuerit ex certa scientia. Nam formaliter, & per se loquendo confirmato privilegio exemplari, idest, primo, non confirmatur privilegium ad instar; quia non fuit exemplar, ut confirmatum, sed solum, ut concessum. Nam confirmatio post communicationem accessit, ut supponimus. Non enim privilegium ad instar per se respicit futurum statum; sed illum, quem habebat exemplar, quando aliud ad instar illius conceditur, sicut est contrario; licet privilegium ad instar confirmetur, confirmatio non redundabit in exemplar, neque aucto, neque diminuto exemplari; censetur auctum, vel diminutum privilegium ad instar; immo revocato exemplari, non reputatur revocatum concessum ad instar.

525. 4. Confirmatur, & declaratur. Communicatio facta solum de privilegiis concessis non extenditur ad confirmationem postea factam, siquidem confirmatio est novum privilegium,

quia haec nondum erat, quando communicatio facta est, cum ad futura non extendatur, ut supponimus; sic sentiunt Suar. lib. 8. de leg. c. 19. n. 8. & 9. Horatius Mandos. de privileg. ad instar. q. 7. Rodrig. Tom. 1. qq. quest. 8. art. 2. Tambur. de Jur. Abb. Tom. 1. diff. 18. quest.

4. Portel. de dub. verb. privileg. num. 34. Miranda in manual. prælat. Tom. 2. quest. 42. art. 5. conclus. 2. Merol. diff. 6. de privileg. cap. 5. dub. 3. num. 3. Donat.

TRACT. 11. quest. 9. & alij communiter.

5. Dico secundò, si communicatio

526.

privilegiorum facta fuit secundæ Religioni, non solum de concessis primæ Religioni, sed etiam de concedendis in futurum, si fiat ex certa scientia, gaudet privilegio, & confirmatione circa privilegia, quæ participat, & de novo confirmantur pro prima Religione. Ratio est, quia talis confirmatio æquivaler novæ concessioni privilegii, ut ex supra dictis constat, & sic censeri debet novum privilegium, & nova gratia; sed dicta communicatio est de concessis, & in futurum concedendis, ut supponitur; ergo etiam ipsa confirmatio communicatur, siquidem est novum privilegium, & nova gratia. Et hoc totum procedit etiam in confirmatione facta in forma communi: dummodo communicatio facta, sit absolute de concessis, & concedendis; quia eadem militat ratio. Confirmatio enim in forma communi, etiam est nova gratia, & quasi novum privilegium, ut alibi diximus, & Suar. & alij relati uno, vel altero dempro.

6. Dices revocato privilegio exemplari, non revocatur privilegium ad instar. Igitur pariformiter, confirmato exemplari, non confirmatur ad instar.

7. Respondetur, argumentum solum habere vim, quando communicatio non se extendit ad futura concedenda, ut in casu primæ conclusionis. Secus vero quando se extendit, ut bene notat Suar. num. 10.

8. Major difficultas est circa secundum sensum questionis, videlicet, an confirmatio concessa uni Religioni; quoad sua privilegia, censatur facta alteri,

teri, quoad sua, ratione communicationis generalis privilegiorum cum illa; etiam si privilegia diversa sint, & difficultas solùm procedit, quando communicatio se extendit ad futura concedenda; quia si solùm sit de concessis, non est dubium, confirmationem postea subsecutam non communicari, aliás esset non de jam concessis solùm tempore communicationis, sed de postea concedendis, quod supponimus falsum.

528. 9. Affirmat Höratius Mandos. ubi *supr. quest. 8.* cuius sententiam probabilem judicant Merol. ubi *supr. dub. 3. num. 68.* & Suar. *num. 12.* sed oppositam longè probabilem esse tenent Portel, *verb. Privileg. confirmatio, num. 34.* & Donat. *Tract. II. de confirmat. privileg. quest. 10. n. 1.* & alijs quibus libenter adhæresco.

529. 10. Ratio est, quia confirmatione non se extendit ad non intenta, nec expressa per Principem, sed quando Papa confirmat privilegia propria, v.g. Minorum, non intendit confirmare privilegia propria Prædicatorum, aliás plura confirmaret, quam intenderet, ut per se patet: Ergo, &c. Insuper sequeretur, quod bis communicaretur illa confirmatione tali Religioni, semel circa privilegia prius communicata, ut constat ex 2. *dido* prima difficultatis, & iterum circa propria. Quæ omnia aliena videntur à ratione, & ab intentione Pontificis confirmantis, quæ magis urgent in confirmatione ex certa scientia, quia Pater non habet, vel prælunitur habere scientiam particularem privilegiorum aliarum Religionum; sed tantum eo-

rum, quæ directè, & expressè ex tali scientia confirmat: Ergo illa confirmatione, non potest per communicationem transire ad alia privilegia ignota, & per se valde dissimilia, sic Authores citati.

11. Neque fundamenta pro prima sententia obstant; videlicet, quod mens **530.**

Pontificis in communicatione privilegiorum est, ut Religiones æquales maneat in privilegiis; sicut æquales iudicat in laboribus: igitur se extendit ad communicandum confirmationes factas pro una Religione, cæteris alijs communicantibus cum ea in privilegiis; cum ipsa confirmatione rationem habeat novi privilegii, & hoc satis confirmant declarationes Pontificiae factæ à *Iulio II. & Pio V.* pro Dominicanis, & Minoribus, quando dicunt, quod concessa uni Religioni, & communicata alteri, cum proportione, sed non cum identitate debent alteri applicari, v.g. si privilegium concedit favorem pro tali festivitate, vel Sancto Religionis prioris, ad aliam Religionem debet applicari, pro alio Festo, vel Sancto proprio, & sic de alijs. Ergo similiter si uni Religioni conceditur confirmatione privilegiorum suorum ex certa scientia, & hæc communicantur alteri, cum proportione, debent illi adaptari, etiam ipsæ confirmationes ex *Iulio II. & Pio V.*

12. Sed hæc non obstant. Respondeatur enim, quod ad servandam æquitatem intentam à Pontificibus, in communicatione privilegiorum, sufficit, quod sicut privilegia, v.g. Prædicatorum non manent confirmata, ex vi confirmationis concessæ Minoribus, ita non manent confirmata privilegia

531.
Minoribus.

Minorum, ex confirmatione facta Praedicatoribus, & sic licet communient in ipsis privilegijs confirmatis; non tamen, ut cadunt sub confirmatione, sed sub concessione. Exemplum autem adductum de festivitatibus Sanctorum, non facit ad rem, ut notant Suarez, & Merola, ubi supra, quia proportio in eo consideratur ex parte materiae, in usu privilegiorum, neque ibi intervenit extensio communicationis; sed tantum interpretatio circa modum, quo debet applicari ad materiam, & usum ejusdem privilegii, quæ interpretatio sumi potest ex materia ipsa, & circumstantiis; quia idem privilegium ad diversos applicatum, debet unicuique aptari juxta modum suum, alioquin esset inutile, & improportionatum utriusque, vel alteri eorum. At verò in nostro casu non solum fieret interpretatio, sed extensio confirmationis Pontificie ad plura privilegia, quæ non cadunt sub intentionem, aut mentem confirmantis.

532. 13. Verum est, quod secunda Religio participat confirmationem, prout respicit privilegia, quæ communicat cum prima. Unde si aliqua erant revocata, & renovantur per confirmationem, participat illa secunda Religio, non verò ut respicit alias, sive propria, sive aliena; quia de illis non curat Pontifex in illa peculiari confirmatione; maximè cum de illis minimè præsumatur scientiam habere, ac proinde nec formaliter, nec virtualiter intendit confirmare.

533. 14. Sed prefatam doctrinam limitant, & bene Suar. num. 14. Merola num. 70. Donat, num. 4, quando Ponti-

30.
fex confirmat privilegia, non solum sub clausula generali; sed addit se confitare omnia privilegia, v.g. primæ Religionis, sive propria, sive communia, idest, quæ participat cum aliis. Nam in tali casu consequenter confirmantur etiam privilegia alterius Religionis, cum qua communicat; non tamen ut istius, sed ut per communicationem facta sunt alterius; quia talis Religio secunda, etiam habet communicationem cum prima, quod ad privilegia, & futuras gratias, ut supponimus. Ergo per talet communicationem habebit sua privilegia confirmata, ex redundantia, ut sic dicam, generalis confirmationis concessæ primæ Religioni, ut consideranti facile patebit, & hoc asserere cogimur ex ratione convincente, & ne verba Pontificis otiosa videantur, sed aliquid operari, ut sèpè diximus.

15. Hanc doctrinam amplectitur **534.** Pelizarius Tom. 2. tract. 8. cap. 1. sect. 5. num. 231. Unde infert, & bene, quod cum Gregor. XV. die 16. Octobris an. 1621. Bull. à nobis relata *supr. disp. 7. sect. 2. num. 8.* confirmaverit *ex certa scientia, & de plenitudine potestatis* omnia privilegia tam propria, quam participata, Patribus Theatinis, & hi participant omnia privilegia Mendicantium, & non Mendicantium, eisque omnia de novo concesserit, privilegia omnium Religionum confirmata, & innovata remanerunt; illaque participant alias Religiones juxta modum suæ participationis.

16. Videat igitur quælibet Religio **535.** formam communicationis, quam cum aliis habet in privilegiis; ex illa enim, & ex dictis agnoscat, ad quæ se extenderet

dere potest. Hoc unum affirmo, quod quod quatuor Religiones Mendicantes antiquae habent communicationem omnium privilegiorum inter se, & cum aliis non Mendicantibus, non solum circa privilegia concessa, verum in futurum concedenda, & hoc absque ullo discrimine, ut videre est apud Mirand. Tom. 2. manual. Prelat. quest. 42. art. 2. conclus. 1. nostrum Lezanam in explicazione Marii magni Predicatorum, §. 52. num. 167. & 168. & Minorum, §. 51. num. 152. & deinceps, & Carmelitarum §. 10. §. num. 522. &c 523. & apud alias. Et pro nostra reformata Carmeliteana familia, quæ ut constat ex dictis diff. 2. sect. 1. num. 1. est una ex quatuor Mendicantibus antiquis, videlicet ipsa Carmeliteana primitiva: Extant diversæ communications privilegiorum cum omnibus aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, nedium de concessis, sed & de omnibus concedendis, pro futuris temporibus, ut optimè probat noster Lezana ubi supra, adducens privilegium de concessis, & concedendis aliis Relig. onibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, tam per extensionem, quam per communicationem nobis Carmelitis factam à Clemente VII. pridie idus Augustian. 1530. Bullâ incip. Ex clementi, & refertur Tom. 1. Bull. Rom. & est 31. hujus Pontificis, habeturque authentica in nostro comp. fol. 297. post fin. n. 9. & ad intentum est tenoris sequentis in §. 4. Bullarij, & in nostro compendio, num. 2. Nos igitur dicti Ordinii (quem praeceteru in visceribus gerimus charitati) prospferum & tranquillum statum, ac salutem animarum paterno zelantes affe-

ctu, hujusmodi supplicationibus inclinati. Joannis & Alexandri, ac aliorum Praedecessorum nostrorum litteras, ac per eodem Praedecessores omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, etiam non solvere quartam funeralē Presbytero secularibus, quod Fratres Domorum in possessione quartam ipsam non solvendi existentes, duntaxat, ac indulgias, indulgentias (citra plenarias) peccatorum remissiones, & gratias Ordini, & illius Fratribus, Monialibus, Sororibus, & utriusque s. xii. Confratribus, & personis. Domibus, Monasterijs, Eccles. s. i. & locis quibus curque, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & alios quomodo liber, etiam per nos, & S. dem Apostolicam concessa. Quorum omnium volumen auctoritate Apostolicâ, tenore presentium approbamus, & innovamus, ac perpetua firmatis robur obtinere, & inviolabilitate observari debere, ipsosque Fratres, Moniales, Sorores, personas, Monasteria, Domos, Ecclesias, & alia loca hujusmodi, omnibus, & singulis privilegijs, immunitatibus, exemptionibus, indulgijs, indulgentijs (citra tamen plenarias) peccatorum remissionibus, & gratijs quibusvis, Congregationibus dicti, & aliorū Ordinum, etiam Mendicantium, Fratribus, & personis, ac Confraternitatibus sue professionis non contrarijs, alijsque Ordinibus quibusque unque, etiam non Mendicantibus, quomodo libet concessu, & concedendis in genere uti, frui, & gaudere posse, atque debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis concessa fuissent, decernimus. Nec non posteriori pro cautela ea omnia etiam de novo concedimus, &c. Ubi, ut vides, duo tantum excipiuntur, videlicet indulgentiae plenariae, & que nostræ profef-

fessioni contrariantur, sed extendit ad omnia alia privilegia concessa, & concedenda, quæ aliæ Religiones, sive per concessionem, sive per extensionem, vel communicationem participant.

536. 17. Post hæc autem Clemens VII. anno 1602. die 13. Junii, Bull. incip. Cum dudum, & habetur authenticæ in nostro Compend. fol. 184. postque §. 1. declarat nostram reformatam Familiam gaudere omnibus privilegiis, indultis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, & gratiis, quibus suntur & gaudent nostri Patres Carmelitæ de Observantia, tam principaliter, quam per communicationem concessis à Romanis Pontificibus, siquidem est ipsa Religio, statim §. 2. subnecit: Non prodiita. & omnia videlicet privilegia, indulta, immunitates, exemptiones, indulgentias, & gratias, ac alia quæ sunque dicti, & aliorum Ordinum, etiam Mendicantium, Fratribus, personis, & bonis, Confessariis, & alijs pjs locis, vel alijs quomodolibet prædictis Ordinis, Domibus, & eorum bonis concessa, & concedenda (dummodo sacro sancto Concilio Tridentino, Regule primitivæ, & eorum Constitutionibus non aduersentur) prædictis Fratribus Discalceatis Ordinis beatæ MARIAE Virginis de Monte Carmelo, Domibus, & eorum bonis, eodem omnino, similique modo competere verè & propriè, ac si eidem specialiter concessa essent, presentibus pro expressis, ac si de verbo ad verbum insererentur, haberet volentes de vernimus, & statuimus, & si opus est, eadem nunc concedimus, & impetratur, etiam quod ad quartam funeralium, sicut a ypræfati Ordines gaudent, & possunt, &c. ubi non limitantur indul-

gentiae ad non plenarias, sed absolute omnes nobis communicat, & de novo concedit, sicut & alia omnia, dummodo sacro sancto Concilio Tridentino non aduersentur, neque Regule primitivæ, & nostris Constitutionibus, in quo videtur minus ampla hæc confirmatio, seu communicatio, quam relata Clementis VII. siquidem illa solùm excipit, quæ nostræ professioni contrariantur, & ista excipit etiam, quæ Tridentino aduersantur.

537. 18. Hinc facile colligitur, quod privilegia nostre Carmelitanæ Familiae semper manent confirmata per confirmationes factas specialiter aliis Religionibus, quæ nostra privilegia participant, si confirmatio extendatur ad propria, & ad communicata; ut extenditur concessa Patribus Dominicanis à Iulio III. die 10. Julii anno 1551. & aliis Mendicantibus, & non Mendicantibus ab aliis Pontificibus, quia ut notavit Suarez supra, quamvis non maneant confirmata, ut propria nostra manent confirmata, prout illius Religionis, pro qua sit confirmatio, cum qua semper nos participamus in privilegiis, sive propriis, sive alienis, hoc est, quæ participat ab aliis Religionibus, & de novo ei confirmantur, siquidem confirmantur directè & principaliter pro prima Religione, & indirectè, & quasi per reflexionem pro secunda.

538. 19. Hic placet repetere quæ supra diximus, nempe quod omnia antiqua privilegia Regularium, quæ decretis Sacri Concilii Tridentini non contrariantur, juxta doctrinam suo loco traditam, ab ipso Concilio fuerunt approbata, & confirmata, sess. 25. de reform.

cap.

cap. 20. ubi sic ait: In ceteris, prefatorum Ordinum privilegia, & facultates, quae ipsorum personas, loca, & jura concernunt, firma sunt, & illas. Quod est notatum dignum, & mente tenendum, ut bene adverit Donat. Tract. I. quest. 8. num. 7. si autem aliqua ex his privilegiis confirmatis à Tridentino, revocata inveniantur à subsequentibus Pontificibus privatis revocationibus, illis standum erit.

539. 20. An confirmatione privilegii aliquid operetur, si privilegium, quod confirmatur, non appareat? De autoritate necessaria ad usum privilegiorum fuisse diximus *disp. 2. sect. 3. per totam.* Pronunciam autem dico breviter; si Princeps confirmans privilegium generaliter dicat, *Confirmo tibi privilegium concessum à tali Pontifice,* nihil valet confirmatione, si privilegium non appareat, vel de illo non constet; quia scriptura aliam referens, non probat, nisi relata producatur; idcirco Doctores affirmant, quod non solum teneat quis instrumentum, quo se juvat, exhibere; sed etiam alia instrumenta in eo relata, alias non juvatur, & cum Bulla confirmans cum lolis praefatis verbis pristinum instrumentum non proberet; sed solam confirmationem superaddat argumento, *Cap. Si scripturam, de fid. instrum. nisi* appareat relatum privilegium, confirmatione nihil operatur; est enim quasi conditionalis hęc confirmatione. Ludov. Röm. Conf. 305. n. 3. Marant. in *specul. pars. 6. tit. actorum editio fieri solet.* Cravet. Conf. 112. n. 15. Merol. *disp. 6. de privileg. cap. 5. dub. 5. num. 88.* Donat. Tract. II. q. 12. n. 1. & 2.

540. 21. Dicō secundò, si Pontifex com-

firms privilegium, in confirmatione mentionem faciat in particulari de eo, quod confirmat, referendo se ad aliud privilegium, dicens: *Sicut, vel prout, aut secundum quod, jam tibi per aliud privilegium concessum fuit à tali Pontifice,* valet privilegium & confirmatione, licet privilegium, quod refert Pontifex, non appareat, quia illa verba relativa: *sicut, prout,* & similia, non sunt conditionalia, sed demonstrativa, & ideo etiam non existente privilegio, quod confirmatur, ad quod fit relatio, valet privilegium seu confirmatione; est enim absolute nova concessio, siquidem voluntas concedentis confirmationem non est conditionalis, sed absoluta & dispositiva, & sic non penderet ab eo privilegio, ad quod fit relatio; tenet Jason in *Authent.* si quis in aliquo documento, n. 8. *C. de endend. Bos. tit. de Princip. & ejus privileg. nu. 360. Aretin. Conf. 76. n. 5. circatorium. Gervant. in ll. Taur. I. 1. n. 32. Decius Conf. 152. in fin. Ripa lib. 2. tit. de rescriptis, rescript. 6. num. 5. & 6. & alii multi, quos referunt, & sequuntur Merola & Donat. *suprà.* Et novissime hanc questionem in terminis decidit Rota Rom. in noviss. decis. 36. p. 2. n. 3. ubi ampliat, sive substantia, sive tenor privilegii confirmati, narratur à Principe, sive à parte.*

22. Dicta communia sunt, sed mihi 541. videtur dicendum circa primam conclusionem, quod si Pontifex dicat, se confirmare ex certa scientia, privilegium concessum à tali Papa, confirmatione erit valida, & illi credendum est, etiam si privilegium non compareat, ne mendax judicetur in scientia, quam testatur se habere de tali privilegio.

SECTIO

SECTIO IX.

*De causa necessaria ex parte Pontificis
ad valorem, sive concessionis, sive
confirmationis privilegiorum.*

542. 1. PRÆSENS difficultas æqualiter procedit, tam de confirmationibus, quam de concessionibus, & communicationibus privilegiorum, & quia veratur circa causam motivam, seu finalem, idèo in hunc locum eam examinandum reservabimus, quod fieri sub titulo concessionis, ut clarius procedatur.

2. Et suppono posse concessionem privilegii fieri *valide*, sed *illicite*, vel *validè & illicite*, vel denique *licitè*, sed *invalide*. Insuper, posse concedi cum laesione juris communis, seu legis universalis, vel sine tali laesione, ut contingit in privilegiis meè gratiosis, & quæ sunt pura beneficia Principis.

543. 3. Et loquendo de his secundis, certum est apud omnes, quod ut *valide* concedantur, non requiritur causa extrinseca movens Pontificem ad suum concessionem, quia haec omnino pendet ex sua voluntate; erit enim necessaria aliqua causa prudens, & honesta, ut *licitè* fiat, non semper ex parte materiæ, seu actus concessi; sed ex parte concedentis, quatenus moderatè & prudenter suâ liberalitate debet uti; alias, ut benè nota Suarez lib. 8. de leg. cap. 21. num. 2. & 5. privilegia nimis multiplicari ceterunt, & contemnerentur, & in aliis generarent invidiam, & pacem perturbarent, quia non fierent sine aliqua personarum acceptione; quod nunquam presumi debet de gratiis à Romano Pon-

tifice concessis; ac proinde quandoclarè & evidenter non constat concessiōnem esse iniquam, securè potest quis ut privilegio sibi concessio; quia semper pro Superiori præsumi debet. Unde ex parte subditu bona fides sufficit, si cum illa procedat, & veram & sufficientem narrationem in petitione exhibeat. Et idem dicendum est, si Pontifex sua *motu proprio* privilegium concedat, absque petitione subditu; tunc enim non oportet subditum esse sollicitum de causa, & an Superior sufficientem diligentiam fecerit; nam ubi de opposito non constat, supponere debet, rem esse legitimè factam. Ex parte autem Superioris non oportet, ut causa semper immediate pertineat ad bonum commune; quia privilegium ex sua primaria intentione est lex privata, & idèo satis est, quod respiciat commodum ejus, cui conceditur; media è autem redundare debet in commune bonum; quia debet semper fovere religionem, pietatem, aut justitiam, aut dari in remunerationem virtutis, vel laborum, sic Suarez ubi supra num. 8.

4. Respectu autem privilegii, quod 544. jus commune laedit, seu ab illo eximit, illi qui affirmant dispensationem legis communis humanæ, sine causa datam à Superiore, non solum esse iniquam, verum & nullam, ut sunt multi apud Sanch. lib. 8. de matrim. diff. 1. & apud Suar. lib. 6. cap. 9. idem dicent de tali privilegio, quia est veluti permanens, & continuata dispensatio in jure. Confirmant ex eo, quod indulgentia sine causa data, est nulla: Ergo & privilegium, siquidem est quedam indulgentia.

Cc

5. Ni-

5. Nihilominus communior, & ve-
545. rior sententia docet, quod privilegium
cum lesionē juris communis, quando
tale ius pendet à voluntate conceden-
tis, privilegium est validum; etiam sine
justa causa concessum, quia Papa respe-
ctu juris communis Canonici est supe-
rior, & licet nullus inferior possit dis-
pensare validè in eo, nisi in casibus
concessis, vel omnino necessariis; in
quibus, vel presumitur tacita licentia,
vel quod non sunt comprehensi in pro-
hibitione: At superior qualis est Papa,
optimè potest; siquidem Author legis
potest illam ex parte tollere, quod facit
privilegium: & quamvis iniquè id fa-
ceret sine causa; quia tamen cum eff. ētu
mutaret voluntatem, à qua essentialiter
pender obligatio legis, ideo etiam cum
effectu validè concedit privilegium; &
idem dicendum est de dispensatione in
jure communi, ut tener Suarez ubi supr.
num. 14. & hunc satis de hoc agit, solven-
do omnia argumenta in contrarium
lib. 6. c. 19. per totam; ubi probat, quod
nec venialiter peccat subditus utendo
dispensatione sibi, sine causa concessa;
videatur Sanch. lib. 8. de matrim. diff.
28. per totam, quia hic non oportet
hanc difficultatem latius examinare,
cum ibi propriam habeat sedem.

546. 6. Itaque ferè absque d. scrimine
philosophatur Suarez d. & diff. 21. num.
5. in dispensatione, & concessione pri-
vilegij sine causa concessa; sentit enim
in utroque casu validè fieri, quamvis
iniquè. Quid autem dicendum sit,
quando dispensatio, seu privilegium da-
tur in damnum grave tertij, sine causa;
refolvit bene idem Suar. citata diff. 19.
lib. 8. videatur. Per quod patet ad pri-

mum fundatum oppositæ senten-
tiæ. Ad illud quod additur de indul-
gentia, quod invalidè conceditur sine
causa, est dispar ratio, nam indulgentia
attingit ius divinum, & ideo necessario
petit ad sui valorem justam causam. Est
enim respectu illarum Pontifex merus
dispensator Thesauri Ecclesiæ, ex pote-
state sibi à Christo Domino concessa;
respectu vero juris Canonici est Au-
thor, & supremus legislator illius; & sic
mitum non est, quod validè operetur
circa hoc sine causa, in distributione
autem, seu concessione indulgentiæ
secus dicendum.

7. Denique privilegium potest
concedi licet, sed invalidè, & contingit
quando falsa causa proponitur Pontifi-
ci; quia deceptio impedit voluntarium.
Sed est notandum duplum posse in-
tervenire causam, unam per se & est,
quaे moveret absolute voluntatem Pon-
tificis ad concedendum privilegium;
aliam per accidens, videlicet, quæ non
moveret, sed removet prohibens; videlicet
circumstantiam aliquam, quæ si
aperiretur, impediret forè cognita, pri-
vilegium ne concederetur, vel saltu
non ita facilè.

8. Ad priorem causam pertinet fal-
sa narratio, per quam aliquid propor-
tatur, ut moveat Papam, quæ falsitatem
includit, & hæc per se loquendo irritum
redit privilegium, ut constat ex Cap.
super litteris, & Cap. Ad aures, de re-
script. & Cap. non potest, de probend. in
6. & tenent ibidem Panoimitanus, &
Felinus cum aliis. Ratio est manifesta,
quia causa motiva falsa tollit voluntari-
um à concedente. Oportet autem, ut
illa causa falsa moveat Pontificem prin-
cipa-

cipaliter; nam si absque illa sunt a iæ causæ veræ, propter quas concederet Pontifex privilegium, etiam si una non existat vera, poterit aliquando reddi validum privilegium, non obstante tali falsitate alterius, præsertim si ex ignorantia, & absque dolo misceatur falso; ut communiter docent DD. lo-

nibus, ut valide sint. Quæ adaptari facile possunt præsenti instituto. Notandum, quod cum idem sint dubitare de voluntate Pontificis, ac de valore privilegii, quando dubium est formale, pro valore privilegii standum est valere, juxta doctrinam traditam dñi p. 1. f. ff. 2. num. 15. & 16.

549. 9. Secundæ autem causæ correspondet diminuta narratio, videlicet, quando aliquid occultatur, quod debebat exprimi, vel ex aliquo jure, vel ex consuetudine, & stylo Curiae; & tunc etiam redditur nullum privilegium; quamvis quod occultatur non sit causa motiva; quia saltem est conditio pertinens ad formam, & conditionem sine qua non. Et sic censetur Princeps involuntarius, ut patet in postulante beneficium, qui aperire debet, an aliud habeat, quod si non servet, invalida est collatio, & in indulgentiis, & simil. b. as; sic Panormitanus, & alii supra, & colligunt ex eisdem juribus relatis, & ex Cap. 2. de filiis Presb. in 6.

550. 10. Si autem diminuta narratio, seu occultatio alicujus rei, nec pertineat ad causam motivam, seu finalem, neque de jure, seu de stylo Curiae desideretur aperiri, validum erit privilegium, quamvis occultetur. Sed ut bene notat Suarez lib. 8. cap. 21. num. 7. semper prudenti arbitrio utendum est, ut de voluntate concedentis constet, cum totum negotium in hac re sicut in dispensationibus ab agnitione voluntatis Papæ pendeat. Quapropter videndi sum Sanch. lib. 8. de matrim. dñi p. 24. & Suar. lib. 6. de leg. cap. 19. & alii diff. se tractantes de requiritis in dispensatio-

SECTIO X.

Resolvuntur aliqua dubia valde utilia circa extensionem Privilegiorum pro temporibus, & casibus futuris, etiam post mortem Pape concedentis.

1. **D**ub. 1. an potestas absolvendi à reservatis Papæ, concessa ab uno Pontifice, extendatur post ejus mortem ad noviter reservata per ejus successores? Et difficultas procedit quando dictam facultatem non revocant successores. Negativè respondent aliqui, & ideo negant posse Episcopos virtute Tridentini, Ieff. 24. cap. 6. ab solvere à censuri; & casibus occultis contentis in Bulla Cœnæ, ex eo, quod post Tridentinum, quolibet anno reservatur de novo à subsequentibus Pontificibus, casus Bullæ Cœnæ, Probant primò, quia privilegium quantumvis favorabile, est intelligendum, salvâ verborum proprietate, ut sèpè diximus; Ego privilegium includens facultatem ablolvendi à reservatis, non potest extendi ad postea reservanda, patet à simili: nam privilegium, in quo concedi Pontifex communicationem privilegiorum concessorum alicui Religioni, non extenditur ad' privilegia in

Cc 2 futurum

futurum concedenda, nisi id exprimat, ut omnes fatentur; igitur idem dicendum est in casu nostro: nam sicut in proprietate sermonis, sub verbo, *Concessu*, non comprehenduntur concedenda, sed solum concessa, sic sub verbo, *Reservatu*, non veniunt reservanda, sed solum reservata.

552. 2. Secundò, quia aliquæ declarationes Eminentissimorum Cardinallium circumferuntur, in quibus declaratur non posse Episcopum, virtute relatæ facultatis Tridentini, absolvere à casibus, quos post publicationem Tridentini, Pontifices sibi reservant, & sic interrogatus *Gregorius XIII.* respondisse testantur Lelius Zechius de casibus reservatis, *cas. 14. quæst. 3. diff. 2.* Aloisius Riccius in *prax. resol. 44 n. 5.* & ahj.

553. 3. Sed oppositum sicut magis commune, ita & probabilius videretur. Probatur primò, quia sensus talium privilegiorum non est concedere facultatem absolvendi ab illis casibus, seu peccatis, quæ tunc reservata erant, quando iale privilegium fuit concessum, sed ab illis, quæ sunt reservata, quando confessio sit, & absolutione est danda; unde quamvis reservatio sit posterior concessione privilegij, nihil obstatere potest, ut validè uti possit tali privilegio. Et quod ita sentiendum sit, constat: tum, quia Pontifex potest, hoc modo, suam potestatem delegare, ut certissimum est, teste *Suar. ubi supr.* & potest in his, & similibus rebus delegationem, seu concessionem facere perpetuam, usque dum revocata sit à suis successoribus: Igitur valebit pro futuris temporibus; & quod hoc modo se gerant Pontifices in concessiobus absolutis privilegiorum, patet ex

eo, quod illam facultatem concedunt sine aliqua limitatione temporis, & ad omnes casus; ac proinde ad instar legis, de cuius ratione est, quod sit perpetua, & semper loquatur; etiam post mortem concedentis. Ergo, &c. Tum etiam, quia quando Pontifices successores volunt, ut talia privilegia non extendantur pro absolutione à casibus de novo reservandis, expresse revocant privilegia antecedentia; non aliâ ratione, nisi quia supponunt illa de se extendi ad subsequentes reservations, & ideo illa revocant.

4. Tum denique probatur à simili. **554** Si Pontifex Regi concederet jus praesentandi idoneos ad beneficia talis Provinciae, vel Ecclesiæ, quantumcumque postea multiplicentur, & crescant beneficia illius Provinciae, seu Ecclesiæ, gratia facta extenditur ad talia beneficia de r. ovo erecta, juxta *Cap. quia circa, de privileg.* Ubi ratio adducitur, quia in beneficiis Principum plenissima debet esse interpretatio; ergo multò magis in nostro casu, sunt etenim frequentissimæ novæ reservations, ideoque piè creditur de eis cogitasse Pontificem privilegium concedens; & maximè cum datum sit propter magnam, & spiritualem utilitatem Fidelium, & bonum animalium, ergo ampliari debet, non restringi; ita *Suar. Tom. 4. de Relig. lib. 2. cap. 22. num. 3. Portel. verb. Praelati potestas, n. 2d. Merol. diff. 6. de privileg. cap. 6. diff. 5. corol. 1. n. 169. in respons. mot. lib. 1. dub. 22. & omnes servientes posse hodie Episcopos absolvere ab omnibus casibus occulitis; etiam si post Trident. sint reservati, adhuc in Bulla Cœna.*

Imò

Imò Authores, qui hoc negant Episcopis, respectu Bullæ Cœnæ, non ideo negant (ut bene notavit Sanch. lib. 6. *summæ cap. 15. num. 76.*) quia post dictam facultatem à Tridentino concessam, reservata sint in Bulla Cœnæ, sed quia sentiunt, quod in quolibet anno in dicta Bulla Cœnæ revocatur illa facultas, concessa Episcopis à Tridentino. Alias minimè negarent posse Episcopos uti illa, etiam respectu casuum Bullæ Cœnæ, quandiu occulti fuerint; Sed tu semper excipè casum hæresis quantumvis occultum.

555. 5. Ad primum fundamentum oppositæ sententiae satis patet ex declaratione primæ nostræ rationis, siquidem juxta proprietatem verborum, optimè cadit explicatio ibi data, supra dictiōnem à *reservatiū*, minimè veò supra dictiōnem *concessa*, in communicatiōne privilegiorum; quod firmatur ex eo, quod quando Pontifices intendunt communicare privilegia etiam concedenda, id exprimunt, dicendo *concessa*, & *concedenda*, non aliā ratione, nisi quia particula *concessa*, non potest referri in proprietate vocis, nisi ad tempus pro quo fit communicatio, at particula à *reservatiū*, optimè referri potest, & refertur ad tempus pro quo fit confessio, vel conceditur absolutio, quod satis suadent fundamenta adducta, & praxis communis.

556. 6. Ad secundum responderetur, quod licet declarationes Eminentissimorum Cardinalium essent certæ, & authentiæ, & sufficienter publicatae (quod non credit Sanch. ubi *supr.* sicut neque quod dicitur de responsione facta à Greg. XIII.) nostræ conclusioni minimè ob-

X.
stant; siquidem Authores, qui illas referunt, loquuntur solum de casibus contentis in Bulla Cœnæ, à quibus negant posse Episcopos absolvere, virtute Tridentini, non quia illa potestas prius illis concessa, non extenderetur ad futura, sed quia sentiunt esse illis revocatam per Bullam Cœnæ, affirmantes de hoc extare alias declarationes Eminentissimorum Cardinalium, & respon. Gregor. XIII. quod licet verum esset, quod est sub dubio non levi, nihil nobis noceret, ut manifestè liquet.

7. Dub. 2. an quando privilegium 557.
conceditur ad aliquid determinatè faciendum, v. g. ad constituendam in Ecclesia aliquam determinatam Capellam in determinato loco, vel ad designandum aliquod altare privilegiatum, intelligatur de prima constructione, seu designatione, ita ut destructa tali Capellæ, vel semel designatum tale altare, non possit construi, seu designari aliud de novo, loco primi intra eandem Ecclesiam? Sed pro clariori luce notare oportet, quod vel privilegium conceditur absolute, vel cum dictione *semel*, ut his temporibus conceduntur altaria privilegiata.

8. Nonnulli Juristæ, & Canonistæ 558.
docent, quod sive concessio sit cum dictione *semel*, quæ est taxativa, sive si ne illa, non potest extendi ad secundam ædificationem, seu designationem. Probant ex l. Bobes, §. hoc sermone, de verborum significatione, ubi statuitur, quod sermo simpliciter prolatus, intelligitur de primo actu, seu prima vice tantum, & Affl. dec. f. 392. testatur sic fuisse resolutum in Regali Consilio Neapolitano, & consequenter ad h. ec,

Ce 3 addunt

addunt dicti Authores, quod licentia disponendi de feudis, seu testandi, intelligitur tantum de prima dispositio- ne; quod magis urget, quando privilegium datur cum dictione, *ad semel adi- ficiandum, vel designandum*, quia cum sit taxativa, in unico actu debet finiri.

559. 9. Sed oppositum, videtur mihi longe probabilius, quod ad utramque partem, & quidem loquendo, quando dictio *semel* non adest, tenet Felinus in Cap. 2. de tregua, & pace, limit. 7. Alciat. in dict. l. Bobes, §. hoc sermone, n. 6. Tiraquel. ibidem limit. 8. Alexand. cons. 15. volum. 4. in princip. Afflict. ubi supr. num. 395. &c alij, qui docent dictam regulam ex l. Bobes, non habere locum in favorilibus, in quibus facultas con- cessa ad aliquid determinatè agendum, non expirat per usum ipsius, in primo actu; sed privilegiatus ut ea poteat, & repetere toties quoties sibi bene visum fuerit. Unde resolvunt, quod licentia concessa Episcopo testandi, non cessat ex usu primi actus, & sic virtute ejus poterit revocare primum testamentum, & aliud confidere, toties quoties sibi placuerit, & sic resolutum fuisse à Sac. Rota in una Piacen facultatis te- standi, 14. Januarij 1587. restatur Gon- cal. de mensib. & alternat. Gloss. 11. num. 49. habeturque in decision. diversorum, p. 1. decis. 47. fundamentum est, quia cum tale privilegium sit gratia Principis, & concessa sine restrictione non ad unicum actum, sed absoluta de- bet reputari.

560. 10. Confirmatur, quia praefati Au- thores sentiunt, dictam regulam ex l. Bobes, non habere vim in privilegiis, quia si dispositio privilegii realis, de pri-

mo actu tantum intelligeretur, esset, & non esset privilegium: esset, quia supponitur; non esset, quia non esset perpe- tuum, sed finiretur primo actu, quod est contra rationem privilegii realis, sicut, & legis. Non ergo potestas privilegii extinguitur, sed debet durare, & per- manere, quandiu non revocatur.

11. Nec minus efficaciter probatur 561. ex dictis secunda pars nostræ conclu- sionis, videlicet, quando apponitur dictio *semel*, alias non esset privilegium, si solùm de unico actu intelligeretur; nam ut bene probat Merol. ubi supr. cum alii, si Princeps expressè concede- ret facultatem ad primum actum tan- tum, non esset privilegium; sed quædam particulatis licentia ad illum actum fa- ciendum, quare dicendum est, quod dictio *semel*, præcipue quando in pri- vilegiis apponitur, non semper est taxa- tiva, & definitiva, sed solùm designati- va, id est, quod semel designatum, v.g. altare privilegiatum à superiore, non possit ab alio inferiore mutari; vel dic quod adverbium *semel*, significat in his privilegiis, idem quod *prius*, & facit hunc sensum: altare, v.g. debet prius de- signari à superiore, & semel designatum, non potest in aliud mutari indul- gentia, nisi ab ipso superiore, vel ab alio cum simili potestate. Unde non ad for- matum sed ad meram conditionem, re- ducitur; sic mihi consulenti responde- runt viri docti, & timorati.

Vel potest dici, quod talis repetita designatio in alio altari, in rigore non est alia designatio absolute, sed muta- tio primæ in aliud altare; in quo nullam inconveniens reperitur. Neque voluntati Pontificis contrariatur, siquidem solùm

Solum prætendit, quod ibi non denur duo altaria privilegiata, neque unum indeterminatum, quod verò sit hoc, vel illud, tanquam quid accidentale, nec pertinens ad formam, remittit superiori.

562. 12. Hic placuit notare, quod licet hodie in concessione altaris privilegati, frequenter apponantur verba, *semel et signandum à superiori;* at in concessione nobis facta de aliquibus altariis privilegiatis, non invenitur dictio *semel*, sed absolute concessum fuit altare designandum à superiori, & cum non determinet Pontifex, qualis debeat esse superior, intelligendum est de quolibet etiam locali, & sic quilibet Prior, si causa adsit, poterit altare privilegiatum, jam designatum, relinquare, & aliud loco illius in eadem Ecclesia designare; quia non datur ratio, cur ad aliquem superiorum limitetur gratia cum Pontifex non limiter; unde tam Generalis, quam Provincialis, & etiam Prior localis veniunt intelligendi. Ad fundamenta oppositæ sententiae patet ex dictis, neque indigent alia solutione, quam negatione præcipue in materia privilegiorum, de qua agimus.

563. 13. Dub. 3. an qui post concessione illimitatam ad reservata vel propter oblivionem, vel propter scrupulos, petivit aliam, sed ei magis limitata concessa est, an possit uti priori facultate, certus de suo valore: Hanc difficultatem tangit Eminentissimus de Lugo in Ref.

moral. lib. 1. dub. 24. & simili casu Sanch. lib. 8. de matrim. disp. 22. num. 16. & respondet affirmativè, nisi ex verbis, seu circumstantiis, secundæ facultatis aliud constet de mente Episcopi, seu Pontificis. Ratio est, quia ex taciturnitate, & limitatione secundæ licentiae, non arguitur revocatio prioris concessionis. Aliud enim est superiorem mente non concedere quantum antea concesserat, aliud revocare positivè concessionem primò factam, neque enim superior semper est æque dispositus ad concedendum; neque ex hac inæquali dispositione sequitur, ut eo ipso, quod si nunc rogaretur, non concederet, censeatur revocare antea concessum; nam durius est auferre, quod concessum fuerat, quam non concedere, quod petitur; hinc sèpè sequentes Pontifices limitatè concedunt, quod magis amplè alij concesserant, & dum antecedentia non revocant, valida manent, ex vi prioris concessionis.

14. Sic Sanchez ubi supra loquens **564.** de eo, qui impetravit dispensationem, & ob aliquos scrupulos sibi objectos, impetravit aliam, quæ concessa est ei cum aliquibus moderationibus; postea verò cum certior factus fuit de valore prioris, dubitat de ejus valore. Respondet Sanchez, posse adhuc illa uti, quia petendo secundam, non videtur priori remuniri. Ergo similiter dicendum erit in nostro casu, ait Lugo, & ego.

DISPU-